

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Handreiking

Gegevensdeling ter voorkoming van excessief geweld

Een stappenplan met het algemene juridische kader

PROGRAMMA

ONDERMIJNING

Over de handreiking 3

Vooraf 3

Samenwerken 5

Leeswijzer 7

Stappenplannen 8

Stappenplan Zorg- en hulpverleners 8

Voor wie? 8

Beroepsgeheim 10

Stap 1: Aangifte 12

Stap 2: Doorbreken van het beroepsgeheim 14

Stap 3: Minimale gegevensverwerking 19

Stappenplan Politie 20

Voor wie? 20

Stap 1: Bevoegd? 22

Stap 2: Politiegegevens? 24

Stap 3: Geheimhouding 27

Stap 4: De ontvangende partij 28

Stap 5: Noodzakelijkheid 41

Stap 6: Proportionaliteit 46

Stap 7: Subsidairiteit 49

Stap 8: Juist, actueel en toereikend 52

Stappenplan Justitie 53

Voor wie? 53

Stap 1: Om wat voor gegevens gaat het? 55

Stap 2: Categorie strafrechtelijk gegeven 56

Stap 3: Bevoegd? 62

Stap 4: Geheimhouding en uitzonderingen 66

Stap 5: Noodzakelijkheid 76

Stap 6: Proportionaliteit 79

Stap 7: Subsidairiteit 80

Stap 8: Contra indicatie 83

Stap 9: Vastlegging 86

Stappenplan Gemeenten 87

Inleiding 87

Stap 1: Wilt u persoonsgegevens verstrekken? 89

Stap 2: Aan wie wilt u de persoonsgegevens verstrekken? 90

Stap 3: Denkt u dat de verstrekking noodzakelijk is? 92

Stap 4: Algemene beginselen AVG 93

Bijzondere persoonsgegevens of 94

persoonsgegevens van strafrechtelijke aard 94

Geheimhoudingsplicht 96

Stappenplan Onderwijsinstellingen 97

Voor wie? 97

Stap 1: Is er een grondslag? 99

Stap 2: Is verstrekking verenigbaar met het doel van de verwerking? 102

Stap 3: Is het verstrekken van de persoonsgegevens noodzakelijk? 103

Stap 4: Is het verstrekken in lijn met de algemene beginselen van de AVG? 104

Bijzondere persoonsgegevens of 105

persoonsgegevens van strafrechtelijke aard 105

Geheimhoudingsplicht 107

Wettelijk kader 108

Overzicht 108

AVG 109

Inleiding 109

Begrippen 110

Beginselen 112

Verwerkingsgrondslagen 114

Noodzakelijkheidsgrondslagen 116

Bijzondere persoonsgegevens 117

Strafrechtelijke persoonsgegevens 119

Wpg 121

Inleiding 121

Begrippen 122

Beginselen 124

Verwerkingsgrondslagen 125

Grondslagenverstrekking 127

Wsjg 129

Inleiding 129

Begrippen 130

Beginselen 133

Verwerkingsgrondslagen 135

Grondslagen gegevensdeling 137

Sectoraal 140

Sectorale wetgeving 140

Het beroepsgeheim 141

Doorbreken beroepsgeheim 143

Vooraf

Excessief geweld

Steeds vaker worden wij in Nederland geconfronteerd met excessief geweld. Het gaat daarbij om vormen van geweld waarbij de daders (vuur)wapens gebruiken tegen (een of meerdere) personen en waarbij de aard en/of omvang van het gebruikte geweld dan wel de (jeugdige) leeftijd van de dader als buitengewoon kunnen worden aangemerkt. Hieronder valt ook afpersingsproblematiek dat complexe vormen aanneemt.

Gezamenlijke aanpak

Het bestrijden en voorkomen van excessief geweld, in het bijzonder door jongeren, is van groot belang. Daarvoor is samenwerking tussen verschillende organisaties noodzakelijk. Organisaties in het opsporingsdomein, het bestuurlijk domein, het justitiële domein, zorg- en hulpverleners en maatschappelijke organisaties zoals scholen kunnen hier allemaal een rol in spelen.

Groepsaanpak

Om excessief geweld aan te pakken is landelijk de aanpak problematische jeugdgroepen (groepsaanpak) geïmplementeerd. In sommige steden bestaat een specifieke aanpak, zoals de Top400 aanpak in Amsterdam. Ook bij jongeren die buiten een aanpak vallen komt excessief geweld voor.

Het delen van persoonsgegevens bij excessief geweld

Om excessief geweld te voorkomen is het soms noodzakelijk om persoonsgegevens van jongeren uit te wisselen tussen organisaties, zoals gemeenten, zorg- en veiligheidshuizen, politie, het OM, zorginstellingen, (forensische) jeugdhulpinstellingen en GGZ-instellingen. Enerzijds gaat het om het delen van gegevens als er een acuut dreigend gevaar is, anderzijds gaat het om delen van gegevens als er zorgen bestaan over een jongere. In dit eerste geval is het delen van gegevens vaak mogelijk. In het tweede geval is dit soms lastiger, maar bestaan er wel degelijk mogelijkheden om gegevens te delen.

Onduidelijkheden bij gegevensdeling

In de praktijk blijkt dat er bij verschillende organisaties veel onduidelijkheid bestaat welke informatie gedeeld mag worden en welke informatie er niet gedeeld mag worden. Deze onduidelijkheid zorgt er soms voor dat persoonsgegevens niet worden gedeeld, terwijl dit wel mogelijk is.

Inhoud handreiking

Deze handreiking bevat een juridisch kader waarin de voorwaarden worden geschetst om gegevens te delen. Ook biedt de handreiking een praktisch uitvoeringskader voor het delen van gegevens in de uitvoering. Het is bedoeld voor alle organisaties die te maken kunnen krijgen met excessief geweld zoals afpersingen, schiet- en steekpartijen.

Het doel van deze handreiking is duidelijkheid te bieden in de mogelijkheden om gegevens te delen tussen organisaties om excessief geweld te voorkomen en te bestrijden.

Online bronnen

Om excessief geweld te voorkomen willen organisaties vaak gebruik maken van open (online) bronnen. Over de mogelijkheden om deze te raadplegen bestaat in de praktijk veel onduidelijkheid. Voor meer informatie over de mogelijkheden om gebruik te maken van online bronnen verwijzen we naar de handreiking voor de inzet van (online) onderzoek in open bronnen.

Naslagwerk

De handreiking is bedoeld als naslagwerk maar is niet uitputtend. Indien toepasselijk verwijzen we door naar wet- en regelgeving of andere relevante stukken.

Afweging

Iedere concrete casus is anders. Of het verstrekken van persoonsgegevens is toegestaan, is afhankelijk van de aard van de problematiek, de ernst van de situatie en de context daarbij. Per casus moet steeds een individuele afweging worden gemaakt.

Deze handreiking maakt inzichtelijk welke stappen moeten worden gezet bij het maken van deze afweging. De handreiking is dus nadrukkelijk geen checklist of afvinklijstje voor verstrekkingen, maar schets het afwegingskader waarbinnen u uw eigen afweging dient te maken. Het is daarbij belangrijk om steeds uw afwegingen expliciet vast te leggen, zodat het ook achteraf inzichtelijk is hoe u de afweging heeft gemaakt.

Vastleggen

Omdat uw eigen professionele afweging van doorslaggevend belang is bij de vraag of persoonsgegevens mogen worden gedeeld, is belangrijk om uw afwegingen expliciet vast te leggen. Op deze manier is voor anderen inzichtelijk welke en op welke wijze u verschillende belangen heeft betrokken en gewogen en kan de rechtmatigheid van de verstrekking worden beoordeeld.

Samenwerken

Betrokken organisaties

Verschillende organisaties hebben een rol bij het voorkomen van excessief geweld. In deze handreiking maken we onderscheid tussen organisaties binnen vijf domeinen, namelijk:

Opsporingsdomein (politie, boa's)

Justitiële domein

Zorg- en hulpverleningsdomein

Bestuurlijk domein (gemeenten)

Onderwijsinstellingen

Problemen bij het samenwerken

In de praktijk blijkt dat er, naast onbekendheid met privacy wet- en regelgeving, ook andere obstakels zijn voor een effectieve gezamenlijke aanpak van excessief geweld.

Voorbeeld: samenwerking tussen verschillende organisaties verloopt bijvoorbeeld niet goed als organisaties enkel hun eigen denkwijzen hanteren en hun eigen doelstellingen nastreven. Zij kennen andere organisaties niet goed en/of wantrouwen hen. Een voorbeeld is dat hulpverleners de indruk kunnen hebben dat de politie 'alleen maar mensen in de cel wil hebben'. Zorgverleners zullen dan niet staan te springen om informatie te delen. Voor zorgverleners is het van bijzonder belang in te zien dat ook hun werk kan bijdragen aan veiligheid. Andersom is het voor de politie relevant om op de hoogte te zijn van (de waarde van) de geheimhoudingsplicht en de vertrouwensrelatie met de cliënt waar zorgverleners mee te maken hebben. Daarom is het belangrijk om samen te werken en begrip voor elkaar te hebben. Hierbij hoort het aanvaarden van de regels waar anderen aan gebonden zijn. Zolang er onbekendheid is met elkaars verantwoordelijkheden en er geen respect is voor elkaars regels, dan blijft gegevensverstrekking over en weer problematisch.

Voor de multidisciplinaire samenwerking tussen organisaties is een aantal succesfactoren te benoemen, zoals:

- Gezamenlijke gevormde, heldere doelstellingen;
- Inzicht in werkprocessen;
- Duidelijke taakverdeling tussen organisaties;
- Het borgen van samenwerking in de eigen organisatie;
- Goede onderlinge communicatie;
- Voldoende middelen, tijd en mandaat;
- Wederzijds vertrouwen;
- Respect en kennis van elkaars achtergronden en doelstellingen.

Ook hieraan zouden organisaties dus moeten voldoen. We raden aan om na te gaan of deze randvoorwaarden voor een goede samenwerking aanwezig zijn, zodat er een adequate basis is om onderling gegevens te delen.

Leeswijzer

Deze handreiking bestaat, naast de algemene inleiding, uit twee onderdelen:

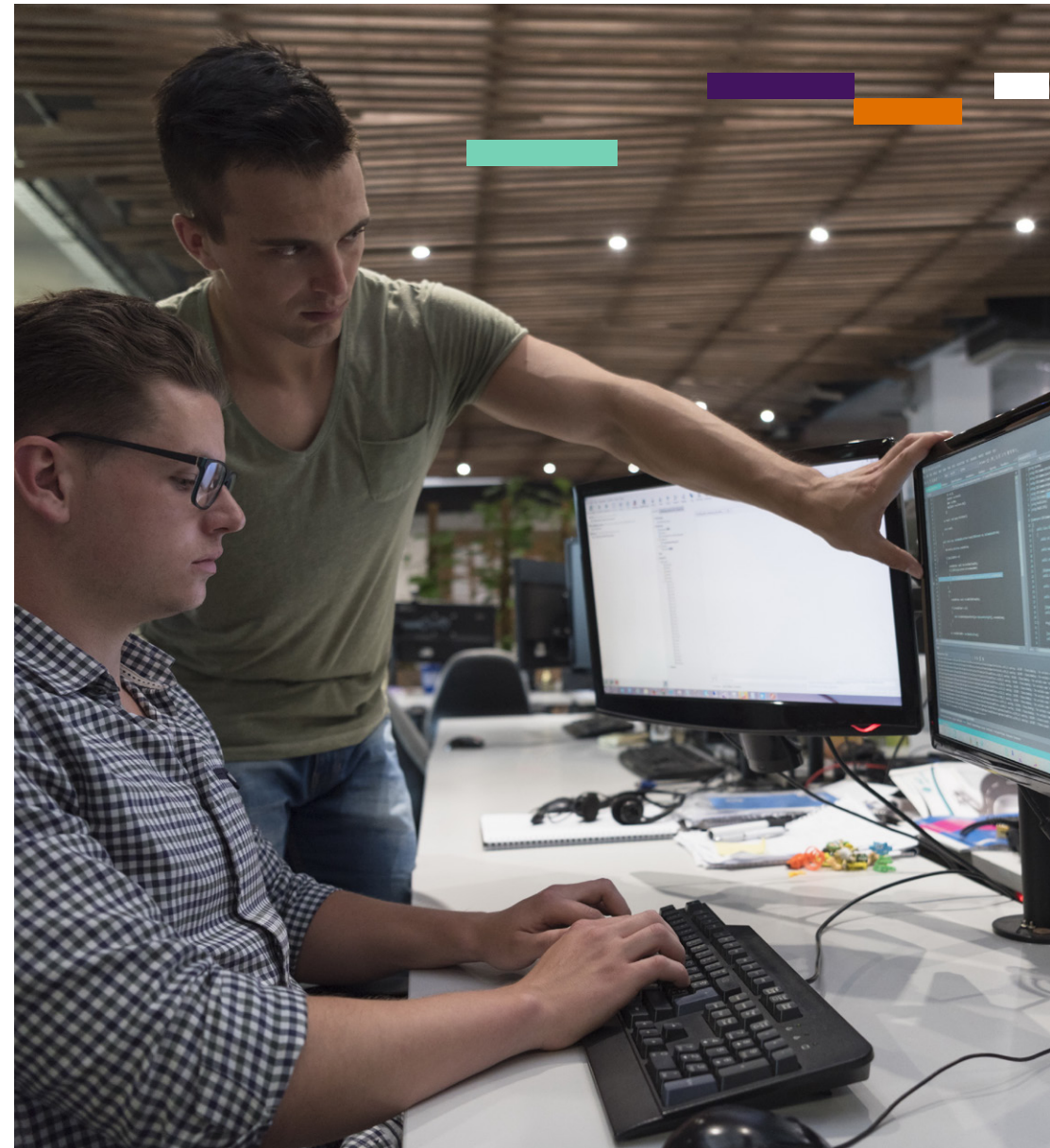
A. Stappenplan gegevensdeling per organisatie

Per type organisatie is een stappenplan opgesteld om gegevens uit te wisselen, met praktijkvoorbeelden.

B. Het algemene juridische kader

Daarnaast is het algemene juridische kader beschreven met uitleg over de verschillende wetten die gelden voor gegevensdeling.

Stappenplan zorg- en hulpverleners

Voor wie?

Dit stappenplan geldt voor zorg- en hulpverleners die hulp, begeleiding, ondersteuning of zorg verlenen. Voorbeelden daarvan zijn artsen en verpleegkundigen, psychologen en psychiaters, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, jeugdhulpverleners, jeugdbeschermers, medewerkers van de jeugdreclassering en overige hulpverleners zoals maatschappelijk werkers en gezinscoaches.

Zorg- en hulpverleners en persoonsgegevens

U komt als zorgverlener dagelijks in aanraking met gegevens van patiënten en cliënten. Het is van belang dat u zorgvuldig omgaat met privacygevoelige informatie. Gegevensbescherming om privacy te kunnen waarborgen is (extra) belangrijk omdat patiënten en cliënten zich in een kwetsbare positie bevinden.

Afweging

Het stappenplan biedt geen uitsluitsel over of het verstrekken van gegevens in een bepaalde concrete situatie wel of niet mogen worden verstrekt. U moet per specifieke casus een individuele afweging maken of de verstrekking gerechtvaardigd is. Dit is onder andere afhankelijk van bijvoorbeeld de ernst van de situatie. Deze handreiking maakt inzichtelijk welke stappen moeten worden gezet bij het maken van deze afweging. Het is daarbij belangrijk om steeds uw afwegingen expliciet vast te leggen. Waarom bent u bijvoorbeeld van mening dat er sprake is van een conflict van plichten? Op deze manier is het ook achteraf inzichtelijk op welke wijze u de afweging heeft gemaakt.

Toepasbare wetgeving

Voor zorgverleners geldt het beroepsgeheim in sectorale wetgeving (Jeugdwet, Wet BIG, Wgbo, Wmo 2015). Daarnaast stelt de AVG regels voor het verwerken van persoonsgegevens.

Inleiding

Beroepsgeheim >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

**Zorg- en
hulpverleners**

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Voorbeeld: als zorgverlener kunt u een belangrijke rol spelen om excessief geweld te voorkomen. Als uw cliënt in het bezit is van een wapen en het voornemen uitsprekt een ander kwaad te gaan doen – dus bij een acute reëel geweldsdreiging – kunt u deze informatie soms delen met de politie. Ook is het mogelijk om met toestemming van de cliënt relevante informatie, zoals zorgen over een cliënt, te delen met andere zorg-/en hulpverleners, zoals met Jeugdhulp. Daarnaast zijn er situaties denkbaar dat informatie gedeeld kan worden met Veilig Thuis.

Verwijzing naar uitgebreid stappenplan

Dit stappenplan biedt een handvat om gegevensdeling bij het tegengaan van excessief geweld te verduidelijken.

- Het 'handvat gegevensuitwisseling bij samenwerking rond casuïstiek in het zorg- en veiligheids-domein' uit 2021 is een algemener uitgebreid stappenplan voor het delen van gegevens tussen verschillende organisaties bij samenwerking rond casuïstiek in het zorg- en veiligheids-domein.
- De KNMG-richtlijn 'Beroepsgeheim en politie/justitie' uit 2018 beschrijft in welke gevallen het beroepsgeheim doorbroken kan worden jegens politie of justitie.

Inleiding

Beroepsgeheim >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Zorg- en
hulpverleners

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk kader

Beroepsgeheim

Het beroepsgeheim is de plicht om vertrouwelijke informatie die iemand te weten is gekomen bij het uitoefenen van een beroep of ambt niet te delen met derden.

Waarde van het beroepsgeheim

Het beroepsgeheim beschermt de individuele privacy van de betrokkene door het beschermen van diens gegevens en dient daarnaast ook een maatschappelijk belang: het waarborgt vrije toegang tot zorg en hulp voor iedereen. Door de geheimhouding blijft de drempel tot de hulp, ondersteuning en/of begeleiding zo laag mogelijk.

Geldt voor mij een beroepsgeheim?

Voor iedere zorg- en hulpverlener geldt een beroepsgeheim. Er geldt dus ook een beroepsgeheim voor u. Het beroepsgeheim is wettelijk verankerd. Dit overzicht maakt het mogelijk voor u om te onderzoeken waar het beroepsgeheim voor u geregeld is.

Medisch beroepsgeheim

Het beroepsgeheim van artsen, verpleegkundigen, verloskundigen, psychiaters, fysiotherapeuten, gezondheidszorgpsychologen, en andere (para)medische hulpverleners is geregeld in artikel 88 van de Wet BIG en artikel 7:457 van het Burgerlijk Wetboek (Wgbo).

Beroepsgeheim voor jeugdhulpverleners

Voor jeugdhulpverleners, jeugdbeschermers en medewerkers van de jeugd-reclassering is een beroepsgeheim geregeld in artikel 7.3.11 lid 1 van de Jeugdwet. De tekst van deze bepaling uit de Jeugdwet is vrijwel letterlijk overgenomen uit de Wgbo.

Overige hulpverleners

Ook voor overige hulpverleners zoals maatschappelijk werkers, jongerenwerk, gezinscoaches en leden van wijkteams die hulp of begeleiding bieden geldt een beroepsgeheim. Dit beroepsgeheim is afgeleid uit algemene privacy-bepalingen (artikel 8 EVRM, artikel 10 Grondwet en artikel 272 Wetboek van Strafrecht).

Inleiding >

Beroepsgeheim

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Zorg- en
hulpverleners

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Afgeleid beroepsgeheim

De functionarissen die zorgverleners ondersteunen die krachtens artikel 88 Wet BIG een medisch beroepsgeheim bezitten hebben een 'afgeleid beroepsgeheim'. Hierbij kunt u denken aan de doktersassistent, een receptionist of leidinggevende. Voor hen gelden dezelfde regels die gelden voor zorgverleners waar het medisch beroepsgeheim op rust.

- De KNMG-richtlijn 'Beroepsgeheim en politie/justitie' uit 2018 beschrijft in welke gevallen het beroepsgeheim doorbroken kan worden jegens politie of justitie.
- De KNMG-wegwijzer 'Het beroepsgeheim in samenwerkingsverbanden: Een Wegwijzer voor zorgprofessionals' uit 2014, beschrijft hoe informatie in samenwerkingsverbanden kan worden gedeeld.

Beroepscodes, gedragsregels en handreikingen

Het beroepsgeheim van de verschillende beroepsgroepen wordt verder uitgewerkt in beroepscode of gedragsregels van de beroepsgroep. Ga na of uw beroepsgroep beroepscode of gedragsregels heeft opgesteld en of er voor uw beroepsgroep een aparte handreiking is opgesteld. Lees deze zorgvuldig en spreek hierover en deel ervaringen met anderen.

- Een voorbeeld is de handreiking 'Wijkteams en het pettenvraagstuk als hulp en toeleiding samenkomen' uit 2020, opgesteld voor gemeenten en organisaties in het sociaal domein.
- De KNMG-richtlijn 'Omgaan met medische gegevens', geactualiseerd in 2022, beschrijft op welke wijze artsen medische gegevens mogen verwerken, met inachtneming van het beroepsgeheim.

Voorbeeld: reikwijdte beroepsgeheim: werkgever: er kan onduidelijkheid zijn of het beroepsgeheim ook voor u geldt, bijvoorbeeld omdat u als zorg- en/of hulpverlener in dienst bent van de gemeente als onderdeel van het (sociale) wijkteam. De hoofdregel is dat als u hulp en ondersteuning biedt het beroepsgeheim ook voor u geldt. Het beroepsgeheim ontstaat namelijk door de aard van de relatie met de cliënt. Bij wie u als beroepskracht in dienst bent (een zorginstelling of bijvoorbeeld de gemeente) speelt daarbij geen rol.

[Inleiding >](#)**Beroepsgeheim**[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Zorg- en hulpverleners](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Stap 1: Aangifte

Onderzoek eerst of er de mogelijkheid is om aangifte te doen bij de politie.

A. Strafbaar feit binnen de hulpverlening

Als er een strafbaar feit is gepleegd richting uzelf, uw medewerkers of uw praktijk mag u daarvan aangifte doen bij de politie. Dit is geregeld in artikel 161 Wetboek van Strafvordering.

Let daarbij op dat als het agressieve gedrag een symptoom is van een ziekte, u terughoudendheid bent met het doen van aangifte.

Noodzakelijkheid

Bij de aangifte mag u niet meer gegevens verstrekken dan noodzakelijk is voor de aangifte. Dit betekent dat u de naam en eventueel het adres van de cliënt verstrekt, maar geen informatie geeft over de behandeling.

Voorbeeld: als een cliënt u mishandelt of bedreigt doet u hiervan **aangifte** bij de politie.

[Inleiding >](#)[Beroepsgeheim >](#)[Stap 1](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Zorg- en hulpverleners](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

B. Strafbaar feit buiten de hulpverlening

U mag geen aangifte doen bij de politie als u bij de behandeling van uw cliënt te weten bent gekomen dat uw cliënt een strafbaar feit heeft begaan. **Dit valt onder het beroepsgeheim.** Uitzondering hierop is als het wél doen van aangifte leidt tot het wegnemen van gevaar voor anderen en als dit belang groter is dan het beroepsgeheim.

Voor burgers bestaat er een verplichting om aangifte te doen bij bepaalde strafbare feiten, maar verschoningsgerechtigden zijn hiervoor door de wetgever van vrijgesteld (artikel 160 lid 2 Wetboek van Strafvordering). Er zijn echter uitzonderingen op het beroepsgeheim.

Voorbeeld: als uw cliënt aan u vertelt dat hij een ander heeft neergestoken, mag u hiervan **geen aangifte** doen vanwege het beroepsgeheim dat op u rust.

Een strafbaar feit gepleegd richting uzelf, uw medewerkers of uw praktijk

Dan kunt u ervoor kiezen om aangifte te doen bij de politie. U hoeft het stappenplan niet verder te volgen.

Strafbaar feit gepleegd buiten de hulpverlening

Dan valt dit onder het beroepsgeheim. Vervolg het stappenplan om te onderzoeken of het beroepsgeheim kan worden doorbroken.

Als u geen aangifte doet bij de politie

Vervolg dan het stappenplan.

Als er geen strafbaar feit is gepleegd

Vervolg dan het stappenplan.

[Inleiding >](#)[Beroepsgeheim >](#)[Stap 1](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Zorg- en hulpverleners](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Stap 2: Doorbreken van het beroepsgeheim

Het beroepsgeheim is niet absoluut. Dit betekent dat er situaties zijn waarin u als zorg- en/of hulpverlener het beroepsgeheim mag, moet of kan doorbreken. We onderscheiden vier categorieën van mogelijkheden om het beroepsgeheim te doorbreken, namelijk met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene, een wettelijk verplichting, meldrechten en bij een conflict van plichten.

Onderzoek of er een mogelijkheid is om het beroepsgeheim te doorbreken.

Voorbeeld: als u twijfelt over het gevaar dat uw cliënt of anderen lopen door het doorbreken van uw beroepsgeheim, is het mogelijk om een collega om **advies te vragen** zonder dat u uw beroepsgeheim schendt. Belangrijk is daarbij dat u de casus anoniem bespreekt en geen bijzondere kenmerken noemt.

Dilemma: gevolgen voor professionele relatie

Een dilemma bij het delen van informatie is uw professionele relatie met uw cliënt en de gevolgen die het delen van informatie daarop heeft. Het delen van informatie kan een enorme impact hebben op de vertrouwensrelatie tussen u en de cliënt en kan ertoe leiden dat de cliënt niet meer terug wil komen, geen vertrouwen meer in u heeft of niet meer met u wilt praten. Aan de andere kant kan het niet-delen van informatie grote gevolgen hebben voor de veiligheid van uw cliënt, of van een ander. U kunt hierdoor voor een lastige afweging komen te staan.

A. Toestemming

Met toestemming van de betrokkene kan het beroepsgeheim worden doorbroken. Daarbij is het van belang de betrokkene vooraf te vertellen over het doel, de inhoud en de mogelijke gevolgen van het doorbreken van de geheimhoudingsplicht.

Eisen toestemming Wgbo

Art. 7:457 lid 1 WGBO bepaalt dat de toestemming van de patiënt een vrije keuze dient te zijn en hij de draagwijdte ervan moet overzien.

[Inleiding >](#)[Beroepsgeheim >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2](#)[Stap 3 >](#)[Zorg- en hulpverleners](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Voorbeeld: vorm van de toestemming: ook een mondeling gegeven toestemming is geldig. Als u mondeling toestemming krijgt om gegevens te delen, is het wel van belang dat u dit vastlegt in het cliëntdossier en noteert van wie, waarvoor en wanneer toestemming is verkregen. U dient aan te kunnen tonen dat de toestemming gegeven is.

Voorbeeld: toestemming excessief geweld: als een maatschappelijk werker bijvoorbeeld zorgen heeft over veranderingen in het gedrag van de betrokkene, door toenemende verbale of fysieke geweldsuitingen, kan het wenselijk zijn om dit te bespreken met andere betrokken zorg- en of hulpverleners. Daarvoor kan toestemming worden gevraagd aan de betrokkene.

Heeft u toestemming van uw cliënt om het beroepsgeheim te doorbreken?

B. Wettelijke verplichtingen

In sommige gevallen is er een wettelijke verplichting om gegevens te verstrekken. Voor het voorkomen van excessief geweld kan de volgende wettelijke verplichting een rol spelen:

Verplichting: de informatieplicht bij ondertoezichtstelling

Als een jeugdige door de rechter onder toezicht is geplaatst hebben alle professionals een informatieplicht wanneer door de gecertificeerde instelling die de ondertoezichtstelling uitvoert een verzoek om informatie doet. In dit verzoek moet worden onderbouwd waarom de informatie noodzakelijk is voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling.

Is het wettelijk verplicht om de gegevens te verstrekken?

C. Meldrechten

In bepaalde gevallen heeft u als zorg- en/of hulpverlener niet een plicht, maar een recht om een melding te maken. Bij uw beslissing om al dan niet te melden kunt u een afwegingskader gebruiken dat is opgesteld door uw eigen beroepsgroep of sector. Om excessief geweld te voorkomen kan het belangrijk zijn om gebruik te maken van de volgende meldrechten:

I. Meld- en informatierecht bij vermoeden van kindermishandeling/huiselijk geweld

U kunt een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld melden bij Veilig Thuis (artikel 5.2.6 Wmo 2015, artikel 4.1.7 Jeugdwet en artikel 8 Wkkgz). De Wet verplichte Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling verplicht alle organisaties die werken met kinderen en volwassenen om een meldcode in te stellen voor medewerkers met een stappenplan hoe u dient te handelen bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld.

II. Meldrecht tegenover de Raad voor de Kinderbescherming

U kunt gegevens verstrekken aan de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) als dit noodzakelijk kan zijn voor de uitvoering van de taken van de Raad (artikel 1:240 BW). In de praktijk zal het vaak gaan om vragen van medewerkers van de RvdK om informatie in het kader van een onderzoek naar de noodzaak van een kinderschermingsmaatregel. De RvdK moet dan goed onderbouwen waarom de gegevens noodzakelijk zijn.

III. Meldrecht om te melden aan de Verwijsindex risicojongeren

Als u te maken heeft met een jongere tot 23 jaar en u een redelijk vermoeden heeft dat de jongere bedreigd wordt in de noodzakelijke condities voor een gezonde en veilige ontwikkeling naar de volwassenheid, kunt u de jongere laten opnemen in de Verwijsindex. In artikel 7.1.4.1 BW worden risico's genoemd waarbij u een melding zou kunnen maken. In de verwijsindex wordt geen informatie gedeeld, maar alleen de naam van de jongere en wie de melding heeft gedaan. Andere melders van dezelfde jeugdige krijgen daar bericht van, zodat de professionals contact met elkaar kunnen opnemen. Voor het delen van gegevens tussen deze professionals blijft het beroepsgeheim gelden.

Voorbeeld: verwijsindex: als een jongere zich inlaat met strafbare feiten of een gevaar is voor anderen door lichamelijk of geestelijk geweld of ander intimiderend gedrag kunt u een melding maken in de Verwijsindex.

Maakt u gebruik van een van de meldrechten om gegevens te verstrekken?

JA

Ga door naar [stap 3](#).

NEE

Onderzoek of er andere redenen zijn of noodzaak is om het beroepsgeheim te doorbreken.

Inleiding >

Beroepsgeheim >

Stap 1 >

Stap 2

Stap 3 >

Zorg- en
hulpverleners

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

D. Conflict van plichten

Bij het conflict van plichten gaat het om situaties waarbij het verstrekken van informatie noodzakelijk is in verband met de veiligheid van de betrokkene of van een ander. U deelt de informatie over de cliënt dan om een acuut gevaar af te wenden. De plicht tot geheimhouding staat in dit geval tegenover de plicht om de veiligheid van de betrokkene of van een ander te waarborgen (“conflict” van plichten).

U kunt als hulpverlener beslissen om informatie te delen zonder toestemming van de betrokkene op grond van het zogenoemde ‘conflict van plichten’.

Voorbeeld: geen toestemming: een voorbeeld is als de cliënt het voornemen uitspreekt tegen een ander geweld te gebruiken. Als er aanwijzingen zijn om te veronderstellen dat de cliënt mogelijk overgaat tot zijn voorgenomen daad als u toestemming aan hem of haar vraagt om deze informatie te delen, is het geen goed idee om toestemming te vragen. Per situatie zal u moeten afwegen of er sprake is van een onveilige situatie door het vragen van toestemming om de informatie over de cliënt te delen.

Let op: uitgangspunt is toestemming

Het uitgangspunt is dat u als hulpverlener de cliënt altijd eerst om toestemming vraagt. Er zijn echter gevallen denkbaar dat het niet mogelijk is om eerst toestemming te vragen, bijvoorbeeld als een gesprek met de betrokkene om toestemming te vragen de veiligheid van een ander, of van uzelf, in gevaar brengt.

Voor de uitzonderingsgrond ‘toestemming’ gaat u terug naar A.

Afweging

Bij deze afweging is het belangrijk om in te schatten of de dreiging serieus is: dreigt er zeer waarschijnlijk ernstige schade? Ook is het belangrijk dat de schade kan worden beperkt of voorkomen door het doorbreken van het beroepsgeheim: neemt het delen van informatie/ de melding het gevaar vrijwel zeker weg of wordt het gevaar in elk geval duidelijk ingeperkt?

Leg u afweging steeds vast, zodat inzichtelijk is waarop uw afweging is gebaseerd.

Subsidiariteit en proportionaliteit

Hou daarnaast in de afweging om informatie te delen rekening met het subsidiariteitsvereiste en met proportionaliteit. Onderzoek of er geen andere weg is om het probleem op te lossen dan het doorbreken van het beroepsgeheim (subsidiariteit). Het beroepsgeheim dient zo min mogelijk te worden geschonden (proportionaliteit).

[Inleiding >](#)[Beroepsgeheim >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2](#)[Stap 3 >](#)[Zorg- en hulpverleners](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Voorbeeld: conflict van plichten: om excessief geweld te voorkomen kan een conflict van plichten een belangrijke rol spelen. Een voorbeeld waarbij u als professional een beroep kan doen op een conflict van plichten is als uw cliënt aan u vertelt van plan te zijn om een ander te mishandelen of op een andere manier lichamelijk letsel toe te brengen en u de kans dat hij dit werkelijk gaat doen reëel acht.

Voorbeeld: informatievraag van de politie: Het kan dat de politie aan u vraagt of een bepaalde persoon bij u in behandeling is. Omdat het gaat om een persoonsgegeven (in dit geval een bijzonder persoonsgegeven: een gezondheidsgegeven) geeft u in principe geen antwoord, tenzij er sprake is van een van de uitzonderingen op het beroepsgeheim. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als u toestemming heeft van de cliënt om de informatie te delen of als er sprake is van een conflict van plichten. Door informatie met de politie te delen kunt u een anders veiligheid borgen. Het is belangrijk om te realiseren dat u als zorg- of hulpverlener degene bent die beslist om uw beroepsgeheim wel of niet te doorbreken, dit is niet aan de politie of officier van justitie.

Kunt u een beroep doen op het conflict van plichten?

JA

Ga door naar stap 3.

NEE

Als verder géén van de andere uitzonderingsgronden van toepassing is, is het niet mogelijk om gegevens te delen.

Inleiding >

Beroepsgeheim >

Stap 1 >

Stap 2

Stap 3 >

**Zorg- en
hulpverleners**

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 3: Minimale gegevensverwerking

Als het mogelijk is om het beroepsgeheim te doorbreken om excessief geweld te voorkomen is het belangrijk dat u er op let dat de gegevens die u deelt toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot het noodzakelijke.

Effectiviteit, evenredigheid en subsidiariteit

Het is belangrijk dat u onderzoekt:

- of u door het delen van gegevens het gestelde doel kunt bereiken of dat het zeer waarschijnlijk is dat het gestelde doel bereikt kan worden (**effectiviteit**).
- de inbreuk op de privacy die gepaard gaat met de verstrekking van de persoonsgegevens in verhouding staat tot het feit dat er persoonsgegevens moeten worden verwerkt (**evenredigheid**).
- of het doel niet met minder vergaande maatregelen kan worden bereikt dan het delen van gegevens (**subsidiariteit**).

Voldoet u gegevensverstrekking aan de eisen van minimale gegevensverstrekking en van effectiviteit, evenredigheid en subsidiariteit?

JA

U mag de gegevens delen.
Let er daarbij op dat u uw afweging vastlegt.

NEE

Het is niet mogelijk om de gegevens te delen.

Inleiding >

Beroepsgeheim >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3

Zorg- en hulpverleners

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Stappenplan Politie

Voor wie?

Wanneer een bevoegde autoriteit persoonsgegevens verwerkt voor de uitoefening van de politietaak is de Wet politie gegevens (Wpg) van toepassing en heten deze gegevens politiegegevens. Een bevoegde autoriteit is een overheidsinstantie die bevoegd is om politietaken uit te voeren. Dit zijn onder meer de politie, de Koninklijke Marechaussee, de bijzondere opsporingsorganisaties en Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). Dit stappenplan geldt voor verwerkingsverantwoordelijken van de bevoegde autoriteiten en voor diegene die zijn aangewezen of geautoriseerd om te verstrekken.

Bevoegde autoriteiten en politiegegevens

Bevoegde autoriteiten verwerken bij het uitvoeren van hun dagelijkse taken veel politiegegevens. Denk bijvoorbeeld aan gegevens van slachtoffers, daders en eventuele getuigen. Het is van belang dat u zorgvuldig omgaat met privacygevoelige informatie. Privacy is (extra) belangrijk omdat er vaak sprake is van gevoelige en/of strafrechtelijke informatie.

Toepasbare wet- en regelgeving

Bepalingen uit de Wpg zijn nader uitgewerkt in het Besluit politiegegevens, Besluit politiegegevens boa, Besluit politiegegevens bijzondere opsporingsdiensten, Aanwijzing Wet politiegegevens en de rol van de officier van justitie.

Afweging en vastlegging

Iedere concrete casus is anders. Of het verstrekken van politiegegevens is toegestaan, is afhankelijk van de aard van de problematiek, de ernst van de situatie en de context daarbij. Per casus moet steeds een individuele afweging worden gemaakt. Deze handreiking maakt inzichtelijk welke stappen moeten worden gezet bij het maken van deze afweging. De handreiking is dus nadrukkelijk geen checklist of afvinklijstje voor verstrekkingen, maar schets het afwegingskader waarbinnen u uw eigen afweging dient te maken.

Omdat uw eigen professionele afweging van doorslaggevend belang is bij de vraag of politiegegevens mogen worden gedeeld, is belangrijk om uw afwegingen expliciet vast te leggen. Waarom bent u van mening dat er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang? Waarom vindt u dat er sprake is van noodzakelijkheid? Etc.

Op deze manier is voor anderen inzichtelijk welke en op welke wijze u verschillende belangen heeft betrokken en gewogen en kan de rechtmatigheid van de verstrekking worden beoordeeld.

Inleiding

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Het stappenplan

Dit stappenplan gaat in op de juridische (on)mogelijkheid tot het delen van politiegegevens door verwerkingsverantwoordelijken en diegene die zijn aangewezen of geautoriseerd om politiegegevens te verstrekken. Door het stappenplan te doorlopen komt u erachter of politiegegevens verstrekt kunnen worden aan derden.

Voorbeeld: gegevens delen excessief geweld: er zijn tal van voorbeelden te bedenken waarbij het wenselijk is om politiegegevens te delen ter voorkoming en bestrijding van excessief geweld.

Denk bijvoorbeeld aan een situatie waarbij u informatie heeft over een slachtoffer van excessief geweld en u deze gegevens wilt delen met een hulpverlener. Ook kan het voor komen dat u politiegegevens wilt delen om excessief geweld te voorkomen.

Verwijzing naar andere documenten

Dit stappenplan is een compacte beschrijving van de stappen die u dient te doorlopen om te komen tot het antwoord op de vraag of politiegegevens mogen worden gedeeld of niet. In sommige gevallen wordt verwezen naar andere documenten, zoals de *verstrekkingenwijzer Wpg* en de *verstrekkingenwijzer Wpg voor boa's*.

Inleiding

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 1: Bevoegd?

A. Bent u werkzaam bij een bevoegde autoriteit?

- De volgende bevoegde autoriteiten vallen onder de Wpg:
 - de politie
 - de Rijksrecherche
 - de Koninklijke Marechaussee
 - Boa's
 - de bijzondere opsporingsdiensten
 - de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD)
 - de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Opsporing (ISZW-DO)
 - de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT/IOD)
 - de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA-IOD).

Let op!

Werkt u bij een organisatie die veel samenwerkt met een bevoegde autoriteit en ontvangt u politiegegevens, maar werkt u zelf niet voor een bevoegde autoriteit, dan is de Wpg niet van toepassing. Als de politie bijvoorbeeld politiegegevens verstrekt aan een van de RIEC-partners (gemeenten, Belastingdienst, etc.), dan is op die verstrekking de AVG van toepassing.

De Wpg regelt **alleen** de verwerking van persoonsgegevens voor de uitoefening van de (politie)taken door bevoegde autoriteiten. Vervolg het stappenplan als u daarbij werkzaam bent.

Werkt u bij een bevoegde autoriteit?

JA

Vervolg
het stappenplan

NEE

Kies dan hieronder voor
een ander stappenplan.

Inleiding >

Stap 1

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

B. Bent u bevoegd om politiegegevens te verstrekken?

Politiegegevens mogen alleen worden verstrekt door de verwerkingsverantwoordelijken of door diegene die daartoe zijn aangewezen en geautoriseerd.

Bent u bevoegd om de politiegegevens te verstrekken?

JA

Vervolg
het stappenplan.

NEE

U mag de politiegegevens
niet delen.

Let op! Medisch beroepsgeheim

Bent u werkzaam bij een bevoegde autoriteit en bent u bevoegd om politiegegevens te verstrekken, maar is het medisch beroepsgeheim op u van toepassing? Dan dient u ook hiermee rekening te houden.

Wij raden u aan om eerst het stappenplan medisch beroepsgeheim te doorlopen.

Inleiding >	Stap 1	Stap 2 >	Stap 3 >	Stap 4 >	Stap 5 >	Stap 6 >	Stap 7 >	Stap 8 >
Zorg- en hulpverleners >	Politie	Justitie >	Gemeenten >	Onderwijsinstellingen >				

Stap 2: Politiegegevens?

A. Is er sprake van een tot een persoon te herleiden gegeven?

In de praktijk is al snel sprake van een tot een persoon te herleiden gegeven. Een tot een persoon te herleiden gegeven is alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, zoals iemands naam, adres, telefoonnummer, BSN-nummer, IP-adres, uiterlijke kenmerken (lengte, postuur en haarkleur), sociale en economische kenmerken (beroep, inkomen of opleiding).

Voorbeeld politiegegevens: voorbeelden van politiegegevens zijn gegevens over verdachten van misdrijven of over getuigen. Denk hierbij aan naam, adres of telefoonnummer. Ook kunnen gegevens indirect tot een persoon te herleiden zijn, bijvoorbeeld een IP-adres.

B. Is het persoonsgegeven verwerkt in het kader van (de uitvoering van) een politietaak?

Een politiegegeven is een persoonsgegeven dat wordt verwerkt in het kader van de uitvoering van de politietaak (bescherming van de openbare orde, (strafrechtelijke) handhaving en de hulpverleningstaken) en in een bestand is opgenomen. In de artikelen 8, 9, 10 en 13 van de Wpg staan de doelen waarvoor politiegegevens verwerkt kunnen worden.

Bij andere taken van politie zoals interne bedrijfsvoering of burgemeestertaken is de AVG van toepassing.

Voorbeeld: op lokaal niveau treedt de politie soms op onder het gezag van de burgemeester. Dit heet de burgemeesterstaak. Dit is bijvoorbeeld het geval als een gemeenteraad in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) de politie aanwijst als toezichthouder voor specifieke taken. De grondslag voor de APV is de Gemeentewet, niet de Wpg. De AVG is dan van toepassing.

Is het antwoord op beide vragen **JA**, vervolg het stappenplan. Indien dit niet het geval is, kies dan hieronder een ander stappenplan.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)**Stap 2**[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)**Politie**[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Om wat voor soort politiegegevens gaat het?

In de artikelen 8, 9, 10 en 13 van de Wpg zijn de verschillende verwerkingsgrondslagen voor politiegegevens opgenomen. Stel vast om welke gegevens het in uw geval gaat. Dit is van belang voor het vervolg van het stappenplan.

Gaat het om een politiegegeven welke is verwerkt op grond van alledaagse taken van de politie, zoals handhaving van wetten en regels, hulpverlening, surveillance en verkeerszaken ('blauwe' politiegegevens)?

Dan is er sprake van een artikel 8 Wpg politiegegeven. Ook verwerkingen voor eenvoudige opsporingsonderzoeken kunnen onder artikel 8 Wpg vallen. Hiervoor geldt de algemene regel dat hierbij geen bijzondere opsporingsbevoegdheden worden ingezet en er geen sprake is van een omvangrijk onderzoek.

Is er sprake van een gericht en omvangrijk onderzoek naar een bepaald persoon of een bepaalde omgeving ('recherche' politiegegevens)?

Dan is er sprake van een artikel 9 Wpg politiegegeven. Een voorbeeld van een omvangrijk onderzoek is een rechercheonderzoek. Artikel 9 Wpg gegevens kunnen zijn verwerkt door middel van bijzondere opsporingsbevoegdheden.

Worden er gegevens verwerkt over personen die betrokken zijn bij bepaalde ernstige bedreigingen en inbreuken van de rechtsorde en staat deze verwerking los van concrete handhavings- of opsporingsacties?

Dan is er sprake van een artikel 10 Wpg gegeven. Het gaat om informatiedossiers die los staan van concrete handhavings- of opsporingsacties. Zo'n informatiedossier wordt bijvoorbeeld verwerkt wanneer er vermoedens bestaan dat een persoon wapens uit de categorieën 2 (voornamelijk automatische vuurwapens en explosieven) en 3 (voornamelijk andere vuurwapens en werpmessen) van de Wet wapens en munitie draagt, voor handen heeft of verstrekt.

Is het politiegegeven eerder verwerkt op grond van een ander artikel, maar landelijk raadpleegbaar gesteld voor 1 van de volgende doeleinden? Dan is er sprake van een artikel 13 politiegegeven.

- het vaststellen van betrokkenheid bij eerdere strafbare feiten;
- het ophelderen van strafbare feiten die nog niet herleid konden worden tot een verdachte;
- identificatie van personen of zaken;
- het onder de aandacht brengen van personen of zaken met het oog op het uitvoeren van een gevraagde handeling of met het oog op een juiste bejegening van personen;
- het uitvoeren van taken ten dienste van de justitie.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Let op!

Wilt u een politiegegeven delen die met een artikel 9- (recherche) of artikel 10-doel zijn verwerkt, moet altijd u eerst toestemming vragen aan de bevoegde functionaris. Vaak is dit de aangewezen leider van het betreffende onderzoek, zijn plaatsvervanger of het hoofd van het betreffende team dat is belast met de verwerking van het politiegegeven.

Mocht u tot de conclusie komen dat u politiegegevens mag delen, dient u bij politiegegevens die zijn verwerkt op grond van artikel 9 (recherche) of artikel 10 eerst toestemming te vragen aan de bevoegde functionaris.

Vervolg het stappenplan >

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 3: Geheimhouding

De plicht tot geheimhouding van politiegegevens is op iedereen van toepassing die politiegegevens verwerkt. In principe mogen politiegegevens dan ook niet worden gedeeld.

Hier bestaan uitzonderingen (doorbrekingsgronden) op. Gegevens kunnen namelijk ter beschikking worden gesteld aan anderen die ook onder de werking van de Wpg vallen. Ook kunnen politiegegevens worden verstrekkt aan derden die niet onder de Wpg vallen. Dit kan alleen wanneer de wetgever dit expliciet mogelijk heeft gemaakt in een wet.

Van welke situatie in uw geval sprake is, wordt later in dit stappenplan behandeld.

Let op!

Ga niet alleen na of u mag verstrekken, maar sta ook stil bij de vraag of de andere partij daadwerkelijk baat heeft bij de verstrekking. Zo is het bijvoorbeeld voorstelbaar dat een zorgverlener minder goed adequate hulp kan bieden wanneer hij/zij kennis heeft genomen van bepaalde politiegegevens.

Let op!

De geheimhoudingsplicht kan ook worden doorbroken wanneer de politietaak in bijzondere gevallen tot verstrekking noodzaakt. Dit doet zich bijvoorbeeld voor bij het inschakelen van medische hulp bij een gewonde verdachte die acuut hulp nodig heeft of bij het doen van buurtonderzoek aan de hand van compositietekeningen. Gelet op het onderwerp van dit stappenplan, gegevensdeling tussen partijen uit verschillende domeinen ter voorkoming en bestrijding van excessief geweld, wordt hier in het vervolg van het stappenplan niet verder op ingegaan.

Nadat de gegevens zijn verstrekt aan ontvangers waarop de Wpg niet van toepassing is, vallen de gegevens onder de AVG. De ontvanger heeft een eigen grondslag nodig voor de gegevensverwerking en mag de gegevens alleen verwerken voor het doel waarvoor hij/zij ze verkregen heeft. De geheimhoudingsplicht uit de Wpg blijft echter wel van toepassing op de gegevens, ook nadat zij zijn verstrekt. De ontvanger mag dus niet verder verstrekken, tenzij dit wettelijk verplicht is of noodzakelijk is voor de uitvoering van de taak van de ontvangende partij.

Vervolg het stappenplan >

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 4: De ontvangende partij

Met wie wilt u politiegegevens delen?

Of politiegegevens kunnen worden gedeeld met een derde, hangt onder andere af van de vraag of de ontvangende partij ook onder het regime van de Wpg valt. De Wpg is van toepassing op:

- de politie
- de Rijksrecherche
- de Koninklijke Marechaussee
- Boa's
- de bijzondere opsporingsdiensten;
 - (de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD)
 - de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid Directie Opsporing (ISZW-DO)
 - de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT/IOD)
 - de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA-IOD)).

Als u met een van de genoemde partijen politiegegevens wilt delen, ga verder naar ter beschikking stellen.

Als u politiegegevens wilt delen met een ander persoon of andere organisatie, ga verder naar verstrekken buiten het Wpg regime.

Als u zowel politiegegevens ter beschikking wilt stellen als politiegegevens wilt delen omdat u met *meerdere partijen* politiegegevens wilt uitwisselen, kunt u verdergaan bij de stap ter beschikking stellen.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)**[Stap 4](#)**[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Zorg- en
hulpverleners >](#)**Politie**[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijs-
instellingen >](#)

4A Politiegegevens verstrekken binnen het Wpg regime

Ter beschikking stelling

De Wpg is van toepassing voor de politie, de Rijksrecherche, de Koninklijke Marechaussee, boa's en de bijzondere opsporingsdiensten. Als u politiegegevens met (een van) deze partijen wilt delen, heet dit ter beschikking stellen. Dit is bepaald in artikel 15 van de Wpg. Hierbij geldt het beginsel: 'delen, tenzij...'. U dient uzelf twee vragen te stellen.

Voorbeeld: een boa gaat op een melding overlast af waar hij verschillende personen aantreft. De politie heeft een artikel 9 (recherche)onderzoek lopen naar persoon A en heeft vermoedens dat persoon A aanwezig was bij de overlastgevende activiteit. De boa moet de gegevens dan ter beschikking stellen aan de politie als er om wordt verzocht.

Vraag 1: need-to-know?

Heeft de ontvangende partij volgens u de politiegegevens nodig voor de uitvoering van hun taak (need-to-know-principe)? Uitgangspunt dat iemand alleen de informatie krijgt die nodig is om een bepaalde taak of opdracht uit te voeren.

JA

Vervolg
het stappenplan.

NEE

U mag de politiegegevens niet delen. U kunt het stappenplan afsluiten.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Vraag 2: is er sprake van een uitzonderingsgrond?

Is er een wettelijke uitzonderingsgrond op basis waarvan politiegegevens niet of slechts beperkt ter beschikking moeten worden gesteld? In het geval van excessief geweld moet u om hierachter te komen uzelf de volgende vragen stellen:

- Bestaat er door de terbeschikkingstelling een gevaar voor het leven of de gezondheid van betrokkenen of derden?
- Is het politiegegeven verwerkt in het kader van een ernstig misdrijf (terrorisme, mensenhandel, mensensmokkel, omkoping ambtenaar)?
- Is een verwerking van een politiegegeven door het College van procureurs-generaal aangemerkt als embargo-onderzoek met een zeer groot belang van afscherming vanwege afbreukrisico's, levensbedreigende risico's, politieke gevoeligheid of publiciteitsgevoeligheid van het onderzoek? Dan mag u niet verstrekken.

Als u tot de conclusie komt dat er zich **wel een uitzonderingsgrond** voordoet, dient u met uw leidinggevende af te stemmen of de politiegegevens helemaal niet of slechts deels ter beschikking worden gesteld. U kunt het stappenplan afsluiten.

Indien er sprake is van need-to-know en er zich **geen uitzonderingsgrond** voordoet, moet u de politiegegevens ter beschikking stellen. U kunt het stappenplan afsluiten.

Indien u ook nog gegevens wilt verstrekken **aan een partij buiten het Wpg regime**, vervolgt u het stappenplan bij politiegegevens verstrekken buiten het Wpg regime.

Voor een volledig overzicht van de weigeringsgronden zie [artikel 2:13 van het besluit politiegegevens](#).

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)**Stap 4**[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)**Politie**[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

4B Politiegegevens verstrekken buiten het Wpg regime

Wanneer u politiegegevens wilt delen met partijen die buiten het regime van de Wpg vallen, geldt het beginsel: ‘niet delen, tenzij...’. Dit betekent dat er – gelet op de eerder behandelde geheimhoudingsverplichting – in principe geen politiegegevens worden verstrekt, tenzij dit expliciet bij wet is mogelijk gemaakt.

In paragraaf 3 van de Wpg zijn de mogelijkheden opgenomen voor verstrekking buiten het Wpg regime. Om in uw geval te bepalen of het mogelijk is om politiegegevens te delen, is het van belang hoe de gewenste verstrekking in de Wpg wordt gekwalificeerd. Kies de op van toepassing zijnde situatie:

- U wilt politiegegevens delen met een burgemeester of het Openbaar Ministerie
- U wilt gegevens verstrekken aan een derde die niet onder het Wpg regime valt en waarmee **geen** samenwerkingsverband (convenant) is gesloten.
- U wilt verstrekken aan een derde die niet onder het Wpg regime valt en waarmee **wel** een samenwerkingsverband (convenant) is gesloten.

Let op!

Indien het voor u niet duidelijk is aan wie u wilt verstrekken, of u wilt een politiegegeven aan meerdere personen/instanties verstrekken, kunt u het stappenplan volledig doorlopen.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Verstrekking aan gezagsdragers

Indien u politiegegevens wilt delen met een burgemeester, wordt dit gekwalificeerd als een verstrekking aan een gezagsdrager. De Wpg verplicht tot verstrekkingen aan burgemeesters voor zover zij deze behoeven voor hun taak. Deze kunnen niet worden geweigerd of aan beperkende voorwaarden worden onderworpen.

Beoordeel of de burgemeester politiegegevens nodig voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid.

Denk hierbij aan:

- het voorkomen van overlast en ordeverstoringen bestrijden.
- het verbieden van openbare bijeenkomsten als er geen garantie voor de veiligheid is.

Let op!

Er gelden gelijksoortige regels voor verstrekkingen aan inlichtingendiensten. Gelet op het onderwerp van dit stappenplan, gegevensdeling tussen partijen uit verschillende domeinen ter voorkoming en bestrijding van excessief geweld, worden deze niet verder uitgewerkt.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Verstrekking aan gezagsdragers

Indien u politiegegevens wilt delen met het Openbaar Ministerie, wordt dit gekwalificeerd als een verstrekking aan een gezagsdrager. De Wpg verplicht tot verstrekkingen aan de leden van het Openbaar Ministerie voor zover zij deze behoeven voor hun taak. Deze kunnen niet worden geweigerd of aan beperkende voorwaarden worden onderworpen.

Beoordeel of het Openbaar Ministerie de politiegegevens nodig heeft voor haar taakuitvoering.

- Dit is het geval wanneer het Openbaar Ministerie de politiegegevens nodig heeft in het kader van het opsporen en vervolgen van strafbare feiten.

Let op!

Er gelden gelijksoortige regels voor verstrekkingen aan inlichtingendiensten. Gelet op het onderwerp van dit stappenplan, gegevensdeling tussen partijen uit verschillende domeinen ter voorkoming en bestrijding van excessief geweld, worden deze niet verder uitgewerkt.

Verstrekking aan derden structureel

Wanneer u wilt verstrekken aan een derde partij, kijkt u eerst of de hiervoor een wettelijke grondslag is neergelegd in het Besluit politiegegevens. Daar staat in artikel 4:1-4:4 met wie politiegegevens kunnen worden gedeeld voor buiten de Wpg gelegen doeleinden. Deze doeleinden zijn met het oog op een zwaarwegend algemeen belang bij wet aangewezen.

In het kader van het voorkomen en bestrijden van excessief geweld, zijn weinig relevante grondslagen opgenomen. Hier worden de meest relevante organisaties en bijbehorende doeleinden van de verstrekking opgesomd. In de verstrekkingenwijzer Wpg (voor politie) en de verstrekkingenwijzer Wpg voor boa's (voor boa's) zijn alle grondslagen uit de wet opgenomen in een tabel. Controleer volledigheidshalve altijd of in de op u van toepassing zijnde tabel een wettelijke grondslag is opgenomen voor het delen van politiegegevens. Met de zoekfunctie (Ctrl+F) kunt u snel en eenvoudig een door u gezochte organisatie vinden.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Persoon of instantie	Welke politiegegevens	Speciale aandachtspunten
Buurtpreventieteams	Geen	Buurtpreventieteams worden niet genoemd als persoon of instelling die politiegegevens mag ontvangen.
Colleges van B&W art. 18 Wpg en art. 4:2 eerste lid, onder i Bpg	Art. 8 en art. 13 eerste lid	Gegevens t.b.v. de uitvoering van de taken beoordeling noodzaak tot jeugdhulp i.v.m. o.a. opvoedingspsychische problemen.
Gemeenten	Geen	Gemeenten als zodanig worden niet genoemd als persoon of instelling die politiegegevens mag ontvangen. Ook (medewerkers) afdelingen van een gemeente worden niet genoemd.
HALT-bureaus art. 18 Wpg en art. 4:2 eerste lid, onder f Bpg	Art. 8 en art. 13 eerste lid	Gegevens die zijn nodig voor een alternatieve afdoening van strafbare feiten door minderjarigen.
Reclasseringwerkers art. 18 Wpg en art. 4:2 eerste lid, onder g Bpg	Art. 8 en art. 13 eerste lid	Gegevens noodzakelijk voor: 1. verlenen van hulp aan personen die worden verdacht van of zijn veroordeeld voor een strafbaar feit; 2. het doen van onderzoeken naar die personen t.b.v. beslissingen over vervolging, berechting of tenuitvoerlegging; 3. het voorbereiden en begeleiden van rechterlijke beslissingen en het uitbrengen van voorlichtingsrapporten; 4. de indicatiestelling ten behoeve van de forensische zorg.
School	Geen	School wordt als zodanig niet genoemd als een instelling die politiegegevens mag ontvangen. Dit betekent dat alleen politiegegevens verstrekt mogen worden als de ontvanger binnen de school een rol heeft die wel in de wijzer staat. Bijvoorbeeld de directeur als benadeelde van de school, of als partij in een convenant (art.20). Neem contact op met je privacyfunctionaris of leidinggevende.
Zorginstellingen en hulpverleners	Geen	Zorgpartners worden niet genoemd als persoon of instelling die politiegegevens mag ontvangen.
RIEC's Art. 18 Wpg en Art. 4:3 zevende lid Bpg	Alle politiegegevens. Voor zover het gaat om art. 9 en art. 10, eerste lid onder a: slechts na instemming van het OM.	Aan de daartoe aangewezen vertegenwoordigers van de deelnemende bestuursorganen aan een RIEC, voor zover het betreft politiegegevens die relevant zijn voor het geïntegreerd handhavend optreden bij de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en er tussen de betreffende bestuursorganen schriftelijke afspraken zijn gemaakt over de gevallen waarin en de voorwaarden de gegevens worden verstrekt. Politiegegevens die worden verwerkt op basis van artikel 9 en 10 a en c Wpg kunnen uitsluitend worden verstrekt t.b.v. het analyseren van handavings-knelpunten, het verrichten van integrale casusanalyses en het bepalen en uitvoeren van de uit deze analyses voortvloeiende interventies.

Vervolg het stappenplan >

U mag gegevens verstrekken als zowel de beoogde ontvangende partij en het doel van de verstrekking overeenkomt met het wetsartikel.

1. Is er een wetsartikel waarin de door u beoogde ontvangende partij staat genoemd?
2. Komt het door uw beoogde doel van de verstrekking overeen met in het in het wetsartikel genoemde doel?

JA

Is het antwoord op beide vragen ja?
Ga naar stap 5.

NEE

Is het antwoord op één of beide vragen nee?
Ga verder naar convenant.

Voorbeeld 1: U kunt geen politie gegevens delen met een school. Er is namelijk geen wettelijke grondslag voor deze verstrekking.

Voorbeeld 2: Hoewel er een grondslag is voor het verstrekken van politiegegevens aan het college van B&W, kunt u geen politiegegevens verstrekken aan het college van B&W waaruit blijkt dat de betrokkene in bezit is van een wapen. Dit komt namelijk niet overeen met de doelstelling van de grondslag, jeugdhulp i.v.m. o.a. opvoedings- en psychische problemen.

Voorbeeld 3: u mag politiegegevens verstrekken aan bureau HALT, bijvoorbeeld een naam van een verdachte, wanneer dit benodigd is voor een alternatieve afdoening van strafbare feiten door een minderjarige. Zowel de ontvangende partij als het doel komt overeen met de wettelijke grondslag.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >**Politie**

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Verstrekking aan derden structureel voor samenwerkingsverbanden

Als de beoogde ontvangende partij niet is genoemd in de Wpg of het Besluit politiegegevens, is het in sommige gevallen toch mogelijk om politiegegevens te delen. De politie kan bijvoorbeeld samenwerken met lokale instanties voor het bestrijden en voorkomen van excessief geweld. Te denken valt aan zorgpartners, gemeenten, jeugdinstanties, etc. Met deze partijen kan een samenwerkingsverband worden gesloten. Dit kan zowel met publiekrechtelijke als private partijen.

Hoewel niet verplicht, volgt uit de beleidslijn van de politie dat samenwerkingsverbandafspraken moeten worden neergelegd in een convenant.

Is er met de beoogde ontvangende partij een convenant gesloten?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

Ga verder naar verstrekking aan derden incidenteel.

Let op!

Een convenant op zichzelf is geen verstrekkinggrondslag. De verstrekking moet altijd gebaseerd zijn op artikel 20 van de Wpg. Dit betekent dat er niet voor elke situatie een convenant kan worden gesloten. Dit is alleen mogelijk wanneer verstrekkingen verenigbaar zijn met de politietaak, bepaalde doelen dient en er instemming is van het bevoegde gezag (burgemeester of de Officier van Justitie). Zie voor meer informatie grondslagen gegevensdeling.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Vindt u dat de beoogde verstrekking in lijn is met het convenant?

- Is de verstrekking op het zwaarwegende algemene belang gericht waarvoor het convenant is gesloten?
- Voldoet de verstrekking aan de (rand)voorwaarden die zijn neergelegd in het convenant?
- Ziet het convenant op het soort politiegegevens dat u wilt verstrekken?

JAGa naar stap 5.**NEE**Ga verder naar verstrekking aan derden incidenteel.

Voorbeeld: wanneer u een convenant heeft gesloten met (o.a.) zorgpartijen, met als doelstelling het voorkomen en van strafbare feiten in het kader van excessief geweld, mag u niet zomaar elk politiegegeven met deze partijen delen. Wanneer u bijvoorbeeld over politiegegevens beschikt die zien op de lichamelijke gezondheid van een betrokkene (A heeft bij een poging tot inbraak zijn been gebroken. A is ook in behandeling bij een zorgpartij uit het convenant), houdt dit geen verband met voorkomen van strafbare feiten in het kader van excessief geweld. De inbraakpoging staat in beginsel los hiervan. U mag niet met de zorgpartij delen dat A zijn been heeft gebroken bij een poging tot inbraak.

Let op!

Alleen indien dit strikt noodzakelijk is voor het doel van het convenant (zie convenant), kan met instemming van de verantwoordelijke over worden gegaan tot verstrekking van politiegegevens die worden verwerkt overeenkomstig artikel 9 (recherche) of artikel 10, eerste lid onder a en c Wpg. Verantwoordelijke zijn vaak de aangewezen leider van een onderzoek (artikel 9), zijn plaatsvervanger (artikel 9) of het hoofd van het betreffende team dat is belast met de verwerking van politiegegevens (artikel 9 en 13).

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >**Politie**

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Verstrekking aan derden incidenteel

Als de ontvangende partij niet is genoemd in het Besluit politiegegevens en met deze partij geen samenwerkingsverband is gesloten, kan aan deze partijen voor bepaalde doeleinden en op grond van een zwaarwegend algemeen belang incidenteel politiegegevens worden verstrekt.

Beoogde u met de verstrekking een van de volgende doeleinden?

- het voorkomen en opsporen van strafbare feiten;
- het handhaven van de openbare orde;
- het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven;
- het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving.

Gelet op de doelstelling, kunnen politiegegevens worden verstrekt indien dit overeenstemt of verenigbaar is met het doel waarvoor het politiegegeven zelf is verwerkt. Echter kunnen ook andere doeleinden verstrekking rechtvaardigen.

Voorbeeld: een voorbeeld betreft de verstrekking van politiegegevens over een kind dat slachtoffer is van mishandeling/excessief (het voorkomen en opsporen van strafbare feiten) geweld aan het schoolbestuur of aan de betrokken leerkracht ten behoeve van het verlenen van hulp aan het betreffende kind (het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven).

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de politiegegevens niet verstrekken.
Sluit het stappenplan af.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Het verstrekken van politiegegevens moet noodzakelijk zijn in verband met een zwaarwegend algemeen belang. Zwaarwegende algemene belangen die een rol spelen bij het voorkomen en bestrijden van excessief geweld zijn het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Een gegevensverstrekking is vanuit het oogpunt van een zwaarwegend algemeen belang gerechtvaardigd indien de verstrekking voor de samenleving van meer dan gewone betekenis is.

Voorbeeld: met het oog op het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven, kunnen politiegegevens worden verstrekt wanneer u er zeker van bent dat er zich een levensbedreigende situatie gaat voordoen wanneer u geen politiegegevens verstrekt. Wanneer u hier niet zeker van bent of wanneer de situatie niet levensbedreigend is, zal er niet snel sprake zijn van een zwaarwegend algemeen belang.

Is er volgens u sprake van een zwaarwegend algemeen belang? De volgende vragen kunnen u hierbij helpen:

- Is de verstrekking noodzakelijk om wanordelijkheden en strafbare feiten te voorkomen, de gezondheid of de goede zeden of de rechten en vrijheden van anderen te beschermen?
- Is het belang dermate zwaarwegend dat het belang van verstrekking zwaarder weegt dan het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van degene op wie de politiegegevens betrekking hebben?
- Is het zeker dat er zich een zwaarwegend algemeen belang voordoet? Hoe reëel is de kans dat het zwaarwegend algemeen belang zich daadwerkelijk manifesteert, indien er geen politiegegevens worden verstrekt?
- Is er sprake van een acute noodzaak tot het verstrekken van politiegegevens?

JA

Ga naar stap 5.

NEE

U mag de politiegegevens niet verstrekken.
Sluit het stappenplan af.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 5: Noodzakelijkheid

Een voorbeeld waarbij politiegegevens moeten worden gedeeld met de burgemeester, is wanneer overlast, geweld of andere strafbare feiten aanleiding kunnen zijn voor de burgemeester om een gebiedsverbod op te leggen aan betrokken personen.

Voorbeeld: wanneer persoon A de openbare orde verstoort terwijl zijn vrienden B en C (beide met een strafblad) ook aanwezig zijn, maar niet bij de verstoring zijn betrokken, verstrekt u alleen informatie over persoon A. Alleen bij deze politiegegevens gaat het need-to-know principe op.

Zijn de politiegegevens direct relevant en noodzakelijk voor de beoordeling die de burgemeester moet maken om al dan niet over te gaan tot handhaving van de openbare orde?*

JA

Ga naar stap 8.

NEE

Ga naar verstrekking structureel.

*Hierbij geldt het need-to-know principe: als de politiegegevens niet verstrekt worden, kan de burgemeester zijn taak niet uitvoeren.

Stap 5: Noodzakelijkheid

Beoordeel of de politiegegevens direct relevant en noodzakelijk voor het Openbaar Ministerie?*

Kan het Openbaar Ministerie bijvoorbeeld zonder de politiegegevens niet overgaan tot vervolging? Dan is er sprake van need-to-know politiegegevens en verplicht de wet tot het verstrekken van de politiegegevens.

Voorbeeld: het gaat dan bijvoorbeeld om een officier van justitie die moet besluiten of een persoon al dan niet wordt vervolgd. Politiegegevens moeten dan voor zover noodzakelijk worden verstrekt met het oog op het strafproces.

JA

Ga naar stap 8.

NEE

Ga naar verstrekking structureel.

*Hierbij geldt het need-to-know principe: als de politiegegevens niet verstrekt worden, kan het Openbaar Ministerie zijn taak niet uitvoeren.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 5: Noodzakelijkheid

Vindt u de verstrekking voor dat het in het wetsartikel genoemde doel noodzakelijk? (need-to-know, in plaats van nice-to-know)?

De volgende vragen kunnen u helpen de noodzakelijkheidsvraag te beantwoorden:

- Zijn de politiegegevens noodzakelijk voor het doel dat beoogd wordt met de verstrekking? Heeft de ontvanger de gegevens echt nodig om zijn taak uit te voeren?
- Zijn de politiegegevens toereikend? Met andere woorden: verwacht u dat door de verstrekking van politiegegevens het beoogde doel daadwerkelijk bereikt wordt?
- Zijn de politiegegevens direct relevant voor de ontvangende partij?

JA

Ga naar [stap 6](#).

NEE

Ga verder naar [convenant](#).

[Inleiding >](#)

[Stap 1 >](#)

[Stap 2 >](#)

[Stap 3 >](#)

[Stap 4 >](#)

Stap 5

[Stap 6 >](#)

[Stap 7 >](#)

[Stap 8 >](#)

[Zorg- en hulpverleners >](#)

Politie

[Justitie >](#)

[Gemeenten >](#)

[Onderwijsinstellingen >](#)

Stap 5: Noodzakelijkheid

Vindt u de verstrekking noodzakelijk voor het in het convenant genoemde doel (need to know, in plaats van nice to know)?

De volgende vragen kunnen u helpen de noodzakelijkheidsvraag te beantwoorden:

- Zijn de politiegegevens noodzakelijk voor het doel dat beoogd wordt met het convenant?
- Heeft de ontvanger de gegevens echt nodig om zijn taak uit te voeren?
- Verwacht u het dat door de verstrekking van politiegegevens het beoogde doel daadwerkelijk bereikt wordt? Zijn de politiegegevens toereikend?
- Zijn de politiegegevens direct relevant voor de ontvangende partij

Let op!

Het doel van de verstrekking mag niet onverenigbaar zijn met het oorspronkelijke doel waarvoor het politiegegeven is verwerkt.

Voorbeeld: ook in het geval dat het convenant wel ziet op lichamelijke/geestelijke gezondheid doelstelling, kan niet zonder meer elk politiegegeven worden gedeeld. Heeft een betrokkene bijvoorbeeld in het verleden een delict gepleegd om aan geld te komen voor zijn gokverslaving, maar staat vast dat hij inmiddels niet meer verslaafd is, dan is deze informatie niet relevant en daarmee niet noodzakelijk om te delen.

JA

Ga naar stap 6.

NEE

Ga verder naar verstrekking aan derden incidenteel.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 5: Noodzakelijkheid

Vindt u de verstrekking voor dat andere doel noodzakelijk is (need to know, in plaats van nice to know)

De volgende vragen kunnen u helpen de noodzakelijkheidsvraag te beantwoorden:

- Zijn de politiegegevens noodzakelijk voor het doel dat beogde wordt met de verstrekking?
- Heeft de ontvanger de gegevens echt nodig om zijn taak uit te voeren?
- Verwacht u het dat door de verstrekking van politiegegevens het beogde doel daadwerkelijk bereikt wordt? Zijn de politiegegevens toereikend?
- Zijn de politiegegevens direct relevant voor de ontvangende partij?

Let op!

Het doel van de verstrekking mag niet onverenigbaar zijn met het oorspronkelijke doel waarvoor het politiegegeven is verwerkt.

JA

Ga naar stap 6.

NEE

U mag de politiegegevens niet verstrekken. Sluit het stappenplan af.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 6: Proportionaliteit

Staat het belang van de verstrekking van politiegegevens volgens u in verhouding tot de beperking van/inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene (proportionaliteit)?

De verstrekking mag geen onevenredige inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene. De volgende aspecten spelen een rol bij de vraag of een verstrekking proportioneel is:

- Een verstrekking is eerder proportioneel, als niet langs andere wegen een delict kan worden voorkomen of iemand kan worden vervolgd.
- Als u verwacht dat door verstrekking van de politiegegevens niet het gestelde doel bereikt kan worden of wanneer dat zeer onwaarschijnlijk is, is de verstrekking minder snel proportioneel.
- Politiegegevens die minder ingrijpend zijn voor de persoonlijke levenssfeer (zoals veelal het geval zal zijn bij politiegegevens die zijn verwerkt met een art. 8 en 13 Wpg), kunnen eerder worden verstrekt dan politiegegevens die ingrijpender zijn voor de persoonlijke levenssfeer.

JAGa naar stap 7.**NEE**Ga verder naar convenant.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >**Politie**

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 6: Proportionaliteit

Staat het belang van de verstrekking van politiegegevens volgens u in verhouding tot de beperking van/inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene (proportionaliteit)?

De verstrekking mag geen onevenredige inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene. De volgende aspecten spelen een rol bij de vraag of een verstrekking proportioneel is:

- Een verstrekking is eerder proportioneel, als niet langs andere wegen het convenantdoel kan worden bereikt.
- Als u verwacht dat door verstrekking van de politiegegevens niet het gestelde doel bereikt kan worden of wanneer dat zeer onwaarschijnlijk is, is de verstrekking minder snel proportioneel.
- Politiegegevens die minder ingrijpend zijn voor de persoonlijke levenssfeer (zoals veelal het geval zal zijn bij politiegegevens die zijn verwerkt met een art. 8 en 13 Wpg), kunnen eerder worden verstrekt dan politiegegevens die ingrijpender zijn voor de persoonlijke levenssfeer.

JA

Ga naar stap 7.

NEE

Ga verder naar verstrekking aan derden incidenteel.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 6: Proportionaliteit

Staat het belang van de verstrekking van politiegegevens volgens u in verhouding tot de beperking van/inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene (proportionaliteit)?

De verstrekking mag geen onevenredige inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene. De volgende aspecten spelen een rol bij de vraag of een verstrekking proportioneel is:

- Een verstrekking is eerder proportioneel, als niet langs andere wegen het beoogde doel kan worden bereikt.
- Als u verwacht dat door verstrekking van de politiegegevens niet het gestelde doel bereikt kan worden of wanneer dat zeer onwaarschijnlijk is, is de verstrekking minder snel proportioneel.
- Politiegegevens die minder ingrijpend zijn voor de persoonlijke levenssfeer (zoals veelal het geval zal zijn bij politiegegevens die zijn verwerkt met een art. 8 en 13 Wpg), kunnen eerder worden verstrekt dan politiegegevens die ingrijpender zijn voor de persoonlijke levenssfeer.

Voorbeeld: met het oog op het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven kunnen politiegegevens worden verstrekt wanneer er zich een levensbedreigende situatie voordoet. Hoe reëler de dreigen hoe eerder de verstrekking proportioneel is.

JA

Ga naar stap 7.

NEE

U mag de politiegegevens niet verstrekken. Sluit het stappenplan af.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6

Stap 7 >

Stap 8 >

Zorg- en hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Stap 7: Subsidiariteit

Kan de ontvangende partij niet via een andere, minder ingrijpende weg aan de gegevens komen?

U moet altijd nagaan of de politiegegevens langs andere, minder ingrijpende wegen kunnen worden verkregen. Het idee hierachter is dat er terughoudend om moet worden gegaan met (het verstrekken van) politiegegevens.

JA

Ga naar stap 8.

NEE

Ga verder naar convenant.

Let op!

Wanneer er een wettelijke grondslag is voor de gewenste verstrekking en u tot de conclusie komt dat de verstrekking noodzakelijk is, proportioneel is en er geen andere mogelijkheden zijn om langs andere, minder ingrijpende wegen het beoogde doel te bereiken, mogen politiegegevens verstrekt worden. Hierbij is het van belang dat u de uw afwegingen ten opzicht van de noodzakelijkheid, subsidiariteit en de proportionaliteit vastlegt, zodat het ook achteraf inzichtelijk is hoe u de afweging heeft gemaakt.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 7: Subsidiariteit

Kan de ontvangende partij niet via een andere, minder ingrijpende weg aan de gegevens komen?

U moet altijd nagaan of de politiegegevens langs andere, minder ingrijpende wegen kunnen worden verkregen. Het idee hierachter is dat er terughoudend om moet worden gegaan met (het verstrekken van) politiegegevens.

JA

Ga naar stap 8.

NEE

Ga verder naar verstrekking aan derden incidenteel.

Let op!

U moet elke verstrekking in het kader van een convenant vastleggen. Hierbij moet in ieder geval worden gemeld: de identiteit van de verzoeker, het doel van de verstrekking, een omschrijving van de verstrekte gegevens en de datum van de verstrekking. Ook raden wij u aan om de uw afwegingen ten aanzien van de noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit te registreren. Op deze manier kunt u inzichtelijk maken op welke wijze u tot het besluit van verstrekking bent gekomen.

Let op!

Beschikt een andere convenantpartner ook over de benodigde gegevens? Dan moeten de gegevens via die partner worden verkregen.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 7: Subsidiariteit

Kan de ontvangende partij niet via een andere, minder ingrijpende weg aan de gegevens komen?

U moet altijd nagaan of de politiegegevens langs andere, minder ingrijpende wegen kunnen worden verkregen. Het idee hierachter is dat er terughoudend om moet worden gegaan met (het verstrekken van) politiegegevens.

JA

Ga naar [stap 8](#).

NEE

U mag de politiegegevens niet verstrekken. Sluit het stappenplan af.

Let op!

Wanneer er een wettelijke grondslag is voor de gewenste verstrekking en u tot de conclusie komt dat de verstrekking noodzakelijk is, proportioneel is en er geen andere mogelijkheden zijn om langs andere, minder ingrijpende wegen het beoogde doel te bereiken, mogen politiegegevens verstrekt worden. Hierbij is het van belang dat u de uw afwegingen ten opzicht van de noodzakelijkheid, subsidiariteit en de proportionaliteit vastlegt, zodat het ook achteraf inzichtelijk is hoe u de afweging heeft gemaakt.

Let op!

De verstrekking van politiegegevens moet goedgekeurd worden door het bevoegd gezag. Dit is een vereiste welke niet kan worden gepasseerd, ook niet in het geval waarbij u van mening bent dat er een acute noodzaak bestaat. Indien u optreedt ter handhaving van de openbare orde en ter uitvoering van de hulpverleningstaak dan staat u onder het gezag van de burgemeester. Indien u optreedt ter strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde staat u onder het gezag van de officier van justitie.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7

Stap 8 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 8: Juist, actueel en toereikend

Nu u heeft vastgesteld dat er geen juridische belemmeringen zijn om over te gaan tot terbeschikkingstelling of het verstrekken van politiegegevens, dient u na te gaan of er geen praktische belemmeringen zijn. Politiegegevens mogen niet gedeeld worden wanneer zij te lang zijn bewaard of niet juist, actueel en/of toereikend zijn.

Zijn de politiegegevens niet te lang bewaard?

Voorafgaand aan het delen van politiegegevens moet worden gecontroleerd of de gegevens wel rechtmatig bewaard zijn. Is de bewaartermijn verstreken? Dan mogen politiegegevens niet meer worden verwerkt en dus ook niet meer worden verstrekt. Zie hiervoor de volgende [tabel](#).

Zijn de politiegegevens juist en actueel?

Voordat gegevens mogen worden verstrekt, moet de kwaliteit van de politiegegevens (voor zover dit mogelijk is) gecontroleerd worden. Stel uzelf voorafgaand aan een verstrekking van politiegegevens deze vragen en informeer de ontvangende partij goed. Geef bijvoorbeeld aan dat de gegevens niet gebaseerd zijn op eigen waarnemingen en benoem expliciet de datum van de verwerking.

Let op!

Gelet op uw huidige kennis van een zaak, zijn de gegevens nog kloppend en actueel? Zijn de gegevens 100% kloppend of zijn er enkele voorbehouden? Komen zijn bijvoorbeeld voort uit uw eigen waarnemingen, of zijn de gegevens gebaseerd op waarnemingen van getuigen?

JA

De politiegegevens zijn juist en actueel.

U mag de politiegegevens verstrekken.

Wijs de ontvangende partij op de geheimhoudingsverplichting die op de gegevens blijft rusten en leg de verstrekking vast.

NEE

De politiegegevens zijn niet juist en actueel.

U mag de politiegegevens niet verstrekken. U kunt het stappenplan afsluiten.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8

Zorg- en hulpverleners >

Politie

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Stappenplan Justitie

Voor wie?

Omdat de handreiking zich richt op het voorkomen en bestrijden van excessief geweld, is dit stappenplan gericht op de verwerkingsverantwoordelijke bij het Openbaar Ministerie (OM) en diegene die tot verstrekking van strafrechtelijke persoonsgegevens zijn aangewezen en/of geautoriseerd.

Het stappenplan

Dit stappenplan gaat in op de juridische (on)mogelijkheid tot het delen van strafrechtelijke persoonsgegevens door het OM. Door het stappenplan te doorlopen komt u erachter of strafrechtelijke persoonsgegevens mogen worden verstrekt aan derden.

Toepassingsbereik

Voor verwerkingsverantwoordelijke bij het OM en diegenen die door hen zijn aangewezen of geautoriseerd, geldt de Wet justitie en strafrechtelijke gegevens (Wjsg). Deze wet is leidend bij het beantwoorden van de vraag of het OM

strafrechtelijke persoonsgegevens mag worden gedeeld. Gelet op de vraagstelling die ten grondslag ligt aan deze handreiking, richt het stappenplan zich op het delen van strafrechtelijke persoonsgegevens voor buiten het strafrechtspleging gelegen doeleinden. Het stappenplan gaat dus niet in op de verstrekking binnen de strafrechtplegingketen. Voor de verstrekking binnen de strafrechtspleging geldt hetgeen hierover is bepaald in onder andere artikel 39e Wjsg, het besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens en het Wetboek van Strafvordering.

Afweging

Iedere concrete casus is anders. Of het verstrekken van strafrechtelijke persoonsgegevens is toegestaan, is afhankelijk van de aard van de problematiek, de ernst van de situatie en de context daarbij. Per casus moet steeds een individuele afweging worden gemaakt.

Deze handreiking maakt inzichtelijk welke stappen moeten worden gezet bij het maken van deze afweging. De handreiking is dus nadrukkelijk geen *checklist* of *afvinklijstje* voor verstrekkingen, maar schets het afwegingskader waarbinnen u uw eigen afweging dient te maken. Het is daarbij belangrijk om steeds uw afwegingen expliciet vast te leggen. Waarom bent u van mening dat er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang? Waarom vindt u dat er sprake is van noodzakelijkheid? Etc. Op deze manier is het ook achteraf inzichtelijk op welke wijze u de afweging heeft gemaakt.

Inleiding

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Vastleggen

Omdat uw eigen professionele afweging van doorslaggevend belang is bij de vraag of strafrechtelijke gegevens mogen worden gedeeld, is belangrijk om uw afwegingen expliciet vast te leggen. Op deze manier is voor anderen inzichtelijk welke en op welke wijze u verschillende belangen heeft betrokken en gewogen en kan de rechtmatigheid van de verstrekking worden beoordeeld.

Voor welke gegevens?

De Wjsg kent verschillende categorieën strafrechtelijke persoonsgegevens:

- strafvorderlijke gegevens (artikel 1 onder b Wjsg);
- justitiële gegevens (artikel 1 onder a Wjsg);
- persoonsdossier (artikel 1 onder c Wjsg);
- tenuitvoerleggingsgegevens (artikel 1 onder d Wjsg);
- gerechtelijke strafgegevens (artikel 1 onder e Wjsg).

Toepasbare wet- en regelgeving

Het besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens geeft nadere invulling aan de beginselen uit de Wjsg en noemt verstrekingsgrondslagen binnen de strafrechtspleging.

De aanwijzing Wjsg geeft nadere invulling aan de in de Wjsg genoemde mogelijkheid tot het verstrekken van strafrechtelijke persoonsgegevens voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden. De aanwijzing regelt in welke gevallen, onder welke voorwaarden en aan wie het OM informatie kan verstrekken voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden.

De beleidsregel verstrekken tenuitvoerleggingsgegevens regelt de verstrekking van tenuitvoerleggingsgegevens, onder andere voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden.

Voorbeeld excessief geweld

Het OM heeft de verantwoordelijkheid om een effectieve bijdrage te leveren aan een rechtvaardige en veilige samenleving. Het verstrekken van strafvorderlijke informatie aan derden kan daartoe een belangrijke bijdrage leveren. Zo kan het wenselijk zijn om hulpverleners te informeren over de betrokkenheid van hun client bij strafrechtelijke activiteiten en de vervolging daarvan, zodat aan de betrokkene hulp wordt geboden die kan bijdrage aan het voorkomen van recidive.

Inleiding

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 1: om wat voor gegevens gaat het?

De Wjsg is alleen van toepassing op strafrechtelijke persoonsgegevens welke worden verwerkt met het oog op de opsporing en vervolging van strafbare feiten en de tenuitvoerlegging van straffen.

Het kan voorkomen dat u over informatie beschikt die niet hiertoe behoort, maar u wel wilt delen met het oog op bijvoorbeeld preventie. De Wjsg ziet niet op dit soort situaties.

Zijn de gegevens die u wilt delen opgenomen in strafdossier of een registratiesysteem van het OM?

JA

Ga verder naar categorie strafrechtelijk gegeven

NEE

Gegevens die niet in een strafdossier of in een registratiesysteem van het OM zijn opgenomen, vallen niet onder de Wjsg of de Aanwijzing Wjsg. De Wjsg is dus niet van toepassing op de door uw beoogde verstrekking. Of u al dan niet mag verstrekken, moet u bepalen aan de hand van een ander stappenplan.

Bent u bijvoorbeeld een Ovj en wilt u persoonsgegevens verstrekken om een overtreding of misdrijf te voorkomen of om hulptrajecten in gang te zetten, zonder dat er sprake is van strafrechtelijke procedures een strafproces, een veroordeling of een tenuitvoerlegging van een straf (zie voorbeelden)? De gewenste verstrekking is op grond van de Wjsg niet mogelijk. Het persoonsgegeven valt namelijk niet te kwalificeren als een strafrechtelijk persoonsgegeven.

Kijk eerst of de Wpg van toepassing is op de verstrekking. Indien de Wpg niet van toepassing is, is er sprake van een persoonsgegeven dat onder de AVG valt. Voor meer informatie zie algemeen juridisch kader AVG.

Inleiding >

Stap 1

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Stap 2: Categorie strafrechtelijk gegeven

Voor welke gegevens?

Voor de vraag of u mag verstrekken, is het van belang om vast te stellen welk soort gegeven u wenst te verstrekken.

De Wjsg kent verschillende categorieën gegevens:

- justitiële gegevens (artikel 1 onder a Wjsg);
- strafvorderlijke gegevens (artikel 1 onder b Wjsg);
- persoonsdossier (artikel 1 onder c Wjsg).
- tenuitvoerleggingsgegevens (artikel 1 onder d Wjsg);
- gerechtelijke strafgegevens (artikel 1 onder e Wjsg).

Als u weet binnen welke categorie het te verstrekken gegeven valt, kunt u hier rechtstreeks naartoe navigeren door erop te klikken. Indien u dit niet weet, kunt u het stappenplan vervolgen.

Let op!

Vanwege het onderwerp van deze handreiking, gegevensdeling in het kader van het voorkomen en bestrijden van excessief geweld, worden gerechtelijke gegevens in het vervolg van dit stappenplan buiten beschouwing gelaten.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)**Stap 2**[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Stap 9 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)**Justitie**[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

2A Wilt u justitiële gegevens verstrekken?

Wat moet worden verstaan onder een justitieel gegeven, is beschreven in hoofdstuk 2 Bjsgr. Het zijn persoonsgegevens die die in een gegevensbestand zijn of worden verwerkt in het kader van het strafrecht of de strafvordering. In de regel moet het gaan om zaken waarin een beslissing tot afdoening van de zaak is genomen (OM of rechter). Voor bepaalde overtreding geldt dat het in behandeling nemen van het proces-verbaal door het OM al voldoende is om gegevens aan te merken als justitiële gegevens. In het kader van excessief geweld is in deze vooral de overtredingen van de Wet wapens en munitie van belang.

Met andere woorden, onder justitiële gegevens moet worden verstaan: gegevens uit de justitiële documentatie (DOC) van iemand, bijvoorbeeld persoonsgegevens uit het 'strafblad'.

Is het persoonsgegeven verwerkt in het kader van het strafrecht of de strafvordering?

JA

NEE

U wilt geen justitieel gegeven verstrekken. Kijk of een andere categorie van toepassing is.

Is er in de strafzaak al een beslissing genomen (afdoening OM of uitspraak rechter)? Of gaat het om een overtreding van de Wet wapens en munitie en is het proces-verbaal in behandeling genomen door het OM?

JA

NEE

Vervolg het stappenplan.

U wilt geen justitieel gegeven verstrekken. Kijk of een andere categorie van toepassing is.

In de artikelen 6 tot en met 9 Bjsjg is bepaald wat moeten worden verstaan onder justitiële gegevens. De tenlastelegging en de gevorderde strafeis zijn voorbeelden van justitiële gegevens. Andere voor excessief geweld relevante voorbeelden van justitiële gegevens zijn:

- Voor en/of achternaam
- Adres
- geboorteplaats
- geboortjaar
- persoonsidentificerende nummers
- nationaliteit
- Alle beslissingen die door het OM of de rechter zijn genomen (m.u.v. de beslissing tot niet vervolgen omdat de betrokken persoon ten onrechte als verdachte is aangemerkt)
- het parketnummer
- de strafbepalingen van het strafbare feit
- de kwalificatie van het strafbare feit
- de maatschappelijke classificatie van het strafbare feit
- de datum waarop of periode waarin het strafbare feit zich heeft voorgedaan

Zie voor een volledig overzicht artikelen 6 tot en met 9 Bjsjg

Wilt u een van de in artikel 6 tot en met 9 Bjsjg genoemde strafrechtelijke persoonsgegevens (justitiële gegevens) delen?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U wilt geen justitieel gegeven verstrekken. Kijk of een andere categorie van toepassing is.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

2B Wilt u strafvorderlijke gegevens verstrekken?

Strafvorderlijke gegevens zijn in de Wjsg gedefinieerd als persoonsgegevens die zijn verkregen in het kader van een strafvorderlijk onderzoek en die het OM in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg in een gegevensbestand heeft verwerkt. Vertaald naar de praktijk zijn dit de politiegegevens die aan de Ovj worden verstuurd in het kader van één of meerdere verdachten met betrekking tot een strafbaar feit (of strafbare feiten), welke vervolgens worden verwerkt in een (tijdelijk) strafdossier door de Ovj. Dit strafdossier gaat o.a. naar de rechter en de verdachte als onderdeel van de processtukken wordt gestuurd, bijvoorbeeld het strafblad.

Let op!

Een groot deel van de strafvorderlijke gegevens zijn tevens politiegegevens. Daarom is afstemming met de politie nodig over wie wat verstrekt. Als een proces-verbaal is ingediend bij het OM (en de gegevens zich fysiek bij het OM bevinden) of gegevens in de OM-systemen zijn verwerkt, vindt de verstrekking in principe plaats door het OM. Wat het OM mogelijk nog aan relevante aanvullende strafvorderlijke gegevens heeft zijn o.a.: verhoren bij de rechter-commissaris, procesverbaal onderzoek ter terechtzitting, (mededeling) uitspraak.

Wilt u een strafrechtelijk persoonsgegevens delen dat in het kader van een actief strafrechtelijk onderzoek is neergelegd in een strafdossier?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U wilt geen strafvorderlijk gegeven verstrekken. Kijk of een andere categorie van toepassing is.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

2C Wilt u een persoonsdossier verstrekken?

Een persoonsdossier is een gestructureerd dossier waarin zijn opgenomen de aan rechterlijke autoriteiten uitgebrachte rapporten over onderzoeken naar het gedrag of de levensomstandigheden van een natuurlijk persoon in verband met tegen hem aanhangige strafzaken, de tenuitvoerlegging van aan hem opgelegde straffen of maatregelen of zijn reclassering.

Gaat het om een gestructureerd dossier waarin gerapporteerd wordt aan rechterlijke autoriteiten?

JA

Het OM is geen verwerkingsverantwoordelijke. U mag de gegevens niet verstrekken. Sluit het stappenplan af.

NEE

U wilt geen persoonsdossier verstrekken. Kijk of een andere categorie van toepassing is.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

2D Wilt u een tenuitvoerleggingsgegeven verstrekken?

Tenuitvoerleggingsgegevens zijn strafrechtelijke persoonsgegevens inzake de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen, die in een dossier of een ander gegevensbestand zijn of worden verwerkt. Het OM verwerkt slechts enkele tenuitvoerleggingsgegevens en is alleen ten aanzien van deze tenuitvoerleggingsgegevens bevoegd om over te gaan tot verstrekking. In de praktijk komt dit neer op de verwerking van tenuitvoerleggingsgegevens bij niet vrijheidsbenemende maatregelen, zoals taakstraffen en strafbeschikkingen.

Gaat het om een tenuitvoerleggingsgegeven bij niet vrijheidsbenemende sancties, zoals taakstraffen en strafbeschikkingen?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U wilt geen tenuitvoerleggingsgegeven verstrekken. Kijk of een andere categorie van toepassing is.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 3: Bevoegd?

Bent u een verwerkingsverantwoordelijke, of bent u in (onder) gemandateerd, gevolmachtigd of gemachtigd om strafvorderlijke gegevens te delen?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de strafvorderlijke gegevens niet verstrekken.

Verwerkingsverantwoordelijke

Het College van procureurs-generaal is de 'verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van strafvorderlijke gegevens. Dat betekent dat het College verantwoordelijk en beslissingsbevoegd is voor alle verstrekkingen.

Mandaat hoofden OM-onderdelen

Het College mandateert de bevoegdheden tot het verwerken van strafvorderlijke en justitiële gegevens aan de hoofden van de parketten, het hoofd van de afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken van het Parket-Generaal, de directeur van de Dienstverleningsorganisatie OM en de directeur van de Centrale Verwerking OM. Een machtiging of volmacht om gegevens te delen volstaat ook.

Ondermandaat

De bovengenoemde hoofden en directeuren kunnen ondermandaat verlenen aan onder hen ressorterende medewerkers die belast zijn met het verwerken van strafvorderlijke gegevens.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 3: Bevoegd?

Het OM heeft een bevoegdheid justitiële gegevens (justitiële documentatie/historische overzichten) te verstrekken aan derden voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden. Dit geldt niet voor de justitiële documentatie waarover het OM de beschikking heeft gekregen in het kader van de behandeling van een strafzaak.

In beginsel verstrekt de Justitiële Informatiedienst justitiële gegevens. U mag de gegevens alleen verstrekken indien dit noodzakelijk is voor opsporing, vervolging en de tenuitvoerlegging van straffen. Wanneer er geen acute noodzaak is om justitiële gegevens te verstrekken, mag het OM niet verstrekken. De gegevens dienen door het Justitiële Informatiedienst te Almelo te worden verstrekt.

Bent u een verwerkingsverantwoordelijke, of bent u in (onder) gemandateerd, gevolmachtigd of gemachtigd om Justitiële gegevens te delen?

Bent u van mening dat er sprake is van een acute noodzaak?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de Justitiële gegevens niet verstrekken.

Voorbeeld: u mag overgaan tot het verstrekken justitiële gegevens wanneer er sprake is van een acute noodzaak: als de gegevens nu niet worden gedeeld, doen er zich onomkeerbare gevolgen voor. Bijvoorbeeld ernstig letsel of zaken die de vervolging, opsporing of berechting van een persoon in gevaar kunnen brengen (bijvoorbeeld vluchtelingen). Wanneer een acute noodzaak ontbreekt, dienen de Justitiële gegevens verstrekt te worden door Justitiële Informatiedienst te Almelo.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)**Stap 3**[Stap 4 >](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Stap 9 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)**Justitie**[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Stap 3: Bevoegd?

Het College van procureurs-generaal is de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van tenuitvoerleggingsgegevens voor zo ver die door het OM worden verwerkt.

In de praktijk komt dit neer op de verwerking van tenuitvoerleggingsgegevens bij niet vrijheidsbenemende sancties, zoals taakstraffen en strafbeschikkingen. Dat betekent dat het College verantwoordelijk en beslissingsbevoegd is voor de verstrekking hiervan.

Bent u een verwerkingsverantwoordelijke, of bent u in (onder) gemandateerd, gevolmachtigd of gemachtigd om tenuitvoerleggingsgegevens bij niet vrijheidsbenemende sancties te delen?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag het tenuitvoerleggingsgegeven niet verstrekken.

Let op!

Bent u niet bevoegd om de tenuitvoerleggingsgegevens te delen? Het College Procureurs Generaals is bij wet aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke bij niet vrijheidsbenemende sancties en is bevoegd om deze te verstrekken. U kunt overwegen om het College Procureurs Generaals te verzoeken om over te gaan tot verstrekking.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 4: Geheimhouding en uitzonderingen

Geheimhoudingsverplichting

De Wjsg kent ook een geheimhoudingsbepaling. Eenieder die op grond van de Wjsg de beschikking krijgt over strafrechtelijke gegevens, is verplicht tot geheimhouding daarvan. Gegevens mogen alleen worden gedeeld wanneer de Wjsg of een daaruit voortvloeiende regel dit toelaat. Of het is toegestaan om de gegevens te delen, volgt uit het vervolg van het stappenplan.

Het verstrekken van strafrechtelijke gegevens voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden is alleen mogelijk als het past binnen de taakuitoefening van het OM.

Het OM is op grond van art. 124 Wet op de Rechterlijke Organisatie (Wet RO) belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Het OM heeft op grond van art. 12 Politiewet (PW) het gezag over de opsporing van strafbare feiten en is verantwoordelijk voor het vervolgen daarvan, alsmede voor de tenuitvoerlegging van de opgelegde straffen (artikel 124 Wet op de rechterlijke organisatie).

Vindt u de beoogde verstrekking noodzakelijk voor opsporing, vervolging, voorkoming en/of bestraffing van excessief geweld?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Let op!

Ga niet alleen na of u mag verstrekken, maar sta ook stil bij de vraag of de andere partij daadwerkelijk baat heeft bij de verstrekking. Zo is het bijvoorbeeld voorstelbaar dat een zorgverlener minder goed adequate hulp kan bieden wanneer hij/zij kennis heeft genomen van bepaalde strafrechtelijke gegevens.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Stap 4: Geheimhouding en uitzonderingen

Geheimhoudingsverplichting

De Wjsg kent ook een geheimhoudingsbepaling. Eenieder die op grond van de Wjsg de beschikking krijgt over strafrechtelijke gegevens, is verplicht tot geheimhouding daarvan. Gegevens mogen alleen worden gedeeld wanneer de Wjsg of een daaruit voortvloeiende regelen dit toelaat. Of het is toegestaan om de gegevens te delen, volgt uit het vervolg van het stappenplan.

Het verstrekken van strafrechtelijke gegevens voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden is alleen mogelijk als het past binnen de taakuitoefening van het OM.

Het OM is op grond van art. 124 Wet op de Rechterlijke Organisatie (Wet RO) belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Het OM heeft op grond van art. 12 Politiewet (PW) het gezag over de opsporing van strafbare feiten en is verantwoordelijk voor het vervolgen daarvan, alsmede voor de tenuitvoerlegging van de opgelegde straffen (artikel 124 Wet op de rechterlijke organisatie).

Vindt u de beoogde verstrekking noodzakelijk voor opsporing, vervolging, voorkoming en/of bestraffing van excessief geweld?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Let op!

Ga niet alleen na of u mag verstrekken, maar sta ook stil bij de vraag of de andere partij daadwerkelijk baat heeft bij de verstrekking. Zo is het bijvoorbeeld voorstelbaar dat een zorgverlener minder goed adequate hulp kan bieden wanneer hij/zij kennis heeft genomen van bepaalde strafrechtelijke gegevens.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Is de verstrekking in strijd met het oorspronkelijke doel waarvoor zij destijds zijn verwerkt?

JA

U mag de gegevens niet verstrekken.

NEE

Vervolg het stappenplan.

Voorbeeld: u mag geen gegevens verstrekken als dit de vervolging van een strafbaar feit in gevaar brengt.

Strafrechtelijke gegevens die worden verstrekt kunnen niet voor een ander doel worden gebruikt dan de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verwerkt. Als de gegevens voor een ander doel worden gebruikt dan levert dit een schending op van de geheimhoudingsplicht. Het is aan te raden de ontvanger van de strafvorderlijke gegevens hier steeds op te wijzen als tot verstrekken wordt overgegaan.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Is de verstrekking in strijd met het oorspronkelijke doel waarvoor zij destijds zijn verwerkt?

JA

U mag de gegevens niet verstrekken.

NEE

Vervolg het stappenplan.

Voorbeeld: u mag geen gegevens verstrekken als dit de vervolging van een strafbaar feit in gevaar brengt.

Strafrechtelijke gegevens die worden verstrekt kunnen niet voor een ander doel worden gebruikt dan de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verwerkt. Als de gegevens voor een ander doel worden gebruikt dan levert dit een schending op van de geheimhoudingsplicht. Het is aan te raden de ontvanger van de strafvorderlijke gegevens hier steeds op te wijzen als tot verstrekken wordt overgegaan.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Zwaarwegend algemeen belang

Er is een verstrekingsgrondslag voor het verstrekken van strafvorderlijke gegevens en justitiële gegevens voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden. Op grond hiervan kan het OM, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang aan personen of instanties strafvorderlijke en justitiële gegevens verstrekken. Dit kan zowel op verzoek als op eigen initiatief. Strafvorderlijke gegevens of justitiële gegevens mogen niet worden verstrekt op grond van het enkele belang dat een derde daarbij heeft.

Is er volgens u sprake van een zwaarwegend algemeen belang?

Er is sprake van een zwaarwegend algemeen belang wanneer het gaat om:

- het belang van de nationale veiligheid;
- de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land;
- het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten;
- de bescherming van de gezondheid of de goede zeden;
- de bescherming van rechten en vrijheden van anderen.

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Bij wet bepaald doeleinde?

Naast de eis dat er sprake moet zijn van een zwaarwegend algemeen belang, is de verstrekking van strafvorderlijke en/of justitiële gegevens voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden alleen toegestaan voor bepaalde buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden. De volgende doelen rechtvaardigen in het kader van het voorkomen en bestrijden excessief geweld verstrekking van strafvorderlijke en/of justitiële gegevens voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden;

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Let op!

Dit artikel is op grond van artikel 8a Wjsg overeenkomstig van toepassing bij justitiële gegevens.

Is het doel van de verstrekking in lid 1 van artikel 39f Wjsg genoemd?

- het voorkomen en opsporen van strafbare feiten
- het handhaven van de orde en veiligheid
- het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving
- het nemen van een bestuursrechtelijke beslissing
- het verlenen van hulp aan slachtoffers en anderen die bij een strafbaar feit betrokken zijn

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)**[Stap 4 >](#)**[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Stap 9 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)**[Justitie](#)**[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Let op!

Voor de verschillende doelstellingen zijn in de Aanwijzing wet justitiële en strafvorderlijke gegevens enkele ontvangers genoemd aan wie in ieder geval strafvorderlijke gegevens of justitiële gegevens kunnen worden verstrekt voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden. Hierna worden de ontvangers genoemd die in het kader van excessief geweld relevant zijn.

Het verlenen van hulp aan slachtoffers en anderen die bij een strafbaar feit betrokken zijn

- Slachtoffers en anderen die bij een strafbaar feit betrokken zijn;
- Slachtofferhulp Nederland;
- Ambtenaren als bedoeld in de artikelen 141 en 142 Sv (Ovj, politie, Koninklijke marechaussee, Boa's);
- Bureau maatschappelijk werk;
- Raad voor de Kinderbescherming;
- (Vertrouwens)artsen;
- Gezondheidsdiensten en -instellingen;
- Bureaus voor Jeugdzorg;
- Slachtoffer in Beeld.

Het nemen van een bestuursrechtelijke beslissing

- Alle (lokale) overheidsinstanties (voor zover geen bijzondere wettelijke bepaling van kracht is)

Het voorkomen en opsporen van strafbare feiten

- Hulpverleningsinstanties op het terrein van de criminaliteitspreventie;
- Ambtenaren als bedoeld in de artikelen 141 en 142 Sv (Ovj, politie, Koninklijke marechaussee, Boa's);
- Burgemeesters
- Overheidsinstellingen
- Particuliere werkgevers, vrijwilligersorganisaties en opleidingsinstanties als het gaat om bepaalde 'gevoelige' bedrijven/instellingen (zoals op het gebied van beveiliging, onderwijs, kinderactiviteiten);

Het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving

- Bestuursorganen (waaronder uitkeringsinstanties, subsidieverstrekkers, bijzondere opsporingsdiensten)

Het handhaven van de orde en veiligheid

- Burgemeesters
- Overheidsinstellingen
- Particuliere werkgevers, vrijwilligersorganisaties en opleidingsinstanties als het gaat om bepaalde 'gevoelige' bedrijven/instellingen (zoals op het gebied van beveiliging, onderzoek, onderwijs, kinderactiviteiten);
- Ambtenaren van de politie en Koninklijke marechaussee

Beantwoord de vraag op de volgende pagina

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Is de door u beoogde ontvangende partij genoemd in de wet?

JA

Ga door naar Noodzakelijkheid.

NEE

Vervolg het stappenplan.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Let op!

Is door u beoogde ontvangende partij niet genoemd in de wet? Dit wil niet zeggen dat aan deze partij geen justitiële en/of strafvorderlijke gegevens kunnen worden verstrekt. Als de ontvangende partij een grondslag heeft op basis waarvan zij de gegevens mag ontvangen, dan is verstrekking toegestaan. De beantwoording van deze vraag is aan het OM.

Heeft de beoogde ontvangende partij een grondslag op basis waarvan zij de strafvorderlijke en/of justitiële gegevens kan ontvangen?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

In geval de ontvanger niet genoemd staat in de aanwijzing dient de volgende procedure te worden gevolgd:

- De (voorgenomen) verstrekking wordt ter toetsing voorgelegd aan de afdeling BJZ van het Parket-Generaal.
- betrokkene zal, afgezien van bijzondere spoedgevallen, zo mogelijk worden gehoord teneinde hem in de gelegenheid te stellen verzet aan te tekenen.
- Er dient nadrukkelijk te worden besloten op eventuele bezwaren die betrokkene naar voren brengt. Dit besluit zal een besluit op verzet zijn waartegen bezwaar en beroep als bedoeld in de Awb openstaat.
- Er dient uitdrukkelijk te worden gemotiveerd waarom aan een ontvanger wordt verstrekt die tot geen van de in hoofdstuk IV § 4 genoemde categorieën behoort.

Let op!

Indien het verhoor van de betrokkenen niet kan worden afgewacht of er andere redenen zijn om de verdachte niet te horen, bijvoorbeeld omdat de instemming van de verdachte met de verstrekking al blijkt, kan dit met de helpdesk privacy worden besproken.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Zwaarwegend algemeen belang

Er is een verstrekingsgrondslag voor het verstrekken van bepaalde tenuitvoerleggingsgegevens voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden. Op grond hiervan kan het OM, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang aan personen of instanties tenuitvoerleggingsgegevens verstrekken. Dit kan zowel op verzoek als op eigen initiatief.

Het bereik van een zwaarwegend algemeen belang is beperkter dan dat van het algemeen belang. Met een gegevensverwerking wordt een algemeen belang gediend, indien die verwerking voor de samenleving van betekenis is. Een gegevensverwerking is vanuit het oogpunt van een zwaarwegend algemeen belang gerechtvaardigd indien die voor de samenleving van meer dan gewone betekenis is. U dient dit zelf te beoordelen en uw afweging te documenteren.

Let op!

Tenuitvoerleggingsgegevens mogen niet worden verstrekt op grond van het enkele belang dat een derde daarbij heeft.

Is er volgens u sprake van een zwaarwegend algemeen belang?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Tenuitvoerleggingsgegevens

Naast de eis dat er sprake moet zijn van een zwaarwegend algemeen belang, is de verstrekking van tenuitvoerleggingsgegevens voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden alleen toegestaan voor bepaalde buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden;

Voorbeeld: gegevens kunnen verstrekt worden aan een instantie ter bescherming van de veiligheid van slachtoffers, politieagenten en andere personen in de omgeving van de aan te houden persoon. Denk aan situaties van ter voorkoming van ernstige recidive/ernstige strafbare feiten.

Is de verstrekking van tenuitvoerleggingsgegevens voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden gericht op een van de volgende doelen?

- de tenuitvoerlegging van een strafrechtelijke beslissing;
- de voorkoming, de opsporing, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten;
- schuldhelpverlening of resocialisatie van betrokkenen;
- bestuurlijk handelen of het nemen van een bestuursrechtelijke beslissing, of het verlenen van hulp aan slachtoffers.

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Inleiding > Stap 1 > Stap 2 > Stap 3 > **Stap 4** > Stap 5 > Stap 6 > Stap 7 > Stap 8 > Stap 9 >

Zorg- en hulpverleners > Politie > **Justitie** > Gemeenten > Onderwijsinstellingen >

Stap 5: Noodzakelijkheid

U mag alleen justitiële en/of strafvorderlijke gegevens als dit noodzakelijk is met het oog op het doel waarvoor deze wordt verstrekt. Dit heet het noodzakelijkheidsvereiste. In geval de gegevens slechts interessant zijn voor de ontvangende partij (nice-to-know), maar niet noodzakelijk om het doel te bereiken (need-to-know) kan niet tot verstrekking worden overgegaan. De volgende vragen kunnen u helpen de noodzakelijkheidsvraag te beantwoorden:

- Zijn de justitiële en/of strafvorderlijke gegevens noodzakelijk (need to know) voor het doel dat beoogd wordt met de verstrekking?
- Heeft de ontvanger de gegevens echt nodig om het beoogde doel te bereiken?
- Verwacht u het dat door de verstrekking van de justitiële en/of strafvorderlijke gegevens het beoogde doel daadwerkelijk bereikt wordt? Zijn de gegevens toereikend?
- Zijn de justitiële en/of strafvorderlijke gegevens direct relevant voor de ontvangende partij?

Let op!

Het is niet altijd nodig om persoonsgegevens te verstrekken. Soms kan ook worden volstaan met geanonimiseerde informatie. Verder dienen strafvorderlijke gegevens van andere personen dan betrokkenen geanonimiseerd te worden.

Zijn de justitiële en/of strafvorderlijke gegevens volgens u noodzakelijk met het oog op het doel waarvoor deze wordt verstrekt?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 5: Noodzakelijkheid

U mag alleen tenuitvoerleggingsgegevens verstrekken aan personen of instanties die noodzakelijk zijn. Dit houdt in dat zonder het verstrekken van deze gegevens de beoogde wettelijke taak of verplichting niet meer kan worden uitgevoerd. Er mogen niet meer gegevens worden verstrekt dan die strikt noodzakelijk zijn om het beoogde doel te behalen. Overbodige informatie mag niet worden verstrekt.

Can de ontvangende partij zonder het verstrekking de beoogde wettelijke taak of verplichting niet kan uitvoeren?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

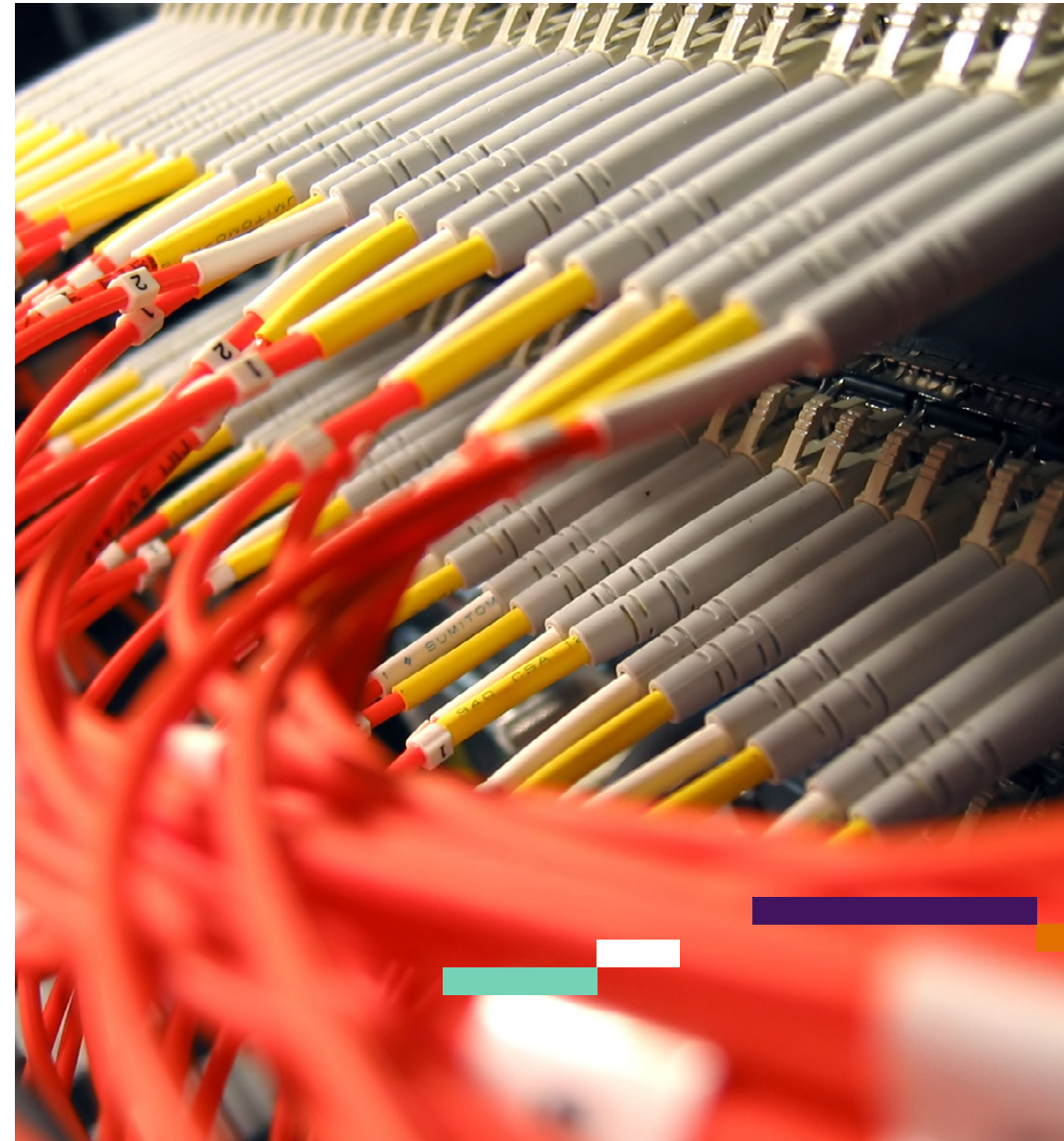

U mag de gegevens niet verstrekken.

Let op!

Het is niet altijd nodig om persoonsgegevens te verstrekken. Soms kan ook worden volstaan met geanonimiseerde informatie.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 6: Proportionaliteit

U moet uzelf de vraag stellen of het belang van de verstrekking in verhouding staat tot de beperking/inbreuk van de persoonlijke levenssfeer. Het zwaarwegende algemeen belang dat ten grondslag ligt aan de verstrekking, dient zwaarder te wegen dan het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van degene op wie de gegevens betrekking hebben. Een verstrekking is eerder proportioneel als niet langs een andere weg het beoogde doel kan worden bereikt.

Weegt het zwaarwegende algemeen belang dat ten grondslag ligt aan de verstrekking volgens u zwaarder dan het belang van de persoonlijke levenssfeer van betrokkene? Hiervan is in beginsel sprake wanneer er zich een zwaarwegend algemeen belang voordoet welke is neergelegd in een wet.

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 6: Proportionaliteit

De inbreuk op het belang van de persoonlijke levenssfeer van degene op wie de gegevens betrekking hebben, mag niet onevenredig zijn in verhouding tot het met de verstrekking te dienen doel en het zwaarwegend algemeen belang. Deze toets vergt een belangenafweging aan de hand van de concrete omstandigheden van het concrete geval.

Weegt het zwaarwegende algemeen belang dat ten grondslag ligt aan de verstrekking volgens u zwaarder dan het belang van de persoonlijke levenssfeer van betrokkene?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6

Stap 7 >

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 7: Subsidiariteit

Indien het doel van de ontvanger op een andere, minder inbreuk op de privacy makende, manier dan via verstrekking van strafvorderlijke gegevens door het OM kan worden bereikt, blijft verstrekking achterwege (subsidiariteit).

Voorbeeld: als zich in een dossier informatie bevindt bij een andere partij, dan zal de beoogde ontvangende partij in beginsel eerst moeten worden gezien of deze informatie direct van deze partij kan worden verkregen.

Kan het doel van de verstrekking volgens u niet op een andere, minder inbreuk makende op de privacy van betrokkene worden bereikt?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen >

Stap 7: Subsidiariteit

Als er een wettelijke bevoegdheden/verplichtingen is op basis waarvan andere partijen de tenuitvoerleggingsgegevens kunnen ontvangen, dan dient dit te gebeuren en mag het OM de tenuitvoerleggingsgegevens niet verstrekken. Voorbeelden van wettelijke bevoegdheden/verplichtingen die van belang zijn bij het bestrijden en tegengaan van excessief geweld zijn:

Ontvangende persoon of instantie	Grondslag	Speciale aandachtspunten
Gemeenten en de reclassering	Artikel 18a, vierde lid, Penitentiaire beginselenwet (Pbw) Artikel 18b Pbw	De directeur van een inrichting heeft de bevoegdheid om ten behoeve van een detentie- en re-integratieplan tenuitvoerleggingsgegevens te verstrekken met onder andere de gemeenten en reclasseringsorganisaties.
Zorgaanbieders	Artikel 2.6, derde lid, Wet forensische zorg	De Minister verstrekt aan de zorgaanbieder ten behoeve van de plaatsing en zorgverlening van een betrokkene het strafrechtsketennummer van de forensische patiënt, alsmede de strafrechtelijke titel, de duur daarvan, de eventuele gestelde voorwaarden die betrekking hebben op de forensische zorg, de indicatiestelling en de wijze waarop het toezicht op de tenuitvoerlegging wordt vormgegeven.

Beantwoord de vraag op de volgende pagina

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Is er sprake van een andere wettelijke bevoegdheid of verplichting waarbij andere partijen zijn aangewezen bepaalde tenuitvoerleggingsgegevens te verstrekken?

JA

U mag de tenuitvoerleggingsgegevens niet verstrekken. Dit dient te gebeuren door de daarvoor bij wet aangewezen partij.

NEE

Vervolg het stappenplan.

Let op!

Er zijn ook grondslagen op grond waarvan het OM juist wordt verplicht tot het verstrekken van tenuitvoerleggingsgegevens.

Een voorbeeld hiervan is artikel 2.4 Bfz. Het OM moet op grond van dit artikel met tussenkomst van de Minister aan zorgaanbieders de noodzakelijke gegevens uit het strafdossier ten behoeve van de verpleging en behandeling van een ter beschikking gestelde aan wie een bevel tot verpleging van overheidswege is gegeven. Deze gegevens betreffen in ieder geval: een extract van de strafrechtelijke beslissing, de strafrechtelijke beslissing, de akte van betekening, pro Justitia rapportages en overige rapportages ten behoeve van de maatregel van terbeschikkingstelling.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7

Stap 8 >

Stap 9 >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Stap 8: Contra indicatie

Wanneer een zaak is geëindigd met een (technisch) sepot of een vrijspraak geldt als uitgangspunt dat geen informatie wordt verstrekt, tenzij er sprake is van een zwaarwegend belang dat de verstrekking in dat geval rechtvaardigt. Bij een beleidssepot is dit anders omdat dan het oordeel wordt gegeven dat de zaak vervolgbaar is maar vervolging om een bepaalde reden niet opportuun is. Hiervoor geldt de contra-indicatie niet.

Ook wanneer er nog geen definitieve vervolgingsbeslissing is genomen, geldt als uitgangspunt dat geen informatie wordt verstrekt tenzij sprake is van een spoedeisend belang dat de verstrekking in dat geval rechtvaardigt. Als nog geen vervolgingsbeslissing is genomen, dient tevens sprake te zijn van een spoedeisend belang.

Is de zaak geëindigd met een technisch sepot of een vrijspraak of is er nog geen definitieve vervolgingsbeslissing is genomen?

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)**Stap 8**[Stap 9 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)**Justitie**[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Zwaarwegend algemeen belang

Wanneer een zaak is geëindigd met een sepot of een vrijspraak of wanneer nog geen definitieve vervolgingsbeslissing is genomen, geldt als uitgangspunt dat geen informatie wordt verstrekt tenzij er sprake is van een zwaarwegend belang dat de verstrekking in dat geval rechtvaardigt.

In het geval excessief geweld is van een dergelijk zwaarwegend belang in ieder geval sprake in de volgende situaties:

- Door middel van het verstrekken van informatie kan ernstig en acuut gevaar worden afgewend;
- Het verstrekken van informatie maakt het treffen van noodzakelijke organisatorische of bestuurlijke maatregelen mogelijk;
- Het gedrag dat naar voren komt uit het strafrechtelijk onderzoek levert civielrechtelijk aansprakelijkheid op tussen het slachtoffer/de betrokkene en de (gewezen) verdachte.

Kies de situatie die van toepassing is op uw situatie:

- Er is sprake van vrijspraak of een sepot, maar er is een zwaar zwaarwegend algemeen belang dat de verstrekking in dat geval rechtvaardigt? [Klik hier](#).
- Er is nog geen vervolgsbeslissing genomen, maar er is een zwaar zwaarwegend algemeen belang dat de verstrekking in dat geval rechtvaardigt? [Klik hier](#).
- Geen zwaarwegend algemeen belang? De verstrekking is niet toegestaan. U kunt het stappenplan afsluiten.

Let op!

Iedere voorgenomen verstrekking op deze gronden dient ter toetsing aan de helpdesk privacy te worden voorgelegd. Met nadruk wordt gesteld dat de verstrekkingen onder 2, 3, 4 en 5 slechts kunnen plaatsvinden indien is vastgesteld dat het gedrag daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Dit moet op basis van feiten en omstandigheden uit het strafdossier kunnen worden vastgesteld. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit inbeslaggenomen stukken en/of uit een bekentenis door de verdachte.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8](#)[Stap 9 >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)[Justitie](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Spoedeisend belang

In het geval dat in een zaak nog geen definitieve vervolgingsbeslissing genomen is, dient tevens sprake te zijn van een spoedeisend belang dat de verstrekking rechtvaardigt.

Voorbeeld: dit is het geval wanneer er zich een levensbedreigende situatie voordoet wanneer de verstrekking achtwege blijft.

Doet er zich een spoedeisend belang voor dat de verstrekking rechtvaardigt?

JA

Vervolg het stappenplan.

NEE

U mag de gegevens niet verstrekken.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Stap 5 >

Stap 6 >

Stap 7 >

Stap 8

Stap 9 >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen >

Stap 9: Vastlegging

U mag de gegevens verstrekken.

Elke verstrekking van gegevens moet gedocumenteerd worden, omdat de vastlegging ten minste 4 jaar moet worden bewaard. De documentatie geeft inzicht in de aanwezige risico's met het oog op de te stellen voorwaarden plus bijpassende maatregelen. Aandachtspunten zijn de omvang en de inhoud van de te verstrekken gegevens, de betrokkenen, de kring van ontvangers, en de condities waaronder de gegevens verstrekt worden.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Stap 5 >](#)[Stap 6 >](#)[Stap 7 >](#)[Stap 8 >](#)[Stap 9](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)[Justitie](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Stappenplan Gemeenten

Inleiding

Bij het voorkomen van excessief geweld door het verwerken en verstrekken van gegevens wordt inbreuk gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Dit stappenplan bevat *aandachtspunten* waar u over na moet denken als u gegevens wilt verstrekken en om te bepalen of het delen van gegevens de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer rechtvaardigt.

Het stappenplan biedt *geen uitsluitel* of het verstrekken van gegevens in een bepaalde concrete situatie wel of niet is toegestaan. U moet per specifieke casus een *individuele afweging* maken of de verstrekking gerechtvaardigd is. Dit is onder andere afhankelijk van bijvoorbeeld de ernst van de situatie, of het gaat om een individu of een groep en de aard van de problematiek.

Dit stappenplan is bedoeld voor als u medewerker bent bij een gemeente en openbare ordetaken verricht voor de burgemeester. Dit stappenplan is niet van toepassing als u bij of namens de gemeente werkt als zorg- en hulpverlener, jeugdhulpverlener of overige hulpverlener zoals maatschappelijk werker. U kunt dan het stappenplan zorg- en hulpverleners volgen. Dit stappenplan is ook niet van toepassing als u als BOA werkzaam bent bij de gemeente. U kunt dan het stappenplan politie en BOA's volgen.

De (U)AVG is van toepassing op verwerkingen die door burgemeester in het kader van *openbare orde* worden gedaan, de Gemeentewet geeft immers geen aparte bepalingen met betrekking tot de gegevensverwerking. Het begrip openbare orde wordt vaak als volgt omschreven: het niveau van rust in de zin van 'de normale gang van zaken' in het voor publiek toegankelijke domein, ofwel het openbare gemeenschapsleven. Het gaat om het feitelijk bewaren en herstellen van de openbare orde. Het moet wel gaan om een verstoring van enige betekenis van de normale gang van zaken in of aan de openbare ruimte. Bij incidenten waarbij excessief geweld aan de orde is, kan de openbare orde worden verstoord.

Persoonsgegevens mogen alleen worden verstrekt als de verstrekking gebaseerd is op een wettelijke grondslag, zoals bedoeld in artikel 6, lid 1 van de AVG. Bij het voorkomen van excessief geweld kan – wanneer sprake is van verstoring van de openbare orde - voor de grondslag aansluiting worden gezocht bij sub e van artikel 6: de verwerking van persoonsgegevens is noodzakelijk voor de uitoefening van een publieke taak.

Of het verstrekken van gegevens in een concrete situatie van een betrokkene gerechtvaardigd is, is afhankelijk van de kans en impact van een verstoring van de openbare orde. Wanneer de kans groot is dat door ernstig excessief geweld de openbare orde wordt verstoord, is het verstrekken van gegevens eerder gerechtvaardigd, dan wanneer vage signalen bestaan.

Inleiding

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoons-
gegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie >

GemeentenOnderwijs-
instellingen >

Als u gegevens wilt delen in het kader van problematische jeugdgroepen of jeugdnetwerken, kunt u het modelconvenant jeugdgroepenaanpak raadplegen. Daarnaast hebben veel gemeenten ook afspraken over het inzetten van een Lokale Persoonsgerichte Aanpak en zijn er de Zorg- en Veiligheidshuizen. Ga dus na welke afspraken er al binnen uw gemeente zijn. Voor een uitgebreid overzicht voor grondslagen voor het verwerken van gegevens kunt u het Juridisch kader gegevensuitwisseling in het zorg- en veiligheidsdomein raadplegen.

Ontvangen van persoonsgegevens de politie en het OM

Op grond van de Gemeentewet beschikt de burgemeester over instrumenten voor de (onmiddellijke) handhaving van de openbare orde. Voor zover burgemeesters in het kader van de handhaving van de openbare orde politiegegevens nodig hebben, kan de politie deze gegevens op grond van artikel 16 Wpg verstrekken. Op deze verstrekte gegevens blijft de geheimhoudingsbepaling van artikel 7 Wpg rusten.

Daarnaast kan de burgemeester op grond van artikel 8a juncto 39f Wjsg met het oog op een zwaarwegend algemeen belang strafvorderlijke gegevens ontvangen voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid van het OM.

Let op! Het doen van aangifte

Als er een strafbaar feit is gepleegd, zoals wapenbezit, hoeft de rest van het stappenplan niet doorlopen te worden. In artikel 161 Wetboek van Strafvordering is geregeld dat iedereen die kennis draagt van een strafbaar feit bevoegd is hiervan aangifte te doen bij de politie. U mag deze informatie dus delen met de politie. De afweging om van deze bevoegdheid gebruik te maken ligt bij degene die het strafbare feit constateert.

Inleiding

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten

Onderwijsinstellingen >

Stap 1: Wilt u persoonsgegevens verstrekken?

Als u gegevens wilt verstrekken dient u eerst te onderzoeken of u persoonsgegevens wilt vertrekken of dat het gaat om andersoortige gegevens. In de praktijk is er vaak al snel sprake van een 'persoonsgegeven'. Een persoonsgegeven is alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, zoals iemands naam, adres, telefoonnummer, BSN-nummer, IP-adres, uiterlijke kenmerken (lengte, postuur en haarkleur), sociale en economische kenmerken (beroep, inkomen of opleiding).

Let op!

Als u bijzondere persoonsgegevens of persoonsgegevens van strafrechtelijke aard verwerkt gelden extra waarborgen.

Zijn het persoonsgegevens?

JA

Ga naar stap 2.

NEE

Dan staat de (U)AVG niet aan verstrekking in de weg.

Inleiding >

Stap 1

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten

Onderwijsinstellingen >

Stap 2: Aan wie wilt u de persoonsgegevens verstrekken?

2A. Wilt u gegevens verstrekken aan een andere afdeling binnen de gemeente?

Het is op grond van huidige wetgeving niet mogelijk om gemeente-breed informatie te delen en een beeld van een inwoner samen te stellen op basis van informatie die op basis van verschillende gemeentetaken is verzameld. Dit zou een grote inbreuk maken op de rechten van betrokkenen. Wanneer de wens bestaat om persoonsgegevens tussen afdelingen te delen, moet steeds opnieuw worden bekeken op grond van welke bevoegdheid de persoonsgegevens zijn verzameld en voor welke bevoegdheid de andere afdeling de gegevens wil verwerken.

Voorbeeld: als u gegevens verwerkt ter handhaving van de openbare orde en daarmee het voorkomen van excessief geweld, kunt u deze gegevens niet zomaar aan een collega in het sociaal domein verstrekken. De collega in het sociaal domein voert namelijk andere wettelijke taken uit.

JA

Ga naar stap 3.

NEE

Ga naar stap 2B.

2B. Wilt u de gegevens verstrekken aan de politie of het OM?

In principe kunnen persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid en de opsporing van strafbare feiten gedeeld worden tussen politie, OM en de burgemeester. Dit kan uiteraard alleen zolang dit noodzakelijk is met het oog op het handhaven van de openbare orde door het voorkomen van excessief geweld. Ook moet worden voldaan aan de algemene beginselen uit de AVG. Gegevens die mogelijk interessant zijn, kunnen dus niet zomaar worden verstrekt.

JA

Ga naar stap 3.

NEE

Ga naar stap 2C.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten

Onderwijsinstellingen >

2C. Wilt u gegevens verstrekken aan een andere partner?

Als u gegevens wilt verstrekken aan een andere partner dan de politie of het OM moet u nagaan of de verstrekking van gegevens binnen de reikwijdte van de wettelijke verplichting of de publieke taak valt. Als dat het geval is lift u mee op de grondslag van de oorspronkelijke verwerking.

Voorbeeld: op grond van artikel 6, lid 1, sub e AVG kunnen gegevens worden verwerkt indien dat noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen. Een wettelijke taak die aan de burgemeester is opgedragen is het handhaven van de openbare orde (artikel 172 Gemeentewet). Als u de verzamelde gegevens niet wilt of kunt verstrekken in het kader van de openbare orde, heeft u een andere grondslag uit artikel 6, lid 1 van de AVG nodig.

Let op!

De partner die de persoonsgegevens ontvangt moet zelf ook een grondslag hebben om de gegevens te verwerken.

JA

en de verstrekking valt binnen de reikwijdte van de wettelijke verplichting of publieke taak, of u heeft een specifieke wettelijke basis? [Ga naar stap 3.](#)

Inleiding >	Stap 1 >	Stap 2	Stap 3 >	Stap 4 >	Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >	Geheimhoudingsplicht >
Zorg- en hulpverleners >	Politie >	Justitie >	Gemeenten	Onderwijsinstellingen >		

■ Stap 3: Denkt u dat de verstrekking noodzakelijk is?

Als er een grondslag is om gegevens te delen om excessief geweld te voorkomen is het verder belangrijk dat u onderzoekt of het delen van gegevens voldoet aan het noodzakelijkheidsbeginsel. In het kader van de noodzakelijkheid moet altijd worden gekeken naar de proportionaliteit en subsidiariteit van de voorgenomen verstrekking. Deze vereisten moeten bij iedere nieuwe en verdere verstrekking worden meegenomen bij het bepalen of een dergelijke verstrekking noodzakelijk is.

Is de verwerking noodzakelijk?

JA

Ga naar stap 4.

Subsidiariteit

Subsidiariteit gaat over de vraag of het genoemde doel niet op een andere, minder ingrijpende wijze, kan worden bereikt.

Proportionaliteit

De proportionaliteitstoets bestaat uit de vraag naar effectiviteit en evenredigheid. Effectiviteit betekent dat je met de verwerking van de gegevens het gestelde doel kunt bereiken of het zeer waarschijnlijk is dat het gestelde doel bereikt kan worden. Evenredigheid houdt in dat het legitieme doel dat wordt nagestreefd in verhouding moet staan tot het feit dat daarvoor persoonsgegevens moeten worden verwerkt.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten

Onderwijsinstellingen >

Stap 4: Algemene beginselen AVG

Denkt u dat de verstrekking voldoet aan de beginselen voor zorgvuldige gegevensverwerking?

Bij het verwerken en verstrekken van persoonsgegevens is het belangrijk om rekening te houden met de algemene beginselen (zoals rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie) uit de AVG (artikel 5 van de AVG).

JA

De verstrekking is rechtmatig, maar houd wel rekening met de voorwaarden die na deze stap zijn toegelicht.

NEE

Indien niet wordt voldaan aan stap 4 dienen alsnog maatregelen getroffen te worden om aan stap 4 te voldoen. Raadpleeg de privacy officer of de FG.

[Inleiding >](#)

[Stap 1 >](#)

[Stap 2 >](#)

[Stap 3 >](#)

Stap 4

[Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >](#)

[Geheimhoudingsplicht >](#)

[Zorg- en hulpverleners >](#)

[Politie >](#)

[Justitie >](#)

Gemeenten

[Onderwijsinstellingen >](#)

Bijzondere persoonsgegevens of persoonsgegevens van strafrechtelijke aard

Let op: bijzondere persoonsgegevens

Bijzondere persoonsgegevens zijn persoonsgegevens die naar hun aard gevoelig zijn. De categorieën bijzondere persoonsgegevens zijn limitatief opgesomd in artikel 9, eerste lid, AVG. Het gaat daarbij om persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid. Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is in beginsel verboden tenzij een van de uitzonderingen zoals opgenomen in artikel, 9 lid 2, AVG of in paragraaf 3.1 (artikel 22 t/m 30) van de UAVG van toepassing is.

Let op: er moet ook altijd een grondslag uit artikel 6 van de AVG van toepassing zijn voor het mogen verstrekken van bijzondere persoonsgegevens of persoonsgegevens van strafrechtelijke aard. Verder moet ook aan de overige stappen uit dit stappenplan worden voldaan.

Uitzonderingsgrond: kennelijk zelf openbaar gemaakt

Alleen de uitzonderingsgrond als de betrokkene persoonsgegevens kennelijk zelf openbaar heeft gemaakt lijkt in het kader van excessief geweld relevant. Dit is het geval wanneer een persoon gegevens over bijvoorbeeld politieke of religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen opvattingen bijvoorbeeld open en bloot op internet zet en de intentie om de gegevens openbaar te maken uitdrukkelijk blijkt. Het enkele feit dat deze gegevens openbaar zijn gemaakt en dus binnen de uitzondering vallen, betekent nog niet dat u ze mag verwerken omdat het verbod niet van toepassing is. Uw verwerking moet nog steeds noodzakelijk zijn en er moet een wettelijke grondslag voor de verwerking zijn. Opgemerkt wordt dat gegevens die kennelijk zelf zijn openbaargemaakt wellicht ook al bij de partij aanwezig zijn aan wie u de gegevens wilt verstrekken.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Bijzondere persoonsgegevens en persoons-
gegevens van strafrechtelijke aard](#)[Geheimhoudingsplicht >](#)[Zorg- en
hulpverleners >](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten](#)[Onderwijs-
instellingen >](#)

Let op: persoonsgegevens van strafrechtelijke aard

Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard zijn persoonsgegevens die te maken hebben met strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten. Hieronder vallen zowel veroordelingen als mogelijk gegronde verdenkingen. Dit wil zeggen dat er concrete aanwijzingen zijn dat iemand een strafbaar feit heeft gepleegd. Uit artikel 10 AVG volgt dat strafrechtelijke gegevens alleen mogen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of onder de voorwaarden uit paragraaf 3.2 van de UAVG.

Uitzonderingsgrond: kennelijk zelf openbaar gemaakt

Alleen de uitzonderingsgrond als de betrokkene persoonsgegevens kennelijk zelf openbaar heeft gemaakt lijkt in het kader van excessief geweld relevant. Dit is het geval wanneer een persoon gegevens over bijvoorbeeld een opgelegde straf open en bloot op internet zet en de intentie om de gegevens openbaar te maken uitdrukkelijk blijkt. Het enkele feit dat deze gegevens openbaar zijn gemaakt en dus binnen de uitzondering vallen, betekent nog niet dat u ze mag verwerken omdat het verbod niet van toepassing is. Uw verwerking moet nog steeds noodzakelijk zijn en er moet een wettelijke grondslag voor de verwerking zijn. Opgemerkt wordt dat gegevens die kennelijk zelf zijn openbaar gemaakt wellicht ook al bij de partij aanwezig zijn aan wie u de gegevens wilt verstrekken.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard](#)[Geheimhoudingsplicht >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten](#)[Onderwijsinstellingen >](#)

Geheimhoudingsplicht

Let op!

De Gemeentewet en APV's bevatten geen specifieke geheimhoudingsplicht. Op gegevens die op grond van de Wpg of Wjsg zijn verkregen blijft de geheimhoudingsplicht wel gelden.

Inleiding >	Stap 1 >	Stap 2 >	Stap 3 >	Stap 4 >	Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >	Geheimhoudingsplicht
Zorg- en hulpverleners >	Politie >	Justitie >	Gemeenten	Onderwijsinstellingen >		

Stappenplan Onderwijsinstellingen

Voor wie?

U kunt dit stappenplan gebruiken als u werkzaam bent in het onderwijs.

Toepasbare wet- en regelgeving

Onderwijsinstellingen dienen zich aan de normen uit de (U)AVG te houden. Daarnaast geldt er specifieke wetgeving, zoals de Wet op het primair onderwijs (WPO), de Wet op de Expertisecentra, en de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).

Onderwijsinstellingen en persoonsgegevens

Onderwijsinstellingen verzamelen en gebruiken veel persoonsgegevens van de leerlingen. Deze persoonsgegevens worden bijgehouden in het leerlingendossier van de leerling. Onderwijsinstellingen zijn extra verantwoordelijk voor het zorgvuldig omgaan met deze persoonsgegevens omdat kinderen kwetsbaar zijn.

Bij het voorkomen van excessief geweld door het verwerken en verstrekken van persoonsgegevens wordt inbreuk gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van leerlingen. Dit stappenplan bevat *aandachtspunten* waar u over na moet denken als u gegevens wilt verstrekken en om te bepalen of het delen van gegevens de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer rechtvaardigt.

Het stappenplan biedt *geen uitsluitel* over of het verstrekken van gegevens in een bepaalde concrete situatie wel of niet is toegestaan. U moet per specifieke casus een *individuele afweging* maken of de verstrekking gerechtvaardigd is. Of het verstrekken van persoonsgegevens is toegestaan, is onder andere afhankelijk van bijvoorbeeld de ernst van de situatie, of het gaat om een individu of een groep en de aard van de problematiek.

Of het verstrekken van gegevens in een concrete situatie van een betrokkene gerechtvaardigd is, is afhankelijk van de kans en impact van het excessief geweld. Wanneer de kans groot is dat door een leerling ernstig excessief zal worden gepleegd is het verstrekken van gegevens eerder gerechtvaardigd, dan wanneer vage signalen bestaan.

Bij het verstrekken van gegevens is het goed om van te voren na te gaan of er binnen de organisatie werkprotocollen of andere richtlijnen bestaan voor het delen van persoonsgegevens waar u rekening mee moet houden.

Inleiding

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoons-
gegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen

Onderwijsinstellingen en persoonsgegevens

Onderwijsinstellingen zijn verantwoordelijk voor een sociaal veilig (onderwijs) klimaat binnen de school. Zij spelen een rol in voorkomen van excessief geweld.

Voorbeeld: gegevens delen excessief geweld. *Op het schoolplein of in de klas kunnen extreme excessen voorkomen zoals leerlingen met messen of wapens. Als leerkracht kunt u een belangrijke rol spelen om excessief geweld te voorkomen. Als een jongere in bezit is van een wapen kunt u de politie inschakelen.*

Verwijzingen naar uitgebreid stappenplan

Dit stappenplan is een compacte beschrijving van de stappen die als leerkracht dient te doorlopen om excessief geweld te voorkomen, waarbij vooral in wordt gegaan op de grondslagen om gegevens te delen. U kunt ook uitgebreidere handreikingen raadplegen, zoals het document [‘Delen van persoonsgegevens tussen onderwijs en zorg’](#) uit 2019 of de [‘Handreiking gegevensuitwisseling Voor scholen die samenwerken met externe partners’](#) uit 2019.

Het doen van aangifte

Als er een strafbaar feit is gepleegd, zoals wapenbezit of agressie in de vorm van slaan en schoppen tegen een leerkracht, hoeft de rest van het stappenplan niet doorlopen te worden. In artikel 161 Wetboek van Strafvordering is geregeld dat iedereen die kennis draagt van een strafbaar feit bevoegd is hiervan aangifte te doen bij de politie. U mag deze informatie dus delen met de politie. De afweging om van deze bevoegdheid gebruik te maken ligt bij degene die het strafbare feit constateert.

(Interne) protocollen, gedragscode, draaiboeken

Vaak heeft een onderwijsinstelling waarborgen getroffen om veiligheid van de leerlingen te waarborgen. Onderzoek of uw school protocollen, een gedragscode of een draaiboek heeft over hoe om te gaan met onveilige situaties, zoals wapenbezit, en het delen van informatie met externe organisaties.

Gegevens verstrekken binnen scholen

U kunt persoonsgegevens van een leerling met andere leerkrachten delen als dit noodzakelijk is om de leerling te begeleiden bij het doorlopen van de school. De informatie over de leerling is vastgelegd in het leerlingendossier. Medewerkers van een school die betrokken zijn bij de desbetreffende leerling hebben toegang tot het leerlingendossier. Vaak wordt er met het oog op het begeleiden van de leerling over de leerling intern gesproken tussen leerkrachten, bijvoorbeeld bij de rapportvergadering, leerlingenbespreking of een intern zorgoverleg.

Inleiding

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen

Stap 1: Is er een grondslag?

Verstrekt u persoonsgegevens?

Als u gegevens wilt verstrekken dient u eerst te onderzoeken of u persoonsgegevens wilt vertrekken of dat het gaat om andersoortige gegevens. In de praktijk is er vaak al snel sprake van een ‘persoonsgegeven’.

Een **persoonsgegeven** is alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, zoals iemands naam, adres, telefoonnummer, BSN-nummer, IP-adres, uiterlijke kenmerken (lengte, postuur en haarkleur), sociale en economische kenmerken (beroep, inkomen of opleiding). Het moet dus gaan om gegevens die tot een leerling herleidbaar zijn. Het weglaten van een naam betekent dus niet dat er geen persoonsgegevens worden verwerkt, als toch duidelijk is om wie het gaat.

Voorbeeld: persoonsgegevens bij scholen: bij het inschrijven van een kind bij een school start het verwerken van persoonsgegevens van een leerling. De persoonsgegevens van de leerling worden bijgehouden in het leerlingendossier. Ook gegevens die iets zeggen over de leerling zijn persoonsgegevens, zoals het IQ van een leerling, eventuele leerbepalingen of gedragsstoornissen of de CITO-score van de leerling.

Denkt u dat er een grondslag is?

Voor het delen van persoonsgegevens hebt u een grondslag uit artikel 6, lid 1 AVG nodig. In dit stappenplan staan de grondslagen die relevant kunnen zijn voor het verstrekken van persoonsgegevens ter voorkoming van excessief geweld.

(a) Toestemming leerling en/of ouders

Als de betrokkene toestemming heeft gegeven om de gegevens te delen mag u informatie delen. Er mag geen twijfel bestaan of de toestemming is gegeven. Daarnaast moet de leerling en/of ouders geïnformeerd worden over wat er met de gegevens gaat gebeuren en aan wie de gegevens worden verstrekt. Ten slotte moet de leerling en/of ouders ook de keuze hebben om geen toestemming te geven, zonder dat daaraan negatieve gevolgen zijn verbonden. Toestemming kan ook mondeling worden gegeven en moet het in trekken van toestemming net zo makkelijk zijn als het geven daarvan.

Voorbeeld: geen toestemming nodig: als er wapenbezit is bij een leerling is er geen toestemming nodig om deze informatie met de politie te delen. Dit is geregeld in artikel 161 Wetboek van Strafvordering, waarin is bepaald dat iedereen die kennis draagt van een strafbaar feit bevoegd is hiervan aangifte te doen bij de politie.

Inleiding >

Stap 1

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen

Toestemming van kind of ouders

- Is de leerling jonger dan 12 jaar, dan geeft de ouder toestemming.
- Is de leerling tussen 12 en 16 jaar, dan geven ouder en leerling de toestemming samen
- Is de leerling ouder dan 16 jaar, dan geeft de leerling zelf toestemming

Voorbeeld: delen informatie toestemming: voor het voorkomen van excessief geweld kunnen gegevens over leerlingen worden gedeeld. Als een leerling met een laag IQ bijvoorbeeld zorgelijk gedrag vertoont en er een gevaar is voor zijn of haar omgeving kan met zijn toestemming of met de toestemming van de ouders van de leerling informatie worden gedeeld over zijn IQ aan andere zorg- en of hulpverleners die betrokken zijn bij de leerling.

Is er toestemming van kind of ouders?

JA

Ga naar [stap 3](#).

(c) Wettelijke plicht

Persoonsgegevens kunnen ook worden verstrekt als dit noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke plicht.

Voorbeeld: u kunt een bevel krijgen van de politie om bepaalde persoonsgegevens te verstrekken over een leerling die in beeld is bij de politie.

Is er een wettelijke plicht?

JA

Ga naar [stap 3](#).

(e) Taak van algemeen belang

Persoonsgegevens kunnen worden verstrekt voor een algemeen belang. Een taak in het algemeen belang is een taak die in de wet is opgelegd aan een

onderwijsinstelling. Onderwijsinstellingen hebben bijvoorbeeld een wettelijke zorgplicht om de sociale veiligheid van leerlingen op school te waarborgen.

Voorbeeld: algemeen belang: een onderdeel van de sociale veiligheid is de fysieke veiligheid. Fysieke veiligheid kan worden aangetast bij het toebrengen van bijvoorbeeld lichamelijk letsel bij excessief geweld. Het waarborgen van de sociale veiligheid, en ook de fysieke veiligheid, is een wettelijke taak van algemeen belang voor een onderwijsinstelling.

(f) Gerechtvaardigd belang

U mag persoonsgegevens verstrekken als dit noodzakelijk is voor de behartiging van een gerechtvaardigd belang van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde. Om een geslaagd beroep te doen op een gerechtvaardigd belang moet worden voldaan aan drie voorwaarden: (1) het belang moet te kwalificeren zijn als een gerechtvaardigd belang, (2) de verwerking moet noodzakelijk zijn om het belang te behartigen, en (3) het gerechtvaardigd belang moet zwaarder wegen dan de fundamentele rechten en vrijheden van de leerling.

Voorbeeld: gerechtvaardigd belang: wanneer je gegevens over leerlingen deelt, ligt het meestal voor de hand dit vanuit de wettelijke taak om voor sociale

veiligheid op school te zorgen te doen (artikel 6, lid 1, onder 2 AVG). Een gerechtvaardigd belang zou bijvoorbeeld wel kunnen bestaan als er ernstige zorgen en concrete aanwijzingen zijn dat excessief geweld plaatsvindt tussen een leerling van uw school en een leerling van buiten uw eigen school. Omdat het excessief geweld zich naar verwachting niet gaat voordoen op een school maar in de thuissituatie, is een beroep op de wettelijke taak niet mogelijk. Uw ernstige zorgen over het welzijn en de veiligheid van uw leerling kunnen dan maken dat er sprake is van een gerechtvaardigd belang om toch gegevens te delen met bijv. de andere school.

Is er een grondslag?

JA

Ga naar stap 2.

Let op!

De partner die de persoonsgegevens ontvangt moet zelf ook een grondslag hebben om de gegevens te verwerken.

Inleiding >

Stap 1

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen

Stap 2: Is verstrekking verenigbaar met het doel van de verwerking?

Het algemene uitgangspunt is dat het verstrekken van persoonsgegevens alleen is toegestaan als dat verenigbaar is met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld. In veel gevallen zult u gegevens van leerlingen niet hebben verzameld ter voorkoming van excessief geweld, maar zijn deze gegevens verwerkt voor een ander doel. De verwerking kan dan toch plaatsvinden als de doelen met elkaar verenigbaar zijn. Er is sprake van een verenigbaar doel op het moment dat de verstrekking voldoende verwant is aan het oorspronkelijke doel van verwerking. Hierbij spelen een aantal factoren een rol (artikel 6, lid 4 AVG):

- A. Een eventuele koppeling tussen de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking;
- B. Het kader waarin de gegevens zijn verzameld – met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van de verhouding met de verwerkingsverantwoordelijke betreffende het verdere gebruik van zijn persoonsgegevens;

- C. De aard van de persoonsgegevens – hoe gevoeliger de persoonsgegevens, hoe minder snel er sprake is van een verenigbare verdere verwerking;
- D. De gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen – er moet rekening gehouden worden met de mogelijke gevolgen van de verdere verwerking voor de betrokkene; de verdere verwerking mag geen onevenredig grote impact hebben;
- E. Passende waarborgen bij zowel de oorspronkelijke als de voorgenomen verdere verwerkingen – zoals versleuteling of pseudonimisering

Het verder verwerken van persoonsgegevens voor een niet-verenigbaar doel, is slechts onder strikte voorwaarden mogelijk, bijvoorbeeld indien die mogelijkheid in een specifieke wet staat.

Let op!

Bovenstaande normen zijn open geformuleerd. Bij het bepalen of het verstrekken ter voorkoming van excessief geweld verenigbaar is met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld, zal de onderwijsinstelling per geval moeten nagaan of de doelen verenigbaar zijn.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)**Stap 2**[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >](#)[Geheimhoudingsplicht >](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)**Onderwijsinstellingen**

Stap 3: Is het verstrekken van de persoonsgegevens noodzakelijk?

Als er een grondslag is om gegevens te delen om excessief geweld te voorkomen is het verder belangrijk dat u onderzoekt of het delen van gegevens voldoet aan het noodzakelijkheidsbeginsel. In het kader van de noodzakelijkheid moet altijd worden gekeken naar de proportionaliteit en subsidiariteit van de voorgenomen verstrekking. Deze vereisten moeten bij iedere nieuwe en verdere verstrekking worden meegenomen bij het bepalen of een dergelijke verstrekking noodzakelijk is.

Subsidiariteit

Subsidiariteit gaat over de vraag of het genoemde doel niet op een andere, minder ingrijpende wijze, kan worden bereikt.

Proportionaliteit

De proportionaliteitstoets bestaat uit de vraag naar effectiviteit en evenredigheid. Effectiviteit betekent dat je met de verwerking van de gegevens het gestelde doel kunt bereiken of het zeer waarschijnlijk is dat het gestelde doel bereikt kan worden.

Evenredigheid houdt in dat het legitieme doel dat wordt nagestreefd in verhouding moet staan tot het feit dat daarvoor persoonsgegevens moeten worden verwerkt.

Denkt u dat de verstrekking noodzakelijk is?

JA

Ga naar stap 4.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen

Stap 4: Is het verstrekken in lijn met de algemene beginselen van de AVG?

Bij het verwerken en verstrekken van persoonsgegevens is het belangrijk om rekening te houden met de algemene beginselen (zoals rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie) uit artikel 5 van de AVG.

Denkt u dat de verstrekking in overeenstemming is met de beginselen voor zorgvuldige gegevensverwerking?

JA

De verstrekking is rechtmatig, maar houd wel rekening met de voorwaarden die na deze stap zijn toegelicht.

NEE

Indien niet wordt voldaan aan stap 4 dienen alsnog maatregelen getroffen te worden om aan stap 4 te voldoen. Raadpleeg de privacy officer of de FG.

Inleiding >	Stap 1 >	Stap 2 >	Stap 3 >	Stap 4	Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >	Geheimhoudingsplicht >
Zorg- en hulpverleners >	Politie >	Justitie >	Gemeenten >	Onderwijsinstellingen		

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard

Let op: bijzondere persoonsgegevens

Om excessief geweld te voorkomen kan het noodzakelijk zijn om bijzondere categorieën van persoonsgegevens te delen met de politie of met andere zorg- en hulpverleners. Denk hierbij aan gegevens over iemands politieke opvattingen, ras of etnische afkomst, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen of gegevens over iemands gezondheid. **Het verstrekken van bijzondere persoonsgegevens is in principe verboden, tenzij er een uitzonderingsgrond van toepassing is.**

Uitzonderingsgrond

Er is een beperkt aantal uitzonderingen geformuleerd op het algemene verwerkingsverbod om bijzondere categorieën van persoonsgegevens te delen. Deze uitzonderingen zijn geformuleerd in de AVG (artikel 9 lid 2) en in de UAVG (artikel 22 t/m 30).

Let op!

Naast een uitzonderingsgrond moet er ook een grondslag zijn om gegevens te mogen verstrekken. Zie stap 1.

Gezondheidsgegevens

U kunt als leerkracht met name in aanraking komen met gezondheidsgegevens die relevant kunnen zijn om excessief geweld te voorkomen. Gezondheidsgegevens zijn alle gegevens die iets over de (geestelijke of lichamelijke) gezondheid van een persoon zeggen, ongeacht de betrouwbaarheid daarvan.

Gegevens over het gedrag van een leerling zijn gezondheidsgegevens, net als bijvoorbeeld gezinsfactoren, de verwijzing naar het speciaal onderwijs en dyslexieverklaringen. Het gaat dus over gezondheidsgegevens in de brede zin.

Algemene uitzonderingsgronden

In de AVG (artikel 9 lid 2) worden tien gevallen genoemd waarin het delen van bijzondere categorie-en van persoonsgegevens toch mogelijk is. Alleen de uitzonderingsgrond ‘zelfgemaakte kennelijke openbaarmaking’ en ‘uitdrukkelijke toestemming lijken in dit kader relevant.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijsinstellingen

Gegevens die kennelijk zelf openbaar zijn gemaakt

Het kan dat u bijzondere persoonsgegevens mag delen als de betrokkene deze kennelijk zelf openbaar heeft gemaakt. Dit is het geval wanneer een persoon gegevens over bijvoorbeeld politieke of religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen opvattingen bijvoorbeeld open en bloot op internet zet of wanneer een leerling uitlatingen doet in de klas of op het schoolplein. In het geval van ‘zelfgemaakte kennelijke openbaarmaking’ is het wel van belang om na te gaan dat uit het gedrag moet volgen dat de intentie om openbaar te maken nadrukkelijk blijkt. Het enkele feit dat deze gegevens openbaar zijn gemaakt en dus binnen de uitzondering vallen, betekent nog niet dat u ze mag verstrekken omdat het verbod niet van toepassing is. Uw verstrekking moet nog steeds noodzakelijk zijn en er moet een wettelijke grondslag zijn.

Let op!

Opgemerkt wordt dat gegevens die kennelijk zelf zijn openbaargemaakt wellicht ook al bij de partij aanwezig zijn aan wie u de gegevens wilt verstrekken.

Uitdrukkelijke toestemming

De betrokkene heeft uitdrukkelijke toestemming gegeven. De term ‘uitdrukkelijk’ verwijst naar de manier waarop toestemming door de betrokkene tot uitdrukking wordt gebracht. De betrokkene moet een uitdrukkelijke verklaring van toestemming geven. Een voor de hand liggende manier om ervoor te zorgen dat toestemming uitdrukkelijk is, is het uitdrukkelijk bevestigen van toestemming in een schriftelijke verklaring.

Let op: persoonsgegevens van strafrechtelijke aard

Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard zijn persoonsgegevens die te maken hebben met strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten. Hieronder vallen zowel veroordelingen als mogelijk gegronde verdenkingen. Dit wil zeggen dat er concrete aanwijzingen zijn dat iemand een strafbaar feit heeft gepleegd. Uit artikel 10 AVG volgt dat strafrechtelijke gegevens alleen mogen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of onder de voorwaarden uit paragraaf 3.2 van de UAVG.

Het verzamelen van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard is op grond van artikel 10 AVG niet toegestaan, tenzij er een uitzonderingsgrond uit de artikelen 32 en 33 UAVG van toepassing is.

Daarvan kan sprake zijn, indien een betrokkene dergelijke gegevens over zichzelf open en bloot op het internet heeft gezet en de intentie om de gegevens openbaar te maken uitdrukkelijk blijkt.

Let op!

Naast een uitzonderingsgrond moet er ook een grondslag zijn om gegevens te mogen verstrekken. [Zie stap 1](#). Verder moet ook aan de overige stappen uit dit stappenplan worden voldaan.

Inleiding >

Stap 1 >

Stap 2 >

Stap 3 >

Stap 4 >

Bijzondere persoonsgegevens en persoons-
gegevens van strafrechtelijke aard

Geheimhoudingsplicht >

Zorg- en
hulpverleners >

Politie >

Justitie >

Gemeenten >

Onderwijs-
instellingen

Geheimhoudingsplicht

Let op: geen beroepsgeheim van toepassing

Het beroepsgeheim is de plicht om vertrouwelijke informatie die u van iemand te weten bent gekomen bij het uitoefenen van uw beroep of ambt niet te delen met derden. Voor leerkrachten geldt geen wettelijk geregeld beroepsgeheim. U hoeft geen rekening te houden met extra waarborgen door een eventuele geheimhoudingsplicht, tenzij dit in uw contract is vastgelegd als u bijvoorbeeld werkt met gezondheidsgegevens.

Let op: beroepsgeheim voor zorg- en/of hulpverleners

Wel is het belangrijk om op de hoogte te zijn van het bestaan van de geheimhoudingsplicht. Hou er rekening mee dat er voor vrijwel iedere zorg- en/of hulpverlener wel een beroepsgeheim van toepassing is. Dit kan gevolgen hebben voor het delen van informatie met zorg- en/of hulpverleners om excessief geweld te voorkomen. Een voorbeeld is dat als u zich als leerkracht zorgen maakt over een leerling en u graag informatie zou willen ontvangen van een bij de leerling betrokken hulpverlener. Omdat de hulpverlener over een geheimhoudingsplicht beschikt, kan de hulpverlener niet zomaar informatie met u delen. De hulpverlener kan wel informatie met u delen als er een uitzondering op de geheimhoudingsplicht van toepassing is, zoals toestemming. In de praktijk zou u de leerling en/of ouders samen met de hulpverlening uitnodigen om gezamenlijk in gesprek te gaan. Het is daarbij van belang om de leerling en/of ouders van tevoren te informeren over het doel van het gesprek.

[Inleiding >](#)[Stap 1 >](#)[Stap 2 >](#)[Stap 3 >](#)[Stap 4 >](#)[Bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard >](#)[Geheimhoudingsplicht](#)[Zorg- en hulpverleners >](#)[Politie >](#)[Justitie >](#)[Gemeenten >](#)[Onderwijsinstellingen](#)

Overzicht

Wet- en regelgeving

Bij de aanpak van excessief geweld zijn diverse organisaties betrokken. Voor het uitoefenen van hun taak hebben zij te maken met verschillende wetten en regels. In dit onderdeel beschrijven we deze wet- en regelgeving op hoofdlijnen. Dit vormt het algemene juridische kader voor gegevensdeling.

De volgende wet- en regelgeving komt aan bod:

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

inds 25 mei 2018 geldt de AVG. In deze Europese verordening staan de regels beschreven voor de omgang met persoonsgegevens.

De Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensverwerking (UAVG)

In de uitvoeringswet van de AVG worden regels uit de AVG voor Nederland nader uitgewerkt.

De Wet politiegegevens (Wpg)

De politie gebruikt persoonsgegevens om haar taken uit te kunnen voeren, zoals het opsporen van daders van strafbare feiten. De bescherming van persoonsgegevens bij de politie is geregeld in de Wet politiegegevens (Wpg).

De Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg)

Het Openbaar Ministerie verwerkt persoonsgegevens om strafbare feiten op te sporen, te vervolgen en af te doen. Dat gebeurt op grond van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg)

Sectorale wetgeving

In sectorale wetgeving is voor medische beroepsgroepen en zorgverleners een geheimhoudingsplicht opgenomen.

[Overzicht](#)[AVG >](#)[Wpg >](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)[Over de handreiking](#)[Stappenplannen](#)[Wettelijk
kader](#)

AVG

Achtergrond

Sinds 25 mei 2018 geldt de AVG. In deze Europese verordening staan de regels beschreven voor de omgang met persoonsgegevens. In de uitvoeringswet van de AVG worden regels uit de AVG voor Nederland nader uitgewerkt.

Doel

Eenieder heeft het recht op bescherming van zijn persoonsgegevens. De AVG beschermt het recht op bescherming van persoonsgegevens. Daarnaast waarborgt de AVG het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Europese Unie.

Inhoud AVG

Persoonsgegevens, zoals een naam of adres, mogen alleen verwerkt worden in overeenstemming met de wet. In de AVG staan de belangrijkste regels beschreven voor de omgang met persoonsgegevens. In de UAVG worden de regels uit de AVG nader uitgewerkt.

Let op!

Hierna wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de belangrijkste bepalingen uit de AVG. Voor een compleet overzicht van de regels in de AVG kunt u de algemene handleiding AVG raadplegen.

[Inleiding](#)[Begrippen](#)[Beginselen](#)[Verwerkings-
grondslagen](#)[Noodzakelijk](#)[Bijzonder](#)[Straf-
rechtelijk](#)[Overzicht](#)**AVG**[Wpg](#)[Wsjg](#)[Sectoraal](#)[Over de handreiking](#)[Stappenplannen](#)[Wettelijk
kader](#)

Begrippen

Persoonsgegevens

Een persoonsgegeven is alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon.

Identificatoren

Bepaalde gegevens hebben een unieke, persoonlijke relatie tot die persoon, zogenaamde ‘identificatoren’, zodat een persoon op basis ervan met zekerheid of grote waarschijnlijkheid geïdentificeerd kan worden.

Voorbeelden hiervan zijn iemands naam, adres, telefoonnummer, BSN-nummer of IP-adres. Personen kunnen ook geïdentificeerd worden op basis van andere, minder directe identificatoren. Denk hierbij aan uiterlijke kenmerken (lengte, postuur en haarkleur) en sociale en economische kenmerken (beroep, inkomen of opleiding).

Verwerken van persoonsgegevens

Het ‘verwerken’ van persoonsgegevens is een verzamelterm voor het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken, vastleggen, verspreiden of op een andere

manier ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van persoonsgegevens.

Verwerkingsverantwoordelijke

Deze handleiding is primair gericht aan ‘verwerkingsverantwoordelijken’, dat wil zeggen, degenen die voor een bepaald doel gegevens van personen willen verwerken. De verwerkingsverantwoordelijke is degene die, alleen of samen met anderen, het doel (waarvoor) en de middelen (op welke wijze) van de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. De verwerkingsverantwoordelijke draagt er de verantwoordelijkheid voor dat de verwerking van de persoonsgegevens rechtmatig is.

Let op!

In de AVG wordt onderscheid gemaakt tussen drie soorten persoonsgegevens:

- 1. Persoonsgegevens**
- 2. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens**
- 3. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard**

Het is van belang om te weten om welke gegevens het gaat. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard vormen categorieën persoonsgegevens die gezien hun aard extra gevoelig zijn. Zij krijgen daarom extra bescherming in de AVG.

[Inleiding >](#)[Begrippen](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Noodzakelijk >](#)[Bijzonder >](#)[Straf-
rechtelijk >](#)[Overzicht >](#)[AVG](#)[Wpg >](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Bijzondere categorieën van persoonsgegevens

Bijzondere categorieën van persoonsgegevens zijn persoonsgegevens waaruit blijkt:

- Iemands ras of etnische afkomst;
- politieke opvattingen;
- religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen;
- het lidmaatschap van een vakbond ;

En verder:

- genetische gegevens;
- biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon;
- **gegevens over gezondheid;**
- gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.

Bijzondere categorie: gezondheidsgegevens

Een bijzondere categorie van persoonsgegevens zijn gezondheidsgegevens.

Gezondheidsgegevens zijn alle gegevens die iets over de (geestelijke of lichamelijke) gezondheid van een persoon zeggen, ongeacht de betrouwbaarheid daarvan.

Het is daarbij niet belangrijk of het gegeven informatie prijsgeeft over de aard van de aandoening. Een gezondheidsgegeven is bijvoorbeeld ook het gegeven dat iemand ziek is.

Gegevens van strafrechtelijke aard

Gegevens van strafrechtelijke aard gaan over:

- strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen.
- persoonsgegevens betreffende een door de rechter opgelegd verbod naar aanleiding van onrechtmatig of hinderlijk gedrag.

[Inleiding >](#)[Begrippen](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Noodzakelijk >](#)[Bijzonder >](#)[Straf-
rechtelijk >](#)[Overzicht >](#)**AVG**[Wpg >](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)[Over de handreiking](#)[Stappenplannen](#)[Wettelijk
kader](#)

Beginselen

Let op!

De AVG formuleert in artikel 5 zes beginselen die voor de verwerking van persoonsgegevens gelden. Deze worden hierna kort beschreven.

1. Rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie

De verwerking van persoonsgegevens moet rechtmatig, behoorlijk en transparant zijn.

Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt voor gerechtvaardigde doeleinden. Artikel 6 en artikel 9 geven redenen waarvoor (bijzondere) persoonsgegevens mogen worden verwerkt. De verwerking van gegevens dient netjes en verantwoord te gebeuren, volgens de regels van de AVG. Het is daarbij belangrijk dat het duidelijk is voor welke doelen de persoonsgegevens worden verwerkt en hoe dat gebeurt.

2. Doelbinding

De verwerking moet gebonden zijn aan specifieke verzameldoelen.

Persoonsgegevens mogen alleen worden verzameld en verwerkt voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doelen. Als de gegevens later voor een ander doel worden gebruikt, dan moet dat nieuwe doel verenigbaar zijn met het oorspronkelijke verzameldoel.

3. Minimale gegevensverwerking

De gegevens moeten toereikend, ter zake dienend en beperkt tot het noodzakelijke zijn.

Het verwerken van persoonsgegevens moet toereikend zijn voor het doel en ter zake dienend. Daarnaast bevat dit beginsel het noodzakelijkheids criterium. Alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor het doel van de verwerking mogen worden verwerkt. Is het verwerken van persoonsgegevens noodzakelijk om een bepaald doel te bereiken?

4. Juistheid

De gegevens moeten juist zijn.

De gegevens dienen correct en actueel te zijn en indien nodig te worden geactualiseerd. De verwerkingsverantwoordelijke heeft een zelfstandige plicht en draagt er zorg voor dat de persoonsgegevens juist en actueel zijn.

5. Opslagbeperking

De gegevens moeten toereikend, ter zake dienend en beperkt tot het noodzakelijke zijn.

De gegevens mogen niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor het doel waarvoor ze zijn verwerkt.

[Inleiding >](#)
[Begrippen >](#)
[Beginselen](#)
[Verwerkings-
grondslagen >](#)
[Noodzakelijk >](#)
[Bijzonder >](#)
[Straf-
rechtelijk >](#)
[Overzicht >](#)
[AVG](#)
[Wpg >](#)
[Wsjg >](#)
[Sectoraal >](#)

6. Integriteit en vertrouwelijkheid

De gegevens moeten goed beveiligd zijn en vertrouwelijk blijven.

Persoonsgegevens moeten worden beschermd tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

Verantwoordingsplicht

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de AVG en moet kunnen aantonen dat persoonsgegevens in overeenstemming met de basisbeginselen uit de AVG worden verwerkt (artikel 5 AVG lid 2).

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Noodzakelijk >](#)[Bijzonder >](#)[Straf-
rechtelijk >](#)[Overzicht >](#)[AVG](#)[Wpg >](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)[Over de handreiking](#)[Stappenplannen](#)[Wettelijk
kader](#)

Verwerkingsgrondslagen

Wettelijke grondslag verwerking

Elke verwerking van persoonsgegevens moet gerechtvaardigd zijn.

Voor het verwerken van persoonsgegevens is een wettelijke grondslag nodig.

De AVG formuleert zes grondslagen. Een verwerking is gerechtvaardigd als het doel van de verwerking gebaseerd is op één van de zes grondslagen in de AVG.

Deze lijst van rechtsgrondslagen is limitatief; het is niet mogelijk om andere gronden aan te voeren.

Grondslagen AVG

In artikel 6 van de AVG staan zes grondslagen beschreven voor het verwerken van gegevens.

Deze zijn, in het kort:

1. Toestemming van de betrokkene.
2. Het is noodzakelijk om persoonsgegevens te verwerken om een (behandel)overeenkomst uit te voeren.
3. Het is noodzakelijk om persoonsgegevens te verwerken door een wettelijke verplichting.

4. Het is noodzakelijk om persoonsgegevens te verwerken om vitale belangen van de betrokkene of van een ander persoon te beschermen.
5. Het is noodzakelijk om persoonsgegevens te verwerken om een taak van algemeen belang of openbaar gezag uit te oefenen
6. Het is noodzakelijk om persoonsgegevens te verwerken om gerechtvaardigde belangen van jezelf of een derde te behartigen die zwaarder wegen dan de belangen van de betrokkene.

Hierna worden de zes rechtsgrondslagen uit de AVG toegelicht.

1. Toestemming

Persoonsgegevens mogen worden verwerkt als de betrokkene hiervoor toestemming heeft gegeven. Om te spreken van geldige toestemming, moet de toestemming aan een aantal algemene voorwaarden voldoen.

Vrij

De toestemming dient vrij gegeven te zijn, wat betekent dat iemand daadwerkelijk de keuze moet hebben om te weigeren, zonder dat hieraan negatieve consequenties zijn verbonden.

Specifiek en geïnformeerd

De toestemming dient specifiek te zijn en de betrokkene dient te zijn geïnformeerd over de redenen waarom de persoonsgegevens worden verwerkt en andere zaken van belang, zoals met wie de gegevens worden gedeeld.

[Inleiding >](#)
[Begrippen >](#)
[Beginselen >](#)
[Verwerkings-
grondslagen](#)
[Noodzakelijk >](#)
[Bijzonder >](#)
[Straf-
rechtelijk >](#)
[Overzicht >](#)
[AVG](#)
[Wpg >](#)
[Wsjg >](#)
[Sectoraal >](#)

Ondubbelzinnig

Er mag geen twijfel bestaan over het feit dat de betrokkene toestemming heeft gegeven.

In artikel 7 van de AVG worden nog enkele aanvullende voorwaarden voor toestemming geformuleerd.

2. Noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst

Verwerking van persoonsgegevens is ook mogelijk wanneer dat *noodzakelijk* is voor de uitvoering van de overeenkomst. Het gaat dan om een overeenkomst waarbij de betrokkene (de persoon waarvan de persoonsgegevens zijn) partij is.

3. Noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting

Persoonsgegevens kunnen ook worden verwerkt als dit *noodzakelijk* is om te voldoen aan een wettelijke plicht. Voor het verwerken van persoonsgegevens op deze grondslag moet het niet mogelijk zijn om aan de plicht te voldoen zonder dat er persoonsgegevens worden verwerkt.

4. Vitale belangen

In uitzonderlijke gevallen kan de verstrekking van gegevens worden gebaseerd op deze grondslag. Het gaat om situaties waarbij het noodzakelijk is om gegevens te verwerken voor de bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een ander persoon. Het verwerken van persoonsgegevens op basis van deze grondslag is alleen toegestaan als de betrokkene fysiek (bewusteloos) of juridisch (handelingsonbekwaam) niet in staat om toestemming te geven.

5. Taak van algemeen belang

Persoonsgegevens mogen worden verwerkt als dit *noodzakelijk* is voor de vervulling van een taak in het algemeen belang. Dit geldt ook voor taken in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verantwoordelijke is opgedragen. De verwerking moet altijd een grondslag hebben in een wet. In deze wetgeving is de taak beschreven en het doel van de verwerking.

6. Gerechtvaardigd belang

Persoonsgegevens mogen worden verwerkt als dit *noodzakelijk* is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verwerkingsverantwoordelijke of een derde. Voorwaarde daarvoor is dat de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene(n) niet zwaarder wegen. Daarbij dient een zorgvuldige beoordeling gemaakt te worden om te bepalen of er sprake is van een gerechtvaardigd belang, en daarnaast, om te bepalen of de betrokkene redelijkerwijs mag verwachten dat zijn persoonsgegevens voor dit doel worden verwerkt.

Let op!

Deze grondslag geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken omdat de grondslag voor verwerking door overheidsinstanties (specifieke) wetgeving is.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen](#)[Noodzakelijk >](#)[Bijzonder >](#)[Straf-
rechtelijk >](#)[Overzicht >](#)[AVG](#)[Wpg >](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Noodzakelijkheids- grondslagen

Voor vrijwel alle grondslagen om gegevens te delen, behalve de grondslag 'toestemming', geldt dat zij 'noodzakelijkheidsgrondslagen' zijn. Dit betekent dat de verwerking noodzakelijk moet zijn voor de in de grondslagen genoemde doelen.

In de vraag naar noodzakelijkheid ligt besloten dat de verwerking van gegevens **proportioneel** moet zijn en dat er voldaan moet zijn aan de eis van **subsidiariteit**.

Proportionaliteit

De proportionaliteitstoets bestaat uit de vraag naar effectiviteit en naar evenredigheid. Effectiviteit betekent dat met de verwerking van de gegevens het gestelde doel kan worden bereikt of dat het zeer waarschijnlijk is dat het gestelde doel bereikt kan worden. Evenredigheid houdt in dat het legitieme doel dat wordt nagestreefd in verhouding moet staan tot het feit dat daarvoor persoonsgegevens moeten worden verwerkt.

Subsidiariteit

Subsidiariteit gaat over de vraag of het genoemde doel niet op een andere, minder ingrijpende wijze kan worden bereikt.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Noodzakelijk](#)[Bijzonder >](#)[Straf-
rechtelijk >](#)[Overzicht >](#)[AVG](#)[Wpg >](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Bijzondere persoonsgegevens

Algemeen verwerkingsverbod

Op het verwerken van bijzondere categorieën van persoonsgegevens rust gezien hun gevoelige aard een algemeen verwerkingsverbod (artikel 9 AVG). Dit betekent dat deze gegevens in principe niet gedeeld mogen worden.

“Doorbrekingen”

In bepaalde gevallen is het toch mogelijk om bijzondere categorieën van persoonsgegevens te verwerken. Er is een beperkt aantal uitzonderingen op het verwerkingsverbod geformuleerd in de AVG (artikel 9 lid 2) en in de UAVG (artikel 22 t/m 30). Dit zijn de zogenoemde ‘doorbrekingen’.

Let op!

Als één van de uitzonderingen op het verbod op de verwerking van toepassing is, betekent dit niet direct dat de gegevens daadwerkelijk verwerkt mogen worden. Voor de verwerking moet op grond van artikel 6 een grondslag aanwezig zijn. De verwerking moet daarnaast ook voldoen aan de andere eisen uit de AVG; de verwerking moet bijvoorbeeld noodzakelijk zijn.

Algemene uitzonderingsgronden op verwerkingsverbod

In artikel 9 lid 2 van de AVG worden tien gevallen genoemd waarin het delen van bijzondere categorieën van persoonsgegevens toch mogelijk is. De volgende vier gronden kunnen relevant zijn voor het verstrekken van gegevens om excessief geweld te voorkomen:

1. Uitdrukkelijke toestemming

De betrokkene heeft uitdrukkelijke toestemming gegeven. Er mag geen twijfel over bestaan of de persoon toestemming heeft gegeven of niet. Deze toestemming moet worden vastgelegd en kan altijd weer worden ingetrokken.

2. Vitale belangen

Als het verwerken van persoonsgegevens noodzakelijk is voor de bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een ander kan het toegestaan zijn dat bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden gedeeld. Het verstrekken daarvan is alleen toegestaan als de betrokkene niet in staat is om toestemming te geven, fysiek (bewusteloos) of juridisch (handelingsonbekwaam).

3. Gegevens die kennelijk openbaar zijn gemaakt.

Een uitzondering op het verwerkingsverbod is als de betrokkene de bijzondere categorieën van persoonsgegevens zelf kennelijk openbaar heeft gemaakt.

4. Redenen van zwaarwegend algemeen belang

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Noodzakelijk >](#)[Bijzonder](#)[Straf-
rechtelijk >](#)[Overzicht >](#)[AVG](#)[Wpg >](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Specifieke uitzonderingsgronden op verwerkingsverbod

Naast de algemene uitzonderingen is er een aantal specifieke uitzonderingen per 'categorie' van bijzondere persoonsgegevens in de UAVG. We bespreken deze niet uitgebreid. Voor meer informatie over de specifieke uitzonderingsgronden kunt u de volgende artikelen raadplegen:

Artikelen specifieke uitzonderingsgronden

- **Artikel 25 UAVG** | (Uitzonderingen inzake verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt)
- **Artikel 26 UAVG** | (Uitzonderingen inzake verwerking persoonsgegevens waaruit politieke opvattingen blijken voor vervulling openbare functies)
- **Artikel 27 UAVG** | (Uitzonderingen inzake verwerking persoonsgegevens waaruit religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken voor geestelijke verzorging)
- **Artikel 28 UAVG** | (Uitzonderingen inzake genetische gegevens)
- **Artikel 29 UAVG** | (Uitzonderingen inzake biometrische gegevens)
- **Artikel 30 UAVG** | (Uitzonderingen inzake gegevens over gezondheid)

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Noodzakelijk >](#)[Bijzonder](#)[Straf-
rechtelijk >](#)[Overzicht >](#)[AVG](#)[Wpg >](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Strafrechtelijke persoonsgegevens

Algemeen verwerkingsverbod gegevens van strafrechtelijke aard

Uit artikel 10 van de AVG volgt dat persoonsgegevens van strafrechtelijke aard alleen verwerkt mogen worden onder toezicht van de overheid of als dat is toegestaan op grond van Nederlands recht of Unierecht dat passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene biedt.

“Doorbreekingsgronden”

Om persoonsgegevens van strafrechtelijke aard te verwerken zijn **algemene uitzonderingsgronden** en **specifieke uitzonderingsgronden** geformuleerd in de UAVG (artikel 32 en 33).

Algemene uitzonderingsgronden op verwerkingsverbod

In artikel 32 van de UAVG worden zes algemene uitzonderingsgronden beschreven op het verbod om persoonsgegevens van strafrechtelijke aard te verwerken. Deze zijn vergelijkbaar met die voor de bijzondere categorieën van persoonsgegevens.

De volgende algemene uitzonderingsgronden kunnen relevant zijn voor het verstrekken van gegevens om excessief geweld te voorkomen:

- **de uitdrukkelijke toestemming** van de betrokkene;
- situaties waar de verwerking noodzakelijk is ter **bescherming van de vitale belangen van de betrokkene** of een andere natuurlijke persoon (indien de betrokkene fysiek of juridisch niet in staat is toestemming te geven);
- situaties waar de verwerking betrekking heeft op gegevens die door de betrokkene **openbaar zijn gemaakt**;
- situaties waar de verwerking noodzakelijk is voor de **instelling, uitoefening of onderbouwing van een vordering**;
- gerechten die handelen in het kader van hun **rechtsbevoegdheid**;
- situaties waar de verwerking noodzakelijk is om **redenen van zwaarwegend algemeen belang**;

[Inleiding >](#)
[Begrippen >](#)
[Beginselen >](#)
[Verwerkings-
grondslagen >](#)
[Noodzakelijk >](#)
[Bijzonder >](#)
[Straf-
rechtelijk](#)
[Overzicht >](#)
AVG
[Wpg >](#)
[Wsjg >](#)
[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

 Wettelijk
kader

Specifieke uitzonderingsgronden op verwerkingsverbod

Daarnaast bevat de UAVG in artikel 33 ook nog enkele specifieke wettelijke grondslagen voor de verwerking van strafrechtelijke gegevens.

Voor het voorkomen van excessief geweld zijn met name de volgende grondslagen van belang:

- **Toepassing strafrecht.** De verwerking vindt plaats door een orgaan dat is belast met de toepassing van het strafrecht (bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming in strafzaken en de reclassering)
- **Wpg en Wjsg.** De strafrechtelijke gegevens zijn verkregen op grond van de Wpg of de Wjsg.
- **Publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden.** De strafrechtelijke gegevens worden door of voor een samenwerkingsverband verwerkt als dit noodzakelijk is voor de uitvoer van hun taken en passende waarborgen zijn getroffen.
- **Als aanvulling op gezondheidsgegevens.** De verwerking is noodzakelijk in aanvulling op de verwerking van gezondheidsgegevens, met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkene.

[Inleiding >](#)
[Begrippen >](#)
[Beginselen >](#)
[Verwerkings-
grondslagen >](#)
[Noodzakelijk >](#)
[Bijzonder >](#)
[Straf-
rechtelijk](#)
[Overzicht >](#)
[AVG](#)
[Wpg >](#)
[Wsjg >](#)
[Sectoraal >](#)

[Over de handreiking](#)

[Stappenplannen](#)

[Wettelijk
kader](#)

Wpg

Achtergrond

De Wet politiegegevens (Wpg) vloeit voort uit de Europese Richtlijn EU [2016/680](#). Deze richtlijn reguleert persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van politieke en justitiële activiteiten en verplicht lidstaten van de Europese Unie expliciete nationale wetgeving te creëren voor het verwerken van persoonsgegevens die gaan over voorkoming, onderzoek, opsporing en vervolging van strafbare feiten. In het kader van excessief geweld is de Wpg met name relevant omdat de wet voor de politie en boa's leidend is wanneer zij gegevens verwerken bij het uitvoeren van haar wettelijke taken.

Relevante wet- en regelgeving

Bepalingen uit de Wpg zijn nader uitgewerkt in het Besluit politiegegevens, Besluit politiegegevens Boa, Besluit politiegegevens bijzondere opsporingsdiensten, Aanwijzing Wpg en de rol van de officier van justitie.

Doel

De Wpg heeft een tweeledige doelstelling. Enerzijds is de wet erop gericht om de verwerking en verstrekking van politiegegevens mogelijk te maken zodat de uitvoering van politietaken effectief en efficiënt verloopt, anderzijds biedt de wet waarborgen van de privacy voor degene waarvan gegevens worden verwerkt.

Inhoud Wpg

De Wpg regelt de verwerking van persoonsgegevens voor de uitoefening van de (politie)taken door bevoegde autoriteiten (onder meer de politie en de bijzondere opsporingsdiensten (BOD), waaronder ook boa's vallen). Op grond van de Wpg mogen alleen politiegegevens worden verwerkt als dit noodzakelijk is, zij rechtmatig zijn verkregen en doelgebonden worden verwerkt. Regels uit de Wpg hebben voorrang ten opzichte van regels uit de AVG en ook ten opzichte van de UAVG.

Let op!

Hierna wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de belangrijkste bepalingen uit de Wpg.

Begrippen

Persoonsgegevens

Alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijk persoon.

Politiegegevens

Een persoonsgegeven dat verwerkt wordt in het kader van de politietaak, zoals bedoeld is in de [artikelen 3 en 4 van de Politiewet 2012](#). In de praktijk wordt daarbij veelal een onderscheid gemaakt in enerzijds dagelijkse politietaken als preventie, handhaving openbare orde en hulpverlening en anderzijds de opsporing van strafbare feiten. Hiervoor geldt de Wpg.

Bijzondere politiegegevens

Politiegegevens waaruit ras, etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke of het lidmaatschap van een vakbond blijkt. Ook de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een natuurlijke persoon, of gegevens over gezondheid, seksuele leven en seksuele gerichtheid.

Bevoegde autoriteiten

Deze wet is van toepassing op de verwerking van politiegegevens door een bevoegde autoriteit. Een bevoegde autoriteit is iedere overheidsinstantie die bevoegd is tot het uitoefenen van politietaken. Dit is niet alleen de politie, maar ook de bijzondere opsporingsorganisaties. In het kader van excessief geweld is het met name van belang dat de Wpg van toepassing voor de politie, de Koninklijke Marechaussee, de bijzondere opsporingsdiensten en voor boa's.

Verwerken

Het 'verwerken' van gegevens is een verzamelterm voor het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken, verspreiden of op een andere manier ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van persoonsgegevens.

Verwerkingsverantwoordelijke

De verwerkingsverantwoordelijke is degene die, alleen of samen met anderen, het doel (waarvoor) en de middelen (op welke wijze) van de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. In het geval van de politie is de korpschef ([artikel 27 Politiewet jo. artikel 1 sub f onder 1](#)) de verwerkingsverantwoordelijke.

[Inleiding >](#)[Begrippen](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
verstrekking >](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Voor Boa's geldt dat de verwerkingsverantwoordelijkheid voor de gegevensverwerking door een boa is belegd bij diens werkgever. Bij een gemeenschappelijke verwerking van politiegegevens is de verwerkingsverantwoordelijke diegene die feitelijk zorg draagt voor de verwerking (artikel 1 sub f onder 4).

Ter beschikking stellen of verstrekken?

Ter beschikking stellen

Als gegevens worden gedeeld binnen of tussen de politie, Kmar of bijzondere opsporingsdiensten spreekt de Wpg van 'ter beschikking stellen'. Hierbij geldt het uitgangspunt dat er sprake is van een 'free flow of information': politiegegevens worden ter beschikking gesteld aan ambtenaren van politie en daarmee gelijkgestelden, voor zover zij deze behoeven voor de uitvoering van hun taak (artikel 15 lid 1 Wpg).

Verstrekken

Verstrekken is het bekend maken of ter beschikking stellen van politiegegevens aan bijvoorbeeld gemeenten, zorgpartners of samenwerkingsverbanden. Het gaat hierbij om het verstrekken van politiegegevens aan derden die niet op grond van de Wpg geautoriseerd zijn voor het verwerken van politiegegevens.

[Inleiding >](#)[Begrippen](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
verstrekking >](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Beginselen

Let op!

De volgende algemene beginselen gelden voor het verwerken van persoonsgegevens als de Wpg van toepassing is.

Noodzakelijkheid, rechtmatigheid, proportionaliteit, transparantie en doelbinding

Het uitgangspunt van de Wpg is dat politiegegevens alleen mogen worden verwerkt voor zover dit noodzakelijk is voor de in Wpg geformuleerde doeleinden (artikel 8 t/m 14 Wpg). Verder is de verwerking van politiegegevens alleen toegestaan voor zover zij toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (artikel 3 lid 1 en 2 Wpg). Politiegegevens moeten daarnaast rechtmatig zijn verkregen en op een transparante wijze zijn verwerkt, dat wil zeggen dat goed moet worden vastgelegd op welke wijze gegevens zijn verkregen en verwerkt.

Doelafwijkende verwerking

Doelafwijkende verwerking van politiegegevens alleen mogelijk in die gevallen waarin de Wpg uitdrukkelijk voorziet, de verwerking voor dat andere doel noodzakelijk

is, in verhouding staat met dat doel en de verwerking niet onverenigbaar is met het oorspronkelijke doel waarvoor het politiegegeven is verwerkt. Zie artikel. 8 lid 4, 9 lid 3, 10 lid 5, 12 lid 2 en 13 lid 1 Wpg. De verdere verwerking is alleen mogelijk als sprake is van noodzakelijkheid en door personen en instanties die bij of krachtens de Wpg met het oog op een zwaarwegend algemeen belang zijn aangewezen, (artikel 3 Wpg).

Juistheid en nauwkeurigheid

Artikel 4 van de Wpg bepaalt dat de verwerkings-verantwoordelijke de nodige zorg draagt voor de juistheid en nauwkeurigheid van de politiegegevens. Indien gegevens onjuist zijn of voor een doel worden gebruikt waarvoor zij niet bedoeld is, dient de verwerkingsverantwoordelijke de gegevens te verwijderen of te rectificeren.

Geheimhoudingsplicht

Iedereen die over politiegegevens beschikt is verplicht tot geheimhouding van deze politiegegevens (artikel 7 Wpg). Dit geldt ook voor de ontvangers van politiegegevens. Hierbij maakt het niet uit of de ontvangende partij onder de Wpg valt: de geheimhoudingsplicht is altijd van toepassing op politiegegevens. De ontvanger mag deze geheimhouding alleen doorbreken als hij wettelijk verplicht is de politiegegevens te verstrekken of als dit noodzakelijk is om zijn taak uit te voeren. De uitzonderingen op deze geheimhoudingsplicht staan beschreven in paragraaf 3 van de Wpg: de verstrekkingen.

[Inleiding >](#)
[Begrippen >](#)
[Beginselen](#)
[Verwerkings-
grondslagen >](#)
[Grondslagen-
verstrekking >](#)
[Overzicht >](#)
[AVG >](#)
[Wpg](#)
[Wsjg >](#)
[Sectoraal >](#)

Verwerkingsgrondslagen

Wettelijke grondslag verwerking

De Wpg onderscheidt verschillende grondslagen waarvoor politiegegevens mogen worden verwerkt. Voor deze doelen gelden verschillende eisen als het gaat om verwerkings-, verwijderings- en vernietigingstermijnen.

De volgende grondslagen zijn met het oog op gegevensverwerking en gegevensdeling rondom excessief geweld het meest relevant.

Buitengewone opsporingsambtenaren

Artikel 2 Besluit politiegegevens boa's bepaalt dat voor de buitengewone opsporingsambtenaren alleen artikelen 8, 9 en 13-verwerkingen van toepassing zijn.

Verwerking voor uitvoering dagelijkse politietaak (artikel 8 Wpg)

Artikel 8 Wpg maakt verwerking mogelijk met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaak. Van een artikel 8 Wpg verwerking is in beginsel sprake bij

handhaving van wetten en regels, hulpverlening, surveillance, verkeerszaken en eenvoudige opsporingsonderzoeken. Voor artikel 8 opsporingsonderzoeken geldt de algemene regel dat hierbij geen bijzondere opsporingsbevoegdheden worden ingezet en er geen sprake is van een omvangrijk onderzoek. Een voorbeeld van een verwerking van dagelijkse politietaak is een verwerking van waarnemingen van een wijkagent in een proces verbaal. De verwerkte politiegegevens kunnen zowel over verdachten, slachtoffers als andere betrokkenen gaan.

Gerichte verwerking in verband met onderzoek naar de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval (artikel 9 Wpg)

Op grond van artikel 9 Wpg kunnen politiegegevens gericht worden verwerkt voor een onderzoek met het oog op de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval. De inzet van bijzondere opsporingsbevoegdheden is hierbij niet uitgesloten. Bij artikel 9 Wpg is er sprake van een gerichte en omvangrijke onderzoek naar bijvoorbeeld een bepaald persoon of een bepaalde omgeving, bijvoorbeeld een rechercheonderzoek. Hiervoor kunnen gegevens worden gebruikt die eerst op grond van artikel 8 zijn verwerkt. Als er sprake is van een artikel 9 Wpg-onderzoek en verwerking, moet het doel binnen een week na aanvang van de verwerking schriftelijk worden vastgelegd (artikel 9 lid 2 Wpg). Een goede doelomschrijving is van belang omdat de verwerkte politiegegevens worden verwijderd en vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor zij zijn verwerkt (artikel. 9 lid 4 Wpg).

[Inleiding >](#)
[Begrippen >](#)
[Beginselen >](#)
[Verwerkings-
grondslagen](#)
[Grondslagen-
verstrekking >](#)
[Overzicht >](#)
[AVG >](#)
[Wpg](#)
[Wsjg >](#)
[Sectoraal >](#)

Voorbeeld: een enkele overlastmelding (artikel 8 Wpg), die na meerdere meldingen onderdeel uit gaat maken van een onderzoek naar de oorzaak van de overlast en er voldoende aanleiding bestaat om gericht informatie te verzamelen met betrekking tot de overlast (artikel 9 Wpg).

Gerichte verwerking voor inzicht in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen van de rechtsorde (artikel 10 Wpg)

Artikel 10 biedt de grondslag voor gerichte verwerking voor het verkrijgen van inzicht in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen en inbreuken van de rechtsorde. In de artikelen 3.1 en 3.2 van het Besluit politiegegevens wordt nader toegelicht wat hieronder moet worden verstaan, namelijk het opbouwen van een informatiedossier over mensen, maar los van concrete handhavings- of opsporingsacties.

Verwerking ter ondersteuning van het werk (artikel 13 Wpg)

Op grond van artikel 13 kunnen ten behoeve van de ondersteuning van de politietaak, de politiegegevens die worden verwerkt volgens artikel 8, 9 en 10, verder worden verwerkt voor zover zij relevant zijn de volgende doelen:

- het vaststellen van eerdere verwerkingen ten aanzien van eenzelfde persoon of zaak, onder meer ter bepaling van eerdere betrokkenheid bij strafbare feiten;
- het ophelderen van strafbare feiten die nog niet herleid konden worden tot een verdachte;
- identificatie van personen of zaken;
- het onder de aandacht brengen van personen of zaken met het oog op het uitvoeren van een gevraagde handeling of met het oog op een juiste bejegening van personen;
- het uitvoeren van taken ten dienste van de justitie.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen](#)[Grondslagen-
verstrekking >](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Grondslagenverstrekking

Ter beschikking stellen

Als gegevens worden gedeeld binnen of tussen de politie, Koninklijke Marechaussee of bijzondere opsporingsdiensten spreekt de Wpg van 'ter beschikking stellen'. Hierbij geldt het uitgangspunt dat er sprake is van een 'free flow of information': politiegegevens worden ter beschikking gesteld aan ambtenaren van politie en daarmee gelijkgestelden, voor zover zij deze behoeven voor de uitvoering van hun taak (artikel 15 lid 1 Wpg). Hierbij geldt het uitgangspunt 'delen, tenzij...'. Artikel 2:13 van het Besluit politiegegevens (Bpg) beschrijft in welke gevallen het ter beschikking stellen geweigerd kan worden (de tenzij).

Politiegegevens die met een artikel 9- of artikel 10-doel zijn verwerkt, worden pas na instemming van een bevoegd functionaris (artikel 2:10 Bpg, artikel 9 lid 3, artikel 10 lid 5 Wpg) ter beschikking gesteld.

Verstrekken aan andere organisaties

Voor verstrekking aan partijen die niet onder de Wpg vallen, is het uitgangspunt 'niet delen, tenzij...'. Dit betekent dat er in principe geen politiegegevens worden verstrekt, tenzij dit expliciet mogelijk is gemaakt in een wet. Er zijn meerdere grondslagen die verstrekking mogelijk maken.

Verstrekken aan gezagsdragers

In artikel 16 en 17 van de Wpg worden de verstrekkingmogelijkheden door verwerkingsverantwoordelijken aan gezagsdragers (zoals de officier van justitie en de burgemeester) en de inlichtingendiensten benoemd. In artikel 18 Wpg en paragraaf 4 van het Bpg worden ook ontvangstgerechtigde instanties aangewezen voor bepaalde politiegegevens.

Verstrekking aan samenwerkingsverbanden

Artikel 20 Wpg biedt verwerkingsverantwoordelijken de mogelijkheid om op lokaal niveau structureel in een samenwerkingsverband samen te werken met partijen die in de Wpg niet als ontvanger van politiegegevens zijn aangewezen. Dit geldt zowel voor publiekrechtelijke als private partijen. Deze verstrekking kan alleen plaatsvinden wanneer deze verenigbaar is met de politietaak en een van de volgende doelen dient:

- het voorkomen en opsporen van strafbare feiten;
- het handhaven van de openbare orde;
- het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven; of
- het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
verstrekking](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)

Aan de verstrekking op grond van artikel 20 Wpg is de voorwaarde verbonden dat het bevoegd gezag instemming geeft. Indien wordt besloten tot gegevensverstrekking moet worden vastgelegd voor welk zwaarwegend algemeen belang de verstrekking noodzakelijk is, voor welk samenwerkingsverband de politiegegevens worden verstrekt en het doel waartoe dit is opgericht, welke gegevens worden verstrekt, de voorwaarden waaronder de gegevens worden verstrekt en aan welke personen of instanties de gegevens worden verstrekt. Dit kan bijvoorbeeld in een convenant.

Zwaarwegend algemeen belang

De Wpg biedt ook de mogelijkheid om in gevallen waarin sprake is van een zwaarwegend algemeen belang om gegevens te verstrekken aan instanties die niet zijn genoemd in de Wpg of andere wetten. Dit kan zowel een incidenteel als structureel karakter hebben.

Incidentele verstrekkingen

Artikel 19 Wpg regelt de incidentele verstrekking aan derden die niet onder de werking van de Wpg vallen. Voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang en met instemming van het bevoegd gezag kan voor de volgende doeleinden informatie incidenteel worden verstrekt:

- het voorkomen en opsporen van strafbare feiten;
- het handhaven van de openbare orde;
- het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven; of
- het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving

Let op!

Als het gaat om informatieverstrekking buiten de kerntaken van de politie (op grond van de artikelen 18 tot en met 20 Wpg) moet worden voldaan aan de voorwaarden van noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
verstrekking](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg](#)[Wsjg >](#)[Sectoraal >](#)[Over de handreiking](#)[Stappenplannen](#)[Wettelijk
kader](#)

Wsjg

Achtergrond

De Wjsg komt voort uit de Europese Richtlijn EU 2016/680. Deze richtlijn reguleert persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van politieke en justitiële activiteiten en verplicht lidstaten van de Europese Unie expliciete nationale wetgeving te creëren voor het verwerken van persoonsgegevens die gaan over voorkoming, onderzoek, opsporing en vervolging van strafbare feiten. De Wjsg is leidend voor justitie bij de opsporing vervolging van strafbare feiten en bij het tenuitvoerleggen van opgelegde straffen.

Relevante wet- en regelgeving

Nadere regels zijn te vinden in het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens, de Aanwijzing wet justitiële en strafvorderlijke gegevens en de Beleidsregel verstrekking tenuitvoerleggingsgegevens.

Doel

Een verwerking van persoonsgegevens staat op gespannen voet met het recht op privacy en bescherming van persoonsgegevens. Dit geldt des te meer voor bijzondere en/of zeer gevoelige persoonsgegevens die in het kader van opsporing en/of vervolging worden verwerkt, in het bijzonder omdat voor de verwerking van deze gegevens geen toestemming nodig is van de mensen waarvan gegevens worden verwerkt. De Wjsg regelt wanneer een inbreuk op de privacyrechten van betrokkenen gerechtvaardigd is en persoonsgegevens mogen worden verwerkt en/of verstrekt.

Inhoud Wjsg

De Wjsg geldt voor bevoegde autoriteiten bij de uitvoering van hun taken voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten en de tenuitvoerlegging van straffen. De wet is bij de aanpak van excessief geweld met name relevant omdat de wet leidend is voor het OM. In de wet staan namelijk bepalingen met betrekking tot de verwerking van justitiële gegevens, strafvorderlijke gegevens en tenuitvoerleggingsgegevens.

Let op!

Regels uit de Wjsg hebben **voorrang** ten opzichte van regels uit de (U)AVG.

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Overzicht >

AVG >

Wpg >

Inleiding

Wsjg

Begrippen >

Sectoraal >

Beginselen >

Verwerkings-
grondslagen >

Grondslagen-
gegevensdeling >

Begrippen

Handleiding Wjsg

Hierna wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de belangrijkste bepalingen uit de Wjsg.

Categorieën gegevens

De Wjsg kent verschillende categorieën persoonsgegevens (alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon), waarvoor verschillende verwerkingsregels gelden. In het kader van de rol van het OM bij excessief geweld zijn met name de strafvorderlijke en justitiële gegevens van belang. Daarnaast kunnen tenuitvoerleggingsgegevens in dit kader ook een rol spelen.

Justitiële gegevens (artikel 1 onder a Wjsg)

Bij algemene maatregel van bestuur (hoofdstuk 2 Bjsj) te omschrijven persoonsgegevens of gegevens over een rechtspersoon inzake de toepassing van het strafrecht of de strafvordering, die in een gegevensbestand zijn of worden verwerkt.

De tenlastelegging en de gevorderde strafeis zijn voorbeelden van justitiële gegevens.

Persoonsdossier (artikel 1 onder c Wjsg)

Een dossier waarin aan rechterlijke autoriteiten wordt gerapporteerd over onderzoeken naar het gedrag of de levensomstandigheden van een natuurlijk persoon in verband met tegen hem aanhangige strafzaken, de tenuitvoerlegging van aan hem opgelegde straffen of maatregelen of zijn reclassering.

Strafvorderlijke gegevens (artikel 1 onder b Wjsg)

Persoonsgegevens of gegevens over een rechtspersoon die zijn verkregen in het kader van een strafvorderlijk onderzoek en die het openbaar ministerie in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg in een gegevensbestand verwerkt.

Voorbeelden van dit soort gegevens zijn gegevens uit een strafdossier.

Tenuitvoerleggingsgegevens (artikel 1 onder d Wjsg);

Persoonsgegevens of gegevens over een rechtspersoon inzake de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen, die in een dossier of een ander gegevensbestand zijn of worden verwerkt.

Gerechtelijke strafgegevens (artikel 1 onder e Wjsg)

Persoonsgegevens of gegevens over een rechtspersoon die zijn verkregen in het kader van het behandelen en beslissen van zaken waarop het Nederlandse strafrecht van toepassing is en die in een gegevensbestand zijn of worden verwerkt.

[Inleiding >](#)
[Begrippen](#)
[Beginselen >](#)
[Verwerkings-
grondslagen >](#)
[Grondslagen-
gegevensdeling >](#)
[Overzicht >](#)
[AVG >](#)
[Wpg >](#)
[Wjsg](#)
[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Bijzondere persoonsgegevens

Strafvorderlijke gegevens waaruit ras, etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging, of het lidmaatschap van een vakbond blijkt. Ook genetische gegevens, biometrische gegevens (met het oog op de unieke identificatie van een natuurlijke persoon), of gegevens over gezondheid, seksuele leven en seksuele gerichtheid vallen hieronder.

Verwerken

Het 'verwerken' van gegevens is een verzamelterm voor het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken, verspreiden of op een andere manier ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van persoonsgegevens.

Verwerkingsverantwoordelijke

Deze handleiding is primair gericht op 'verwerkingsverantwoordelijken', dat wil zeggen, op degenen die voor een bepaald doel gegevens verwerkt. De verwerkingsverantwoordelijke draagt er de verantwoordelijkheid voor dat de verwerking van de persoonsgegevens rechtmatig is.

[Inleiding >](#)[Begrippen](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
gegevensdeling >](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg >](#)[Wsjg](#)[Sectoraal >](#)

In lijn met de Europese Richtlijn zijn de bevoegde autoriteiten verwerkingsverantwoordelijken. Het College van procureurs-generaal is de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van strafvorderlijke gegevens en tenuitvoerleggingsgegevens (voor zo ver die door het OM worden verwerkt). De Minister van Justitie en Veiligheid is de verwerkingsverantwoordelijke voor de justitiële gegevens en rapporten in een persoonsdossier en tenuitvoerleggingsgegevens. De gerechten zijn de verwerkingsverantwoordelijke voor gerechtelijke strafgegevens.

Gegevensverstrekking

Het verstrekken van gegevens is hierbij het doorgeven van justitiële gegevens, tenuitvoerleggings-gegevens, strafvorderlijke gegevens, gerechtelijke strafgegevens of persoonsdossiers.

Betrokkenen

In de Wjsj wordt het volgende onderscheid gemaakt tussen de verschillende categorieën van betrokkenen. Per betrokkenen verschilt het verwerkingsregime. Tussen de volgende betrokkenen wordt onderscheid gemaakt:

- Personen ten aanzien van wie gegronde vermoedens bestaan dat zij een strafbaar feit hebben gepleegd of zullen plegen;
- Personen die voor een strafbaar feit zijn veroordeeld;
- Slachtoffers van een strafbaar feit of personen ten aanzien van wie bepaalde feiten aanleiding geven tot het vermoeden dat zij het slachtoffer kunnen worden van een strafbaar feit;
- Andere personen die bij een strafbaar feit betrokken zijn, zoals personen die als getuige kunnen worden opgeroepen in een onderzoek of informatie kunnen verstrekken.

Beginselen

Juistheid, nauwkeurigheid en volledigheid

De verwerkingsverantwoordelijke dient er zorg voor te dragen dat gegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Gegevens moeten worden vernietigd of gerectificeerd als blijkt dat deze, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn.

Doelbinding

De Wjsg geldt voor het OM bij de uitvoering van taken voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten en tenuitvoerlegging van straffen. De verwerking van persoonsgegevens is alleen rechtmatig als dit noodzakelijk is voor een goede vervulling van een wettelijke taak of het nakomen van een andere wettelijke verplichting. De taak van het OM ligt is beschreven in artikel 124 van de Wet op de rechterlijke organisatie. Daarin staat dat het OM is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en met andere bij de wet vastgestelde taken.

Zwaarwegend algemeen belang

De Wjsg stelt bij verstrekking van justitie en strafvorderlijke gegevens als voorwaarde dat een zwaarwegend algemeen belang de verstrekking vereist. Of er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang dient per verstrekking afgewogen te worden.

Belangenafweging (noodzakelijkheid, proportionaliteit en evenredigheid)

De verstrekking moet noodzakelijk zijn voor een goede taakuitoefening van degene aan wie strafvorderlijke en/of justitiële gegevens worden verstrekt. Daarnaast moet de verstrekking noodzakelijk zijn voor het daarmee te dienen doel (doelbinding). Dit impliceert een afweging van proportionaliteit en subsidiariteit van de verstrekking.

- **Subsidiariteit:** er moet worden gekeken of het doel ook op een andere, voor de betrokkene minder ingrijpend wijze (minder inbreuk op de privacy) kan worden bereikt.
- **Proportionaliteit:** een verstrekking is proportioneel als deze de belangen van de betrokkene niet onevenredig schaadt.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
gegevensdeling >](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg >](#)[Wsjg](#)[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Contra-indicatie

Een contra- indicatie is een reden om gegevens niet te verstrekken. Voorbeelden van contra- indicaties zijn:

- sepot;
- vrijspraak;
- zaak is nog niet beoordeeld
- ontvanger is niet genoemd in de aanwijzing verstrekking van strafvorderlijke gegevens voor buiten strafrecht gelegen doeleinde;
- strijdigheid met de uitgangspunten (noodzakelijkheid, proportionaliteit en evenredigheid).

Geheimhouding

De Wjsg kent ook een geheimhoudingsbepaling. Op grond van artikel 52 Wjsg is een ieder die op grond van de Wjsg de beschikking krijgt over deze gegevens verplicht tot geheimhouding daarvan. Gegevens mogen alleen worden gedeeld wanneer een bij of krachtens de Wjsg gegeven voorschrift dit toelaat, dan wel de uitvoering van de taak met het oog waarop de gegevens zijn verstrekt tot het ter kennis brengen daarvan noodzaakt.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
gegevensdeling >](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg >](#)[Wjsg](#)[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Verwerkingsgrondslagen

Categorieën strafrechtelijke persoonsgegevens: eigen verwerkingsregime

De Wjsg kent verschillende categorieën strafrechtelijke persoonsgegevens met elk een eigen verwerkingsregime. Met name de categorieën **justitiële gegevens** en **strafvorderlijke gegevens** zijn relevant voor het voorkomen of bestrijden van excessief geweld. Ook **tenuitvoerleggingsgegevens** kunnen van belang zijn, zij het in mindere mate.

Justitiële gegevens

Justitiële gegevens kunnen op grond van artikel 2 van de Wjsg worden verwerkt. Dit is toegestaan als dit noodzakelijk is voor een goede strafrechtpleging. Justitiële gegevens kunnen uitsluitend voor een ander doel worden verwerkt dan waarvoor zij zijn verkregen als dit bij wet is geregeld. De verdere verwerking is daarnaast alleen mogelijk door personen en instanties die bij wet met het oog op een zwaarwegend algemeen belang zijn aangewezen.

Strafvorderlijke gegevens

Strafvorderlijke gegevens mogen worden verwerkt als dit noodzakelijk is voor een goede vervulling van de taak van het Openbaar Ministerie of het nakomen van een andere wettelijke verplichting.

Tenuitvoerleggingsgegevens

Het verwerken van tenuitvoerleggingsgegevens is toegestaan als dit noodzakelijk is voor een goede vervulling van een wettelijke taak of het nakomen van een andere wettelijke verplichting. De wettelijke taken en verplichtingen die de minister dient te vervullen voor de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende of -beperkende straffen of maatregelen, zijn vastgelegd in o.a. de Wet forensische zorg, de Penitentiaire beginselen wet, de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden, de Beginselenwet justitiële jeugdinstellingen en aanverwante regelgeving.

Persoonsdossier

Het verwerken van persoonsgegevens in is toegestaan indien als dit gericht is op de bevordering van een juiste toepassing van het strafrecht. In hoofdstuk 5 van het Bjsjg wordt de wijze bepaald waarop de rapporten die het persoonsdossier vormen worden verkregen.

Gerechtelijke strafgegevens

De gerechten, bedoeld in artikel 2 van de Wet op de rechterlijke organisatie, verwerken slechts gerechtelijke strafgegevens voor zover dit noodzakelijk is voor de rechtspraak.

[Inleiding >](#)
[Begrippen >](#)
[Beginselen >](#)
[Verwerkings-
grondslagen](#)
[Grondslagen-
gegevensdeling >](#)
[Overzicht >](#)
[AVG >](#)
[Wpg >](#)
[Wsjg](#)
[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

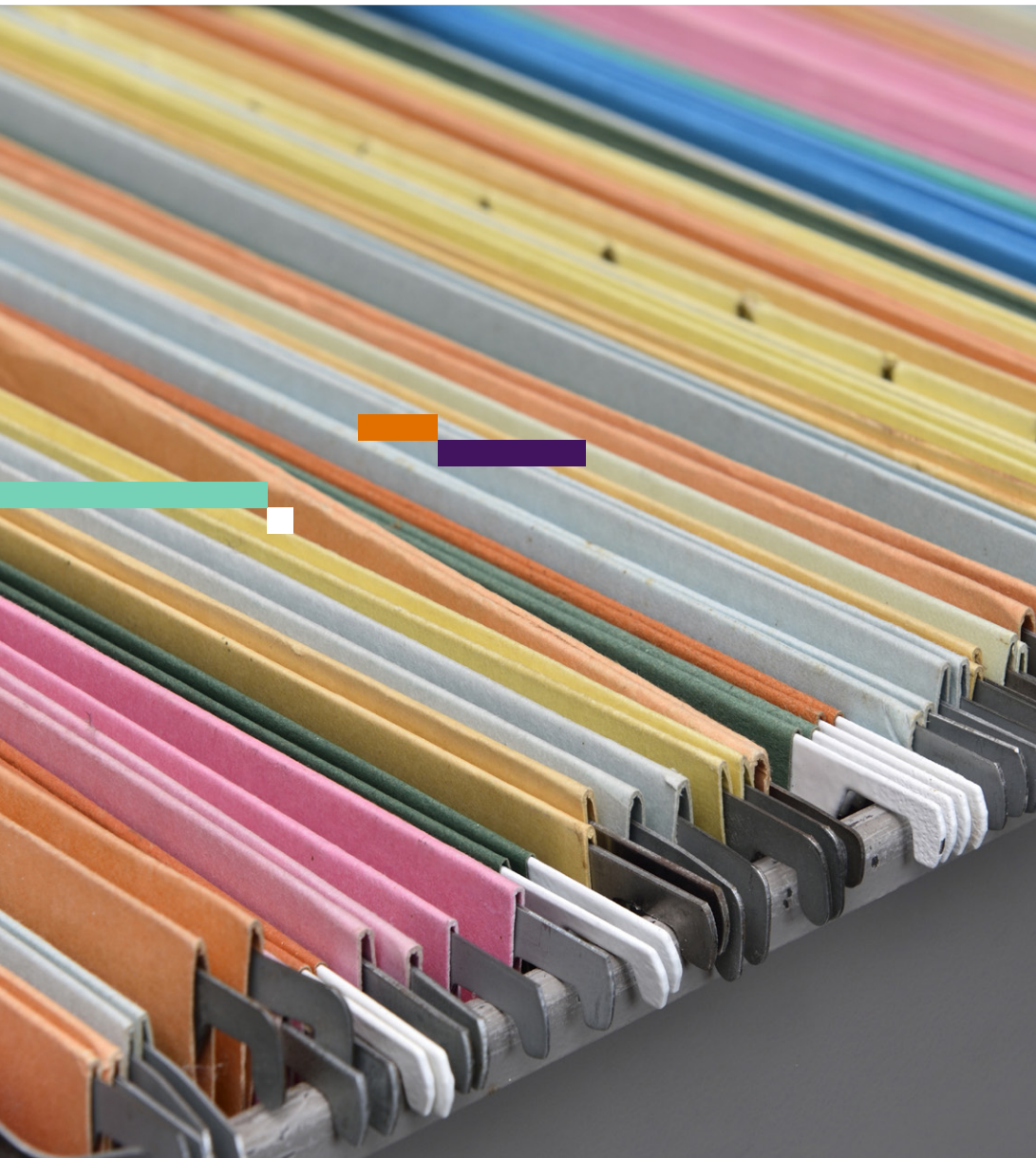

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Bijzondere persoonsgegevens

Ook verwerking van bijzondere categorieën van strafvorderlijke gegevens is mogelijk onder de Wjsg. Artikel 39c derde lid Wjsg bepaalt dat het OM strafvorderlijke gegevens waaruit ras, etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging, of het lidmaatschap van een vakbond blijkt, even als genetische gegevens, biometrische gegevens (met het oog op de unieke identificatie van een natuurlijke persoon), of gegevens over gezondheid, seksuele leven en seksuele gerichtheid, registreert. De verwerking mag alleen plaatsvinden als dit onvermijdelijk is voor het doel van de verwerking en de gegevens een aanvulling zijn op andere verwerkte gegevens. Dit artikel is overeenkomstig van toepassing op de categorieën ‘persoonsdossier’, ‘tenuitvoerleggingsgegevens’ en ‘gerechtelijke strafgegevens’.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen](#)[Grondslagen-
gegevensdeling >](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg >](#)[Wsj](#)[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Grondslagen gegevensdeling

Strafvorderlijke gegevens en justitiële gegevens

Het OM kan overgaan tot de verstrekking van strafvorderlijke gegevens en in sommige gevallen ook van justitiële gegevens, maar alleen als het gaat om justitiële gegevens (justitiële documentatie/historische overzichten) waarover het in het kader van de eigen taakuitvoering al beschikt.

1. Bij wet geregeld

In artikel 39e Wjsg staan de instanties of personen genoemd waaraan gegevens kunnen worden verstrekt voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang.

2. Buiten het strafrecht gelegen doeleinden

Wanneer er strafvorderlijke gegevens worden verstrekt voor buiten het strafrecht gelegen doeleinden is de grondslag gelegen in artikel 8a juncto artikel 39f Wjsg. Deze artikelen bepalen dat het OM aan personen of instanties voor bepaalde buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden strafvorderlijke gegevens en justitiële gegevens kunnen verstrekken als dit noodzakelijk is met het oog op een **zwaarwegend algemeen belang** en gericht is op bepaalde **doeleinden**.

Er is sprake van een zwaarwegend algemeen belang wanneer het gaat om:

- het belang van de nationale veiligheid;
- de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land;
- het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten;
- de bescherming van de gezondheid of de goede zeden;
- de bescherming van rechten en vrijheden van anderen.

Voor de volgende doeleinden kunnen gegevens worden verstrekt:

- het voorkomen en opsporen van strafbare feiten;
- het handhaven van de orde en veiligheid;
- het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving;
- het nemen van een bestuursrechtelijke beslissing;
- het beoordelen van de noodzaak tot het treffen van een rechtspositionele of tuchtrechtelijke maatregel;
- het verlenen van hulp aan slachtoffers en anderen die bij een strafbaar feit betrokken zijn;
- het verrichten van een privaatrechtelijke rechtshandeling door een persoon of instantie die met een publieke taak is belast.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
gegevensdeling](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg >](#)[Wsjg](#)[Sectoraal >](#)

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk
kader

Belangenafweging

Voordat wordt verstrekt moet er een belangenafweging plaatsvinden. Hierbij worden het belang dat de ontvanger heeft bij het verkrijgen van de gegevens en het recht op privacy van de betrokkene(n) tegen elkaar afgewogen. Bij deze belangenafweging dienen de beginselen van noodzakelijkheid, subsidiariteit en proportionaliteit te worden betrokken. Bij bewijsbare zaken is een inbreuk op het recht op privacy eerder gerechtvaardigd dan wanneer dit niet het geval is. In de Aanwijzing Wjsg voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden zijn de uitgangspunten genoemd van een volledige en correcte belangenafweging.

Let op!

Op basis van artikel 39f lid 1 Wjsg kunnen voor deze doelen in ieder geval aan de personen en instanties strafvorderlijke gegevens worden verstrekt die zijn genoemd in hoofdstuk 3 artikel 3 a t/m g van de Aanwijzing Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens.

[Inleiding >](#)[Begrippen >](#)[Beginselen >](#)[Verwerkings-
grondslagen >](#)[Grondslagen-
gegevensdeling](#)[Overzicht >](#)[AVG >](#)[Wpg >](#)[Wsjg](#)[Sectoraal >](#)[Over de handreiking](#)[Stappenplannen](#)[Wettelijk
kader](#)

Tenuitvoerleggingsgegevens

Als het OM tenuitvoerleggingsgegevens verwerkt, kan zij op grond van artikel 51c Wjsg tenuitvoerleggingsgegevens verstrekken aan personen of instanties als dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang. Hiervan is sprake als is voldaan aan één van de volgende doelen:

- de tenuitvoerlegging van een strafrechtelijke beslissing.
- de voorkoming, de opsporing, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten.
- schuldhulpverlening of resocialisatie van betrokkenen.
- bestuurlijk handelen of het nemen van een bestuursrechtelijke beslissing
- het verlenen van hulp aan slachtoffers

Als aanvullende eisen voor de verstrekking van tenuitvoerleggingsgegevens geldt dat sprake moet zijn van noodzakelijkheid met het oog op een zwaarwegend algemeen belang of de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte. Ook moet er in zodanige vorm worden verstrekt dat herleiding tot andere personen dan betrokkene, redelijkerwijs wordt voorkomen.

Sectorale wetgeving

Sommige privacy-bepalingen zijn vastgelegd in sectorale wet- en regelgeving. Een belangrijke privacy-bepaling geregeld in sectorale wetten is het beroepsgeheim.

Hierna worden enkele sectorale wetten toegelicht.

De Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)

Het doel van de Wet BIG is het bevorderen van de kwaliteit van de zorg die beroepsbeoefenaren leveren en het beschermen van patiënten of cliënten tegen ondeskundig of onzorgvuldig handelen van individuele zorgverleners. De privacyregels voor de gezondheidszorg staan beschreven in de Wet BIG en de Wgbo.

De Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)

De WGBO regelt de rechten en plichten van patiënten en cliënten die een geneeskundige behandeling krijgen en van zorgverleners. De privacyregels voor de gezondheidszorg staan beschreven in de Wet BIG en de Wgbo.

Jeugdwet

De Jeugdwet regelt bijna alle ondersteuning, hulp en zorg voor kinderen en jongeren en hun ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen. De Jeugdwet geeft privacyregels voor gemeenten, wijkteams en beroepskrachten in de jeugdhulp (gezinscoaches, op-voedondersteuners, (gezins)voogd, jeugdreclasseringswerker).

De Wmo 2015

De Wmo 2015 geeft gemeenten en aanbieders van maatschappelijke ondersteuning de bevoegdheid om persoonsgegevens te verwerken om te bepalen of ondersteuning nodig is en voor het bieden van ondersteuning.

Sectorale wetgeving

Het beroepsgeheim >

Doorbreken beroepsgeheim >

Overzicht >

AVG >

Wpg >

Wsjg >

Sectoraal

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk kader

Het beroepsgeheim

Het beroepsgeheim is de plicht om vertrouwelijke informatie die u van iemand te weten bent gekomen bij het uitoefenen van uw beroep of ambt niet te delen met derden.

Waarde van het beroepsgeheim

Het beroepsgeheim beschermt de individuele privacy van de betrokkene en dient daarnaast ook een maatschappelijk belang: het waarborgt vrije zorg en hulp voor iedereen. Door de geheimhouding blijft de drempel tot de hulp, ondersteuning of begeleiding zo laag mogelijk.

Het beroepsgeheim is in verschillende wetten geregeld:

- Het beroepsgeheim van BIG geregistreerde professionals (artikel 88 Wet Beroepen Individuele Gezondheidszorg (BIG))
- Het medisch beroepsgeheim als er sprake is van een geneeskundige behandelovereenkomst (artikel 457 boek 7 van het Burgerlijk wetboek-WGBO)
- Het beroepsgeheim van de jeugdhulpverlener en jeugdbeschermer (artikel 7.3.11 Jeugdwet)
- Het beroepsgeheim voor overige hulpverleners (artikel 8 EVRM, artikel 10 Grondwet en artikel 272 Wetboek van Strafrecht)

Medisch beroepsgeheim (BIG en WGBO)

Het beroepsgeheim van artsen, verpleegkundigen, verloskundigen, psychiaters, fysiotherapeuten, gezondheidspsychologen, en andere medische hulpverleners is geregeld in artikel 88 van de Wet BIG en artikel 7:457 van het Burgerlijk Wetboek (Wet Wgbo).

Geheimhoudingsbepaling in artikel 88 BIG

“De beoefenaren van een op grond van artikel 3, 34 of 36a gereguleerd beroep zijn verplicht geheimhouding in acht te nemen ten opzichte van al datgene wat hem bij het uitoefenen van zijn beroep op het gebied van de individuele gezondheidszorg als geheim is toevertrouwd, of wat daarbij als geheim te zijner kennis is gekomen of wat daarbij te zijner kennis is gekomen en waarvan hij het vertrouwelijke karakter moest begrijpen.”

Geheimhoudingsbepaling in artikel 457 lid 1 WGBO

“(…) draagt de hulpverlener zorg, dat aan anderen dan de patiënt geen inlichtingen over de patiënt dan wel inzage in of afschrift van de gegevens uit het dossier worden verstrekt dan met toestemming van de patiënt (..)”

Beroepsgeheim jeugdhulpverleners (Jeugdwet)

Voor jeugdhulpverleners is het beroepsgeheim geregeld in artikel 7.3.11 lid 1 van de Jeugdwet. Deze bepaling geldt specifiek voor de relatie tussen jeugdhulpverleners en de jeugdige.

Sectorale wetgeving >

Het beroepsgeheim

Doorbreken beroepsgeheim >

Overzicht >

AVG >

Wpg >

Wsjg >

Sectoraal

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk kader

Geheimhoudingsbepaling in artikel 7.3.11 van de Jeugdwet

“(…) draagt de jeugdhulpverlener zorg, dat aan anderen dan de betrokkene geen inlichtingen over de betrokkene dan wel inzage in of afschrift van de gegevens uit het dossier worden verstrekt dan met toestemming van de betrokkene (…)”

De Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)

De WGBO regelt de rechten en plichten van patiënten en cliënten die een geneeskundige behandeling krijgen en van zorgverleners.

Geheimhoudingsbepaling (artikel 457 lid 1)

“(…) draagt de hulpverlener zorg, dat aan anderen dan de patiënt geen inlichtingen over de patiënt dan wel inzage in of afschrift van de gegevens uit het dossier worden verstrekt dan met toestemming van de patiënt. (..)

Jeugdwet

De Jeugdwet regelt bijna alle ondersteuning, hulp en zorg voor kinderen en jongeren en hun ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen.

Geheimhoudingsbepaling (artikel 7.3.11 Jeugdwet)

“(…) draagt de jeugdhulpverlener zorg, dat aan anderen dan de betrokkene geen inlichtingen over de betrokkene dan wel inzage in of afschrift van de gegevens uit het dossier worden verstrekt dan met toestemming van de betrokkene. (…)

Beroepsgeheim overige hulpverleners

Ook voor overige hulpverleners zoals maatschappelijk werkers, welzijnswerkers, gezinscoaches of leden van wijkteams die hulp of begeleiding bieden geldt een beroepsgeheim. Dit beroepsgeheim is afgeleid uit algemene privacy-bepalingen (artikel 8 EVRM, artikel 10 Grondwet en artikel 272 Wetboek van Strafrecht).

Afgeleid beroepsgeheim

De functionarissen die zorg- en of hulpverleners met een beroepsgeheim ondersteunen hebben een ‘afgeleid beroepsgeheim’. Hierbij kunt u denken aan assistenten, receptionisten of leidinggevendenden. Voor hen gelden dezelfde regels van het beroepsgeheim

Beroepscodes

Het beroepsgeheim van bepaalde beroepsgroepen wordt verder uitgewerkt in beroepscode of gedragsregels van de beroepsgroep, zoals de beroepscode van het Nederlands Instituut voor Psychologen (NIP) of de beroepscode van de Beroepsvereniging voor de Beroepskrachten in Sociaal Werk (BPSW).

Sectorale wetgeving >

Het beroepsgeheim

Doorbreken beroepsgeheim >

Overzicht >

AVG >

Wpg >

Wsjg >

Sectoraal

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk kader

Doorbreken beroepsgeheim

Het beroepsgeheim is niet absoluut. Er zijn situaties waarin een zorg- en/of hulpverlener zijn beroepsgeheim mag, moet en kan doorbreken. We onderscheiden vier categorieën van mogelijkheden om het beroepsgeheim te doorbreken:

1. Met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene;
2. Bij een wettelijk verplichting
3. Meldrechten
4. Bij een conflict van plichten

1. Toestemming

Met toestemming van de betrokkene kan het beroepsgeheim worden doorbroken. Daarbij is het van belang de betrokkene vooraf te vertellen over het doel, de inhoud en de mogelijke gevolgen van het doorbreken van de geheimhoudingsplicht.

2. Wettelijke verplichtingen

In sommige gevallen is er een wettelijke verplichting om gegevens te verstrekken. Voor het delen van gegevens bij excessief geweld kunnen de volgende wettelijke verplichtingen een rol spelen:

- De informatieplicht bij ondertoezichtstelling (7.3.11 lid 4 Jeugdwet). Als een jeugdige door de rechter onder toezicht is geplaatst hebben alle professionals een informatieplicht aan de gecertificeerde instelling die de ondertoezichtstelling uitvoert.
- Bij calamiteiten en bij geweld bij de hulpverlening is er een meldplicht voor aanbieders/werkgevers van jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering (Jeugdwet artikel 4.1.8)

3. Meldrechten

Bij een meldrecht bestaat er geen wettelijke plicht om te melden, maar een recht om te melden. Voorbeelden zijn:

- Meld- en informatierecht bij vermoeden van kindermishandeling/huiselijk geweld.
- Meldrecht tegenover de Raad voor de Kinderbescherming.
- Meldrecht om te melden aan de Verwijsindex risicojongeren.

A. Meldrecht tegenover de Raad voor de Kinderbescherming

Voor gegevensverstrekking aan de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) geldt een recht om informatie te verstrekken zonder toestemming als dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de taken van de RvdK (artikel 1:240 BW).

B. Meldrecht om te melden aan de Verwijsindex risicojongeren

Een professional kan een melding maken van een jeugdige aan de verwijsindex als er een redelijk vermoeden is dat de jeugdige bedreigd wordt in de noodzakelijke condities voor een gezonde en veilige ontwikkeling naar de volwassenheid. De Jeugdwet noemt situaties waarbij dat het geval is. Een voorbeeld is als er sprake is van geestelijk, lichamelijk of seksueel geweld. Het meldrecht voor Verwijsindex is geregeld in artikel 7.1.4.1 van de Jeugdwet.

C. Meld- en informatierecht bij vermoeden van kindermishandeling/huiselijk geweld

De Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling verplicht alle organisaties die werken met kinderen en volwassenen **een meldcode** in te stellen voor medewerkers met een stappenplan om te handelen bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld.

Sectorale wetgeving >

Het beroepsgeheim >

Doorbreken beroepsgeheim

Overzicht >

AVG >

Wpg >

Wsjg >

Sectoraal

Wettelijk kader

Over de handreiking

Stappenplannen

Meldcode

In het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is vastgelegd aan welke eisen de meldcode moet voldoen. Een meldcode moet

1) een stappenplan en 2) een afwegingskader bevatten.

Het stappenplan moet volgens het Besluit tenminste de volgende vijf stappen bevatten:

1. het in kaart brengen van de signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
2. collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding;
3. een gesprek met de cliënt;
4. het toepassen van het afwegingskader, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b;
5. het beslissen over:
 - a. het doen van een melding, en
 - b. het inzetten van de noodzakelijke hulp.

4. Conflict van plichten

Een andere mogelijkheid om de geheimhouding te doorbreken is als er sprake is van een conflict van plichten. Dit betekent dat informatie wordt gedeeld om een acuut gevaar af te wenden. De plicht tot geheimhouding staat in dit geval tegenover de plicht om de veiligheid van de betrokkene of van een ander te waarborgen. Degene op wie de geheimhoudingsplicht rust mag in zo'n situatie onder strikte voorwaarden de geheimhoudingsplicht doorbreken zonder toestemming. Veel beroepscodes kennen richtlijnen voor het omgaan met een conflict van plichten.

Om een beroep te kunnen doen op een 'conflict van plichten' moeten in beginsel alle onderstaande voorwaarden zijn vervuld:

Conflict van plichten

Verkeert de professional in gewetensnood door het handhaven van het beroepsgeheim?

Schadevereiste

Levert het niet-doorbreken van het geheim voor een ander waarschijnlijk ernstige schade op?

Toestemmingsvereiste

Is alles geprobeerd om toestemming van de cliënt te verkrijgen om het beroepsgeheim te doorbreken?

Doelmatigheid

Is het vrijwel zeker dat door het doorbreken van het beroepsgeheim de schade kan voorkomen of beperken?

Subsidiariteit

Is er geen andere weg om het probleem op te lossen dan het doorbreken van het beroepsgeheim?

Proportionaliteit

Het beroepsgeheim moet zo min mogelijk worden geschonden.

Sectorale wetgeving >

Het beroepsgeheim >

Doorbreken beroepsgeheim

Overzicht >

AVG >

Wpg >

Wsjg >

Sectoraal

Over de handreiking

Stappenplannen

Wettelijk kader

Colofon

Dit is een uitgave van het Ministerie van Justitie en Veiligheid

Programma Directoraat-Generaal Ondermijning

Programmaplan DGO,

Jaar van uitgave: 2023 mei

Auteurs:

Vormgeving: Things To Make And Do

Coverfoto: D-Keine / iStockphoto

PROGRAMMA
ONDERMIJNING